



Raeküla külakonverentsil pandi paika kooli kokkutulek

Vahetult enne Pandivere päevi toimunud Raeküla külakonverentsile kogunes parkümmend praegust ja endist Raeküla elanikku, et meenutada küla ajalugu, arutleda koos vallajuhtidega praeguse elu-olu üle ja mõelda tuleviku peale.

Muusikalist külakosti pakkusid Kiltsi laulumemmed. Ajaloolise ülevaate andis Väike-Maarja vallavalitsuse kultuuri- ja spordiosakonnajuhataja Ilve Tobreluts, kes kutsus külarahvast oma ajalugu talletama, kuna Väike-Maarja muuseumis Raeküla kohta eriti palju talletatud ei ole.

Endine Raeküla elanik Aino Midt meenutas, kuidas ta lapsena Venemaalt Raeküllas elama sattus. "Meid võeti siin sõbralikult vastu: kausitäie kartulipudru ja pangetäie hapupiimaga. Kooli minnes ei osanud ma sõnagi eesti keelt. Jalga polnud midagi panna, käisin kuni külmaadeni paljajalu, aga keegi ei narrinud mind selle pärast. Raeküla on rahulik küla."

Tema sõnul olid ka siis liitklassid, mida praegu kardetakse, aga keegi ei jäänud seepärast veel rumalaks.

ning läinud talve meenutades ka lumelükkamise käigus kinnilükatud talude teotsad. Kord talvel juhtus tekkis isegi selline olukord, kus sünnitama hakkav naine pidi äärepealt lumevangi jääma ja vaat' etise hakkama saama.

Abivallavanem Kaarel Moisa sõnul püüab vallavalitsus uute hangete juures külaelanike ettepanekutega võimalusel arvestada. Lumelükkajaist on puudus ning neil on ka suur töökoormus peal.

Vallavanem Indrek Kesküla õhutas külaelanikke ka endale küllavanimat valima, et oleks inimene, kelle



Aino Midt meenutas kooli kivi juures oma kooliaega, mis möödus Raeküla algkoolis. Ka siis olid liitklassid, aga keegi meist ei jäänud seepärast veel rumalaks.

teada, et kooli kokkutulekust on aegajalt ühtteist räägitud, kuid eilsel kokkusaamisel muutus mõte konkreetsemaks. Vallavalitsus saab omakorda külarahvalt hädavajalikku tagasidet, millega oma töös edaspidi rohkem arvestada."

Külakonverentsid on osa Pandiverepäevadest, millega vallavalitsuse eestvedamisel viiakse küladesse külaluke Pandivere päevadest ja räägitakse selle juurde külaeluga seonduvat. Sel aastal toimus külakonverents veel Ebavere külas, varem on need toimunud 25 külas. Hilje Pakkanen



Külarahva ühispilet. Noorim külaesindaja oli paarikuine.

Aino Midtile on rääkinud paljud endises Raeküla koolis õppinud inimesed kooli kokkutuleku korraldamise vajadusest. Täna on jäänud viimane kokkutulek paarikümne aasta tagusesse aega. Varasematel aastatel võeti kooli kokkutulekust aktiivselt osa.

Aino Midt tegi ettepaneku korraldada kooli kokkutulek juba sel suvel. Samas lepitigi kohe kokku korraldada kooli kokkutulek 6.augustil kell üks päeval.

Külaelanikud kurtsid vallajuhtidele ka oma muresid. Kõige suurem mure on külarahval teede kehv seis

kaudu vallavalitsus saaks tõhusamalt informatsiooni vahetada. Küllavanema valimiseni esialgu ei jõutud, küll leiti endi seast kontaktisik – Arvi Rotka, kes hakkab osalema külade ümarlaua kokkusaamistel.

Indrek Kesküla nentis, et taolisi vabas õhkkonnas korraldatavaid kokkusaamisi on vaja nii vallavalitsusele kui külarahvale, seda tõestab juba konverentside 11-aastane ajalugu. "Külarahvale on vaja teinekord väikest taganttoetust, põhjust kokku saada, et siis koos asju edasi ajada. Näiteks saime Raeküla külakonverentsil

Fakte Raeküla kohta

Praegu:

Raeküla külas elab rahvastikuregistri järgi 39 inimest, külarahva andmeil on külas u. kaheksa suitsu. Küla kogupindala on 2706 ha.

Varem:

Raeküla mõis (Pandivere mõisa karjamõis Renningshof).

Külas on tegutsenud aastatel 1786-

1996 Raeküla algkool (4- ja 6-kl).

Seltsielu: Raeküla maanaiste selts, Raeküla ÜENÜ, 2 sepikoda, Raeküla piimatallituse ühisuse koorejaam, tuuleveski, pagaritöökoda. 1938.a Vao talude loendi järgi oli Raekülas 35 talu, neist 14 põlistalu. Kolhoosikord: Raeküla kolhoos Punane Liiv (liivast tingitud punakate muldade järgi).

Perearst lahkus, kuidas edasi?

1. juunist lõpetas Väike-Maarjas oma tegevuse perearstina dr Tiina Vilimaa. Kuidas edasi?

Inimesed, kes on võtnud dr Vilimaa juurest välja oma meditsiinilise kaardi, palub maavalitsus otsida endale uue perearsti Väike-Maarjast välja-poolt, kuna dr Lepiksoo ja Liivalaiu nimistud on juba täis.

Maavalitsuse andmetel on väiksema koormusega (alla 2000 inimese) perearstid Väike-Maarja ümbruses Rakveres: dr Sirje Pajo (tel 32 42 068), dr Viivi Ruusalu (tel 32 42 050) ja dr Maire Nõmm (tel 32 42 197), Vinnis: dr Külli Tamm (tel 32 93 982) ja dr Tõnis Nurk (Roelas, tel 32 53 656), Laekveres: dr Sirje Puhasmägi ja Rakkes: dr Peeter Bakhoff - 32 91 373.

Inimesed, kes ei võtnud dr Vilimaa juurest välja oma meditsiinilist kaarti, nende kaardid viidi maavalit-

susse (Rakvere Kreutzwaldi 5, tuba 20). Kel on vaja tervisekaarti kindlasti oma kätte saada, saab arhivaar Riina Aas' a käest. Tervisekaarti väljastamiseks maavalitsusest on vaja esitada kodanikul avaldus ka koopia isikut tõendavast dokumentidest (ID-kaart, juhiluba, pass).

Eelnevalt palun teatada telefonil 32 58 037 või e-postiga riina.aas@l-virumv.ee kodaniku nimi, kelle kaarti on vaja, siis jõuab arhivaar need kaardid enne järeletulemist arhiivist üles otsida. Kaarte saab kätte juunikuus tööpäevadel kell 8-12 ja 13-16. Kellel ei ole hädasti kaarti vaja, siis nende kaardid jäävad maavalitsuses seni, kui uus arst nad üle võtab.

Dr Vilimaa patsientidele on perearsti ajutiseks asendajaks Rakke perearst dr Peeter Bakhoff. Dr Bakhoff võtab patsiente vastu Rakke perearstikeskuses ja Väike-Maarjas igal neljapäeval kell 10.00 - 15.00 endises dr Vilimaa kabinetis. Vastuvõtule eelregistreerimine ja digiresepti tellimine esmaspäeval kell 10.00 - 12.00, teisipäeval, kolmapäeval ja reedel kell 14.00-16.00 telefonil 32 91 373 või e-kirjaga doc13gal@gmail.com

Alates 8. juunist dr Tiia Liivalaid'i vastuvõttu Simunas ei toimu. Jääb pereõe vastuvõtt kolmapäeval kell 9.00 - 12.00.

Perearsti nõuanne 1220 - on üleriigiline telefon, kust saab meditsiinilist nõu 24 tundi ööpäevas eesti ja vene keeles. 1220 telefonilt saab nõu lihtsamata terviseprobleemide korral, juhiseid esmaseks abiks ning vajadusel ka info tervishoiu korraldust puudutavates küsimustes.

Ene Kinks

Sotsiaalosakonna juhataja

Võidupäeva pidustused toimuvad tänavu Laekveres

Tänavune 23. juuni Võidupüha tähistamine Lääne-Virumaal toimub maakaitsepäeva nime all naaber-vallas Laekveres.

Maakaitsepäev algab kell 10.30 pargade asetamisega Simuna vabadussõja ausambale.

Keskpäevast saab Laekveres vaadata pääste- ja politseitehnikat ning kohalike jahimeeste varustuse ja trofeede näitust, proovida pöörlevat autot, mängida liiklusemänge. Avatud on fotostuudio.

Meeleolu tõstavad Väike-Maarja pasunakoor, kohalikud taidlejad, Tanja Mihhailova ja Mihkel Mattisen.

Kell 14.30 algab Kaitseliidu pidulik rivistus Laekvere alevikus, misjärel kell 15.00 annab maavanem võidutule kohalike omavalituste juhtidele.

Vallavanem Indrek Kesküla jagab võidutuld Väike-Maarjas vallamaja ees kell 17.00 jaanitulede süütamiseks külades ja kodudes.

Võidutule süütab Vabariigi President sel aastal Tartus võiduparaadil.



Tänavused Pandivere päevad algasid Ebavere külakonverentsiga Ebavere tervise-spordikeskuses.

144 elanikuga Ebavere küla paikneb väga laialdasel maa-alal ja hõlmab päris mitut endist küla: Kaarma, Kaarma tagaküla, Sandimetsa, osa Mõisamaast. Laialdased mõtted on põhjuseks, et Ebavere küla elanikud ei tunne end päris ühtse külanäo peetakse end ikka kas Sandimetsa, Kaarma või Kaarma tagaküla elanikuks.

Vallajuhtidelt küsiti sigalate ja kanalate kohta ning uuriti nii mõnegi käest ära lastud ja lagunema kippuva hoone kohta. Üheks olulisemaks kõneaineks oligi külapüüride muutmise võimalikkus, et suurest Ebavere külast saaks kord jälle väikesed, tegusad ja elanikele omased külaüksed.

Pildil: muusikalist külakosti viis Ebavere Väike-Maarja kapell Sirili.

Vallavanema kuu

Traditsiooniliselt on Väike-Maarja vallale kujunenud mai lõpp ja juunikuu sündmusterohkeks. Sellel ajal toimuvad lasteaedade ja koolide lõpetamised ning see on tähtis elutähts paljudele.

Väike-Maarja vallas on lisaks haridusasutuste lõpukelladele saanud tavaks pidada kodukandipäeva - Pandivere päeva, toimuvad naisekandmise esivõistlused, Pandivere rattaralli, Grillfest.

Käesoleval aastal lisandus üritustekalendrisse Simuna kihelkonnapäevade korraldamine, isegi antiikolümpiamängud. Need olid meeldivad üritused. Vallavanemana tänan kõiki, kes olid nende üritustel eesvedajad ja ka neid, kes ise ilu tegid, samuti publikut. Loomulikult on iga ürituse korraldamiseks vaja piisaval hulgal taustajõude, kes enda panusega aitavad latusale korraldusele kaasa. Tänu ka kõigile teile!

Meeldiva tunnustuse andsid meie tegevusele Pandivere päevade ajal Sonkajärvi vallast külla tulnud delegatsioonid liikmed: "Meie, soomlased, peame õppima, kuidas te oskate oma tegevusest ise rõõmu tunda ja seda rõõmu ka pealtvaatajatele edasi anda."

Lisaks vabaõhuüritustele suureneb sooja perioodi ja koolivaheaegade saabumisega ka ehitustegevus. Väike-Maarja vallas on alustatud kahe suurema objekti ehitusega: Väike-Maarja gümnaasiumi peahoone ja tööõpetustundide korpuse ning Simuna rahvamaja renoveerimisega. Nende ehituste puhul on läbi viidud vähempakkumised ning leitud parimad pakkujad ning sõlmitud vastavad ehituslepingud. Just ehituste algusfaasis on tegemist mitmete täpsustustega, kus näiteks mõne konstruktsiooni lahtivõtmisel selgub, et renoveerida on vaja suuremas mahu, kuna kandekonstruktsioonide halb seisukord ei võimalda tagada pikemaajalist kestvust. See on vaja leida kompromisse osapoolte vahel.

Pandivere päevade raames oli võimalus mul koos volikogu esimehe Olev Liblikmanniga kohtuda vallaelanikega Ebaveres, Raekülas ja Väike-Maarjas. Konkurentsituult kõige põletavam teema on valla teede olukord ning lumelükkamine talvel. Maanteede korrashoiuks oli 2011. aastal kasutada 149 000 eurot (2,3 miljonit krooni). Mai lõpu seisuga on vaja läinud 169 000 eurot (2,65 miljonit krooni) ehk tegelikult lumelükkamislepingute täitmiseks oli vaja kasutada ka reservfondi võimalusi. Ja ikkagi oleks saanud paremini. Inimestelt tagasisidet saanuna on vallavalitsusel võimalik teha järeldusi. Esi-



Vallavanem Indrek Kesküla Marko Pomerantsiga naisekandmisel teineteisega mõõtu võtmas. Foto: Ellu Moisa

teks, tuleb lumelükkamisteenuse lepingud sõlmida varem, et teenuse osutajad saaksid oma piirkonna enne lume tulekut üle vaadata (see vähendaks lõhutud aedu, tagurpidi murumähtaid jms) ning samas saaksid nad kinnistu omanikele nõu anda, kui näiteks lumelükkamist takistavad esemed (paneelid, palgivirnad jms) segavad teede talihoolidust. Teiseks on nendel kinnistu omanikel, kes soovivad, et nende teeotsas ei oleks pidevalt liikunud lumevalle, võimalus kokku leppida teenuse ostmine või korraldatakse see külas koostöös teiste külaelanikega.

"Meie, soomlased, peame õppima, kuidas te oskate oma tegevusest ise rõõmu tunda ja seda rõõmu ka pealtvaatajatele edasi anda."
Sonkajärvi piirkonna esindajad

Teine külaelanikke puudutav teema oli perearstiteenuse kättesaadavus seoses meie piirkonnas senise kolme perearsti asemel kahe perearsti jätkamisega. Põhjalikuma sellekohase selgituse leiate eraldi artiklist.

Kohtumisel oli mitmel korral teemaks mõnede kinnistute halb korrashoid. Vallaelanikud soovitasid ühendust võtta kinnistuomanikega, kelle hoone või majaümbrus piirkonnas nii-öelda vajab hea peremehe kätt. Seda ongi Väike-Maarja vallavalitsus teinud ning eeskätt

informeerinud olulisemate teede ääres paiknevate kinnistute omanikke. Hea meel on tõdeda, et paljud on sellele reageerinud ja meie elukeskkond on kaunim. Kohe on saabumas võidupüha ning loodan, et jätkatakse traditsiooni oma kinnistud võidupühaks ja jaanipäevaks täiesti korda seada.

Väike-Maarja vallavalitsus on alustanud Väike-Maarja valla arengukava koostamist aastateks 2012-2019. Kuna arengudokument on oluline osa meie kõigi lähema seitsme aasta tegevustest ja heaolust, siis soovitatakse olla kõigil aktiivsed oma seisukohtade esitamisel. Seni on toimunud arutelud vallavalitsuses ja -volikogu komisjonides, peetud diskussioone eelmise arengukava tugevustest ja nõrkustest ning arutatud uue arengukava ülesehitust.

Valla arengukava on sisuliselt kogukondlik kokkulepe, millesse igaühel on õigus teha oma ettepanekuid. Oleme planeerinud uue arengukava avalikustamine septembrisse. Peale avalikustamist ning laekunud ettepanekute analüüsi otsustab oktoobrikuu vallavolikogu selle vastuvõtmise.

Püsivad soojakraadid on soojendanud meie valla põhilised supluskohad - Äntu Valgejärve ja Äntu paisjärve. Soovitatakse suvest rõõmu tunda ja ujumas käia, kuid ka silmad lahti hoida ning neile märku anda, kes ei ole mõistust järve äärde kaasa võtnud.

Kõigile kaunist suve!

Indrek Kesküla,
vallavanem

Vallavalitsuse materjalid

24. mai - 7. juuni

Korraldatud jäätmeveo küsimused. Anti nõusolek kasutada korraldatud jäätmeveos segaolmejäätmete kogumiseks 30-50-liitrist jäätmekotti kahele isikule. Anti nõusolek perioodiliseks liitumiseks korraldatud jäätmeveoga suveperioodiks ajavahemikul 1.05.2011-31.10.2016, põhjusel, et kinnistut kasutatakse suvilana ühele isikule.

Puude mahavõtmise. Nõustuti Simunas Parki 15 kasvava 2 tamme ja 1 pärna, Triigi külas Rähni katatriüksusel 2 kase mahavõtmisega.

Ettepanekud ja küsimused Veski veisefarmi kompleksloa muutmise keskkonnamõju hindamise (KMH) programmile.

Otsustati esitada järgmised ettepanekud Keskkonnamõju: tuua välja Vao Agro AS Veski farmi sõnnikulaotuspinnad ja võimalikud sõnnikuveoteed; hinnata Veski farmi mõju Põltsamaa jõele ja Vao mõisakompleksile; arvutada Veski farmi laiendamise mõju välisõhku lisanduvad heitkogused farmi hoonetest ja sõnnikuhoidlatest, analüüsida Veski farmi laiendamise mõju salv- ja puurkaevudele, mis jäävad Põltsamaa jõele ja farmi vahele, st uurida Koppase, Pärnasalu, Juhaniarahva, Marguse, Lilaka, Eha ja Arutamme kinnistute salv- ja puurkaevude täpne läbimõõdu ja hinnata alternatiivsete vedelsõnnikuhoidlate sobivust ning töökindlust lisaks laguun-tüüpi vedelsõnnikuhoidlale; hinnata Veski farmi puurkaevu sanitaarkaitsetsoonis asuvate vanade silohoidlate kasutamisest tulenevaid keskkonnamõjusid.

Puurkaevu asukoha kooskõlastamine. Nõustuti Määri külas Jahimaja kinnistule rajatava puurkaevu asukohaga.

Ehituslubade väljastamine

Väljastati järgmised ehitusload: Eesti Energia Jaotusvõrk OÜle elektrivarustuse rekonstrueerimiseks asukohaga Määri külas; Baltic Log Cabins OÜle viihalli laiendamiseks aadressil Ebavere küla Palkmaja; Simuna Spordiklubile spordihoone rekonstrueerimiseks aadressil Simuna alevik Lai tn 11; OÜle Simuna Ivax kalakasvatushoone rekonstrueerimiseks aadressil Äntu küla Kalakasvatuse.

Kirjaliku nõusoleku andmine.

Anti kirjalik nõusolek korterelamu tehnosüsteemide muutmiseks Põhja 13a Väike-Maarja alevikus.

Maaküsimused. Nõustuti Rae küla külas asuvate Suru ja Madrina katastriüksuste jagamisega. Määrati/muudeti 4 koha-aadressi. Nõustuti maa ostueesõigusega erastamiseks Imukvere külas Toomase katastriüksuse moodustamisega. Nõustuti vaba metsamaa erastamiseks Vorsti külas Metsakooli katastriüksuse moodustamisega.

Liikluskiiruse piiramine. Nõustuti liikluskiiruse piiramisega 30km/h ja peatumise keeluga kohalikel teedel Vägeva mnt - Nõmme ja Avispea - Lebavere; nõustuti liikluskiiruse piiramisega 30km/h kohalikul teel Simuna mnt - Rastla.

Väike-Maarja Hooldekodu hooldekogu kinnitamine. Kinnitati hooldekodu hooldekogu koosseis: vallavolikogu esindaja - Merike Adamson, vallavalitsuse esindaja - Ene Kinks, klientide esindaja - Helle-Mall Niinemets, töötajate esindaja - Tiia Uutsalu, sotsiaaltöötaja - Luule Matrov.

Sotsiaaltoetuste eraldamine ja sotsiaaltoetuse eraldamisest keeldumine. Nõustuti täiendava sotsiaaltoetuse maksimisega eelarve vahenditest kaheksale taotlejale; ei nõustatud sotsiaaltoetuse eraldamisega kolmele isikule.

Tegevustoetuse eraldamine. Eraldati Simuna Vabatahtliku Tuletõrje Seltsi projektile „Simuna kihelkonna päevad“ toetust summas 297,24 eurot; eraldati Simuna Vabatahtliku Tuletõrje Seltsile tegevustoetust summas 2656,32 eurot.

EELK Väike-Maarja koguduse toetamine. Eraldati reservfondist AS Vireen 10. aastapäeva kingitus 100 eurot Väike-Maarja kirikutorni taastamise heaks.

Avaliku ürituse load. Antiload järg-

miste ürituste läbiviimiseks: Väike-Maarja Valla Noortekeskusele 10. tegevusaasta-päeva peo korraldamiseks Ebavere vabaõhulaval 27. mail kl 19 - 23; motosportklubile GasGas enduro võistluse „Rakke enduro 2011“ korraldamiseks 11.-12.6.2011.

Lihtmenetlusega hanke kehtetuks tunnistamine. Tunnistati lihtmenetlusega hanke „Simuna rahvamaja rekonstrueerimise I etapi omanikujärelevalve“ hankemenetlus kehtetuks.

Hanke tulemuste kinnitamine.

Tunnistati hankes „Väike-Maarja Gümnaasiumi peamaja söögisaali mööbli tarne“ pakkumuse esitanud pakkujad kvalifitseerituks; tunnistati kvalifitseeritud pakkujate poolt esitatud pakkumused hankedokumentides toodud nõuetele vastavaks; tunnistati hankes „Väike-Maarja Gümnaasiumi peamaja söögisaali mööbli tarne“ edukaks Jetstrading Grupp OÜ pakkumus.

Laenuhanke väljakuulutamise.

Otsustati kuulutada välja lihtmenetlusega hange laenu võtmiseks summas 308 000 eurot; kinnitada hankekomisjon.

Info

OÜ Pandivere Vesi info. Gennadi Filippov tutvustas vee hinna prognoosi aastateks 2011-2013. Plaanis on vee hinna tõus alates 2012. aastast järgnevalt: eratarbijale vee hind 0,75 eurot ja reovee hind 1,64 eurot; asutustele vee hind 0,86 eurot ja reovee hind 1,88 eurot. Vee hinna tõus tuleb kooskõlastada Konkurentsiametis. Laenu tagasimaksimine ja uutelt investeringutelt põhivahendite amortisatsioon on peamised põhjendused vee hinna tõstmiseks. Pandivere Vee OÜ käimasolevad ja tulevased projektid: Väike-Maarja projekt (maksumusega u. 14 milj. krooni, lõpeb 01.06.2011), Simuna laienduse projekt teostatakse sellel aastal, Väike-Maarja vee-majandusprojekti II etapp: Ebavere trasid, Vao biopuhasti, Triigi reovee suunamine Vao biopuhastisse (maksumus u. 34 miljonit krooni).

Indrek Kesküla tegi ettepaneku OÜle Pandivere Vesi koostada uus finantsanalüüs ja esitada see uuesti 7. juuni vallavalitsuse istungile, kuna 2012. aastaks planeeritav hindade tõus on suur ning vajalik on täpselt planeerida tulusid ja kulusid.

Urmas Reinart: Tiigrihüppe projektist sai Kilti kool 1000 eurot ja gümnaasium 1440 eurot.

Ene Kinks: Töötuid vallas on 236 ning see arv on olnud viimasel ajal stabiilne. Perearstiteenuse korraldamine on maavanema pädevuses, kuid ühtegi perearsti kandidaadi avaldust dr Vilimaa asemele ei esitatud. Rakke perearst dr Peeter Pakhoff asendab dr Vilimaad esialgu 3 kuud ja hakkab ühel päeval nädalas vastu võtma Väike-Maarjas. Kõik dr Vilimaa patsientide kaardid, kes ei ole ise uut perearsti valinud, antakse üle dr Pakhoffile. Dr Liivalaid lõpetas 7. juunist vastuvõtu Simunas. Vastuvõttu jätkab öde ühel päeval nädalas.

Leie Nõmmiste: KIKist said rahastuse 2 meie projekti: lastelaager ja matkaradade võldikud. Ülejäanud projektidele (Kilti mõisapark, Äntu rajad) saame vastuse 28. juunil.

Olev Liblikmann andis ülevaate maapäeval arutatust.

Ene Preen: 2.-5.6. olid meil külas Sonkajärvi valla esindajad, kes tutvusid Simuna rahvamaja, kiriku ja Võivere tuulikuga, külastasid Ebavere tervisekeskust, Vao tornlinnust ja Kilti mõisa, osalesid Pandivere päevadel ja grillivõistlusel. 20. juunil toimub külade ümarlaud, kus teemaks valla arengukava ja Pandivere päevade raames toimunud külade võistluste juhendid.

Kadri Kopso andis ülevaate Simuna rahvamaja remondist. Selgus, et jalutussaalil põranda talad tuleb täielikult välja vahetada. Otsime lahendusi.

Mart Pruul andis ülevaate toimunud Simuna kihelkonnapäevadest.

Ilve Tobreluts: koostamisel on raamatmitteolümpiaaladest, kus on informatsioon ka naisekandmisest.

Indrek Kesküla: Norra sõprusvald Sirdali vallast on saabunud küllakutse. Lisaks on vajalik analüüsida võimalusi külastamiseks Hausjärvi valda, valla esindaja osalemist Sonkajärvi naisekandmise maailmaeistrivõistlustel.

Reformierakonna maakonna juhatus kogunes Väike-Maarjas

26. mail kogunesid Reformierakonna piirkondade esindajad Väike-Maarjas Georgi söögitoas Lääne-Virumaa maakonna juhatuse koosolekule.

Traditsiooniliselt toimuvad Reformierakonna maakonna juhatuse koosolekud igakuiselt maakonna erinevates valdades. Tava sai alguse 2007. aastal, mil Kristiina Ojuland asus Lääne-Virumaal ametisse maakonna juhina.

Koosolekul otsustati uue noorte esindaja määramine maakonna juhatuse, kelleks sai Aili Hiisku. Aili Hiisku on aktiivne Reforminoorte Rakvere klubi juht. Aili sõnul plaanitakse teha noorte tegemisi tutvustav üritus ka Väike-Maarjas, kuhu oodatakse kohaliku piirkonna tegusaid noori. "Hiljutu toimus meil Rakveres noortele suunatud üritus, mis on saanud väga positiivse vastukaja," ütles Aili. "Tutvustame oma tegemisi: võimalused koolitustel enesetäiendamiseks, osalemine heakorratöödel ning noorte elukeskkonna kujundamine läbi erinevate mõtte- ja tööalgutega."

Lisaks noorte valdkonnale arutati Väike-Maarja valda otseselt puu-



Kristiina Ojuland ja Aili Hiisku. Foto: erakogu

utavaid küsimusi. Avo Part rääkis enda ettevõtte tegevustest, gümnaasiumi ja Simuna rahvamaja rekonstrueerimisest, Väike-Maarja seltsimajast ning erinevatest üritustest. Koosolekul osales maavanem Einar Vallbaum, kes andis ülevaate maakonnas toimuvast.

Meelelahutusliku poole pealt otsustasid reformierakondlased oma tiimiga väljas olla naisekandmise esivõistlustel ning Grillfestil.

Taimi Samblik,
Reformierakonna Lääne-Virumaa arendusnõunik

Volikogu materjalid

26. mai volikogus arutatust
Istungist võttis osa 17 volikogu liiget.

Volikogu majanduskomisjoni aseesimehe valimine. Ene Preem tegi ettepaneku valida majanduskomisjoni aseesimeheks Avo Part. Valimiskomisjon viis läbi salajase hääletuse. 14 poolthäälega valiti majanduskomisjoni aseesimeheks Avo Part (otsus nr 33 „Majanduskomisjoni aseesimehe valimine“).

Rahvakohtunikukandidaadi de valimine. Valimiskomisjon viis läbi salajase hääletuse. Otsustati valida rahvakohtunikukandidaatideks Heli-Liivia Komp, Maie Ojasaar ja Reet Maadla (otsus nr 34 „Rahvakohtunikukandidaatide valimine“).

Maa munitsipaalomandisse taotlemine. Tegemist on aiamaadega (Renne tn piirkonnas u 1,4 ha, Jaama tn piirkonnas u 0,8 ha, Tamsalu mnt 2 ja 4 piirkonnas u 2,2 ha, Tamsalu mnt 7a kõrval u 0,2 ha, Vao 1 u 4,3 ha, Vao 2 u 1,9 ha, Triigi 1 u 0,7 ha, Triigi 2 u 0,7 ha, Simuna u 3,7 ha). Otsustati taotleda munitsipaalomandisse: valla elanike vaba aja veetmise mitmekesistamiseks, Vao külas asuva endise telefoniaama teenindamiseks ning Vao külas asuva tornlinnuse teenindamiseks vajalik maa (otsused nr 35-37 „Maa munitsipaalomandisse taotlemine“).

Väike-Maarja hooldekodu hoolekogu põhimääruse kehtestamine. Kehtestati hooldekodu hoolekogu põhimäärus (määrus nr 10 „Väike-Maarja hooldekodu hoolekogu põhimäärus“).

Volikogu esindaja määramine Väike-Maarja hooldekodu hoolekogusse. Mall Vöhandu tegi ettepaneku valida esindajaks Merike Adamson. Määrati hooldekodu hoolekogusse volikogu esindajana Merike Adamson (otsus nr 38 „Volikogu esindaja määramine“).

Peremehetu ehitise hõivamine. Otsustati: tuvastada Aburi külas asuva mõtelise osa 424/758 kahekorterilisest elamust peremehetus ja võtta ehitis arvele Väike-Maarja valla omandina (otsus nr 39 „Peremehetu ehitise hõivamine“).

Nõusolek garantii andmiseks. Renoveeritavasse Simuna rahvamaja ja kavandatud üle viia Simuna noortekeskuse ning Simuna muusikakooli ruumid ja vahendid. 16. mail 2011 esitas Väike-Maarja Vallavalitsus Eesti Noorsootöö keskusele projekti „Simuna noortekeskuse ja muusikakooli ruumide rekonstrueerimine“ kogusummas 214 500 eurot (sellest 170 527,5 eurot taotletav ja 43 975,5 eurot omaosaluse summa).

Otsustati: anda vallavalitsusele nõusolek Euroopa Regionaalarengu Fondi esitatud projekti „Simuna noortekeskuse ja muusikakooli ruumide rekonstrueerimine“ omafinantseeringu garanteerimiseks 20,5% ulatuses; anda otsus nr 40 „Garantii andmine“.

Info Karja maaüksuse detailplaneeringu menetlemisest. Volikogu esimees Olev Liblikmann teatas, et Aare Kalsen on esitanud avalduse, milles ta palub kolmekuulist ajapikendust seoses Karja maaüksuse detailplaneeringu menetlemisega, s.o kuni septembrini 2011. Põhjendus: OÜ SF Pandivere arenguplaani väljatöötamine ja võimalike täienduste sisseviimise Karja kinnistu detailplaneeringusse.

Info volikogu töökorraldusest. Volikogu esimees Olev Liblikmann teatas, et volikogu aseesimehe Hans Kruusamägi suhtes on esitatud umbusaldusavaldus. Eelmisel volikogu istungil hääletati küsimuse arutamine päevakorrast välja. Umbusaldusavaldust ennast tagasi võetud ei ole. Korrektne on antud küsimus ära lahendada, st kas panna umbusaldusavaldus uuesti päevakorda või selle esitanud volikogu liikmed võtavad kirjaliku avaldusega umbusaldusavalduse tagasi.

Järgmine volikogu istung toimub 25. augustil.

VII Simuna kihelkonnapäevad pildis

27.-28. mail peeti Simunas 7. kihelkonnapäevi, millega tähistati 20 aasta möödumist esimestest kihelkonnapäevadest.

Avasõnad ütlesid Simuna Vabandusambajuures Väike-Maarja, Rakke ja Laekvere vallavanemad Indrek Kesküla, Andrus Blok, Aarne Laas (pildil paremal).

Lõbusat vaatamängu pakkusid Järva-Jaani priiatahtlikud pritsimehed etendustega „Ennetus eelkõige“ ja „Tuli lahti!“. Kohal oli tuletõrjeauto „Ennetuse Eedi“ (all vasakul).

Õhtul said filmisõbrad retrokinos näha vanu multi- ja dokfilme, reisi-almanahhe ja ringvaateid.

Rahvamajas oli tõeline teatrimängu päev, kus kolm kihelkonna näitetruppi tõid lavale neli lavatükki. Simuna pritsimeeste näitering etendas O.Lutsu „Kalevi kojutulekut“ ja „Valimisi“. Ringi juhendas Simuna kooli direktor Ain Lembavere (alumisel pildil), kes ka ise üles astus; näitlesid Auli Kadastik, Riina Tüll, Maie Rand, Tiia Luht, Kulle Põldmaa ja Mart Pruul.

Rakke noortekeskuse näitering tõi välja noortekomöödia „Mis valemiga?“, Venevere näitering K.Liiva lavatükki „Onu Alberto miljonid“.

Muusikalist külakosti tõi „Hingemuusikakontserdi“ näol kihelkonnapäevadele sopran Pille Lill ja Läti Rahvusoooperi muusikute puhkpilli-



kvintett „Ensemble Livonia“ ning ope- retipalu esitanud sopran Margit Saulep ja tenor Alar Haak.

Väike-Maarja muusikakooli õpilaste ja laululaste ühiskontsert Avanduse mõisas oli muusikakooli hüvastijätt oma senise koduga mõisas.

Avanduse mõisa ees peeti õhtul maha üks mõnus simman. Pärast rahvaviise ja jalakeerutusi suunduti rongkäigus rahvamaja järgmisele tant-suõhtule.

Kihelkonnapäevade finaalsiks kujunes põnev tuleetendus koos pürotehniliste efektidega rahvamaja taga.

Sellega andis Simuna rahvas kihelkonnapäevade teatepulga üle Rakkele.



Mõtteid Simuna kihelkonna päevadest.

Kuna päeval oli Emumäel laat, siis oli kokku lepitud, et kohtume Simunas Soome Salla valla sõpradega. Kohale jõudsimine operetikontserdi ajaks, mis oli väga meeleolukas: esinejad laulsid tuntud laule eesti keeles ja laulude vahepeal suhtlesid publikuga. Peale seda suundusime Avanduse mõisa ette, kus ootasid juba rahvatantsijad ja sääsed, esinesid kihelkonna rahvamuusikud ja -tantsijad. Lõpetuseks tänasid kor-

raldajad kõiki abilisid ja Simuna andis teatepulga üle Rakkele, kes korraldab järgmised kihelkonnapäevad. Kui Avanduse mõisaga oli hüvasti jäetud, hakkas rongkäik liikuma rahvamaja poole, kus tantsuks mängis ansambel „Energia“. Seda energiat jagus neil küllaga, saime meiegi jalad soojaks. Meie õhtu lõppes koos tuleetendusega, mis pani peole ilusa punkti.

Emumäe Arenduskeskuse muljeid vahendas Riina Rajaste



Simuna kihelkonnapäevad korraldasid Simuna rahvamaja ja Simuna vabatahtliku tuletõrje selts.

Mart Pruuli fotod



Kommentaar valla maikuu infolehele

“Väike-Maarja kultuurielu väärib sallivust ja koostegemise tahet”

Artikkel on viie kollektiivi avalik pöördumine Väike-maarja vallavanema ja Väike-Maarja vallavolikogu esimehe poole. Lugesin artiklit mitu korda ja ohkasin sügavalt. Nii palju viha ja sappi! Huvitav, kas nimetatud kollektiivide liikmed on kõik samal arvamusel või ainult juhid? Ühtegi nime ei ole mainitud ja puudus ka teksti autor.

Julgen arvata, et Väike-maarjas on kollektiive, seltse, klubisid, asutusi, kes lävivad rahvamajaga ja nii ei arva. Üks nende hulgas on ansambel Sirili. Meil on rahvamaja töötajatega väga head suhted. Täname veelkord hr Ville-Markus Kella ja pr Heli Kompi meid abistamast, kui tähistasime oma 15-nda sünnipäeva. Meie ansambel ei kuulu rahvamaja ringide hulka. Meie tegutseme lasteaias, kuna sealt on ansambelis viis mängijat, nende hulgas ka juhendaja. Hoiame kokku ka rahvamaja raha, kuna juhendajale ei ole vaja ringi töö eest Mekata. Oleme kohal, kui meid vajatakse.

Olen arvamusel, et väikemaarjalased ei saa kurta ürituste vähesuse üle. Lisaks rahvamajale pakuvad haritust raamatukogu, muuseum, spordiklubid, seltsid, muusikakool, pasunakoor jt. Igal nimetatul on oma üritused. On suured ja väiksemad ettevõtmised. Kahtlemata suurte alla kuuluvad Vello Jürna nimeline laulu-festival, kirikukontserdid, külaliskooride kontserdid (viimati Cesise/Võnnu

lossi kammerkoori kontsert 17.aprillil), Pandivere päevad, laulu- ja tantsupidudest osavõtt jt suurüritused. Väiksemate ürituste hulka kuuluvad ringide, klubide, muusikakooli jt ülesastumised. Kas loetletud siis ei ole Väike-Maarja rahvamaja põhimääruses olevate eesmärkide täitmine?

Rahvamaja direktor ja kunstiline juht ei pea kedagi kätipidi talutama, küll on aga vahendajad, tingimuste loojad, nõuandjad. Kultuurirahvas on väga tundlik ja tihti tekivad töö käigus eriarvamus. Neid saab ju rahulikult omavahale lahendada.

Miks vallavanem ja vallavolikogu poole pöördujad ise üritustest vähe osa võtavad? Viimati, 17.aprillil Cesise kammerkoori kontserdil oli ainult 13 külastajat. Häbi! Häbi! Ja see näide ei ole ainukene. Häbi kuulugu meile kõigile.

Kust võeti õigus kirjutada “Väikemaarjalased ei soovi osaleda rahvamaja korraldatud üritustel”? Kas väikemaarjalaste seas on läbi viidud ankeetküsitlus?

Mis puutub huvitavate ürituste ja külastiste kutsumisse, siis raha paneb asjad paika. Uusaasta ballide ja ilutulestike aega nähtavasti niipea ei tule. Kellel on võimalus, võib sõita Tartusse, Tallinnas, sobib ka Rakveres.

Loomulikult, kõiki asju saab paremini teha. Väga hea oli Ville-Markus Kella ja Heli Kompi kommentaar

samas lehes lk.8.

Veel üks tsitaat vallajuhtide poole pöördujatelt: “...Sündmustega täidetud päevadele klikkides selgub, et jaanuarit maini täidavad kalendri spordivõistlused ja jumalateenistused”. Aga kust need tulevad lurichid tulevad? Ikka järjepidevus!

Ma vist ei eksi, kui ütlen, et Heli Komp on väikemaarjalane, kes on kiriku heaks nii palju ära teinud. Kiriku osa Väike-Maarja kultuuriloos on hindamatu. Meenutuseks soovitan lugeda E.Leppiku raamatust “Kultuurilooline Väike-Maarja” eessõna.

Ja veel üks krõbe tsitaat: “Leia-me, et Väike-Maarja vajab ausaid ja koostööle avatud kultuurivaldkonna eestvedajaid, väikemaarjalased, isetegevuslased ja seltsid on neid muutusi oodanud juba kaua...”. Tuletan veelkord meelde, et sõnu “väikemaarjalased isetegevuslased ja seltsid” on kurjasti kasutatud. Avaliku arutelu pole olnud ja artiklis osalenutel ei ole õigust neid väljendeid kasutada.

Loodan, kui juunikuus vallavalitsus ja volikogu analüüsivad kultuurivaldkonda puutuvaid küsimusi ja arutluse juurde on kutsutud inimesed, kelle vahel on puhkenud usalduskriis, saavad asjad selgeks räägitud ja võib edaspidi koostööga edasi minna. Kui leppimine ei õnnestu, siis põhjus on mujal. Väikemaarjalane Armilde Lilleberg

maja.

Vahva projekt oli Heli Kompi pakutud „Kutse tantsule“. Kinnituseks küsige osaleja Kaarel Moisalt, tema teab ja tunnustas seda.

Heli ja Ville omavaheline läbisaamine on hea ja toetav. Ideesid tuleb Helilt igasuguseid vahvaid. Üks kontserdikoht on Väike-Maarjas juures. See on kirik.

Üks vale väide on, et B-segariühma korraldatud rahvusvaheline tantsupäev on 10-aastase traditsiooniga. Tegelikult toimus esimene aastal 2004. Mitu aastat kokku sai?

Külastatavusest. Loen lehest, et kultuuritöötaja ütleb, et on kolme liiki inimesi: ühed kes tulevad alati, teised tulevad siis, kui on puhvet, kolmandad, kes kunagi ei käi. Väike-Maarjas on, mille vahel valida. Samuti on Väike-Maarjas palju uusi inimesi, kusagil on nende sugulased ja vanemad ning nad lähevad nädalavahetustel ikka oma juurte juurde tagasi.

Igal inimesel on vajadus olla tunnustatud, aga kui sind tunnustab prints või kuninganna, oled sa suurepärase. Kui sind tunnustab tavapärase inimene, siis see ei lisa plusse sinu imago ja enesehinnangule.

On teil mees, kui 18.juulil 2010 toimus Väike-Maarja kirikus kontsert Circulus Vitiosus Ville-Markus Kella loomingust? Kus olid need õlapatsutajad ja vaimu ja väe kummar-dajad, kui oma kohalik mees tegi tagasihoidlikult suure teo? Ilme Sein,

kes põeb avaliku pöördumise pärast

Peretoetuste maksmine 16-aastastele ja vanematele õppuritele

16-aastastele ja vanematele lastele, kes lõpetavad tänavu põhikooli, gümnaasiumi või kutseõppeasutuse, lõpetatakse peretoetuste maksmine alates kooli lõpetamisele järgnevast kuust.

Kui õpinguid jätkatakse samal kalendriaastal niisuguses õppeasutuses, kus õppimine annab õiguse peretoetustele, siis makstakse suvekuudel saamata jäänud toetus välja tagantjärele ning jätkatakse igakuist maksmist kuni õppimise lõpetamise või 19-aastaseks saamiseni.

Igal lapsel on õigus lapsetoetusele kuni 16aastaseks saamiseni. Toetuse suurus pere esimesele ja teisele lapsele 2011. aastal on 19,18 eurot kuus ning pere kolmandale ja igale järgmisele lapsele 57,54 eurot kuus.

Lapsel, kes õpib põhikoolis, gümnaasiumis või põhihariduse baasil kutseõppeasutuses või kes on põhihariduseta ja õpib kutseõppeasutuses, on õigus lapsetoetusele kuni 19-aastaseks saamiseni. 19-aastaseks saamisel makstakse toetust õppeaasta lõpuni.

Kui laps pärast 16-aastaseks saamist ei õpi, siis ei ole tal ka õigust lapsetoetusele. Nii lõpetatakse lapse-toetuse maksmine alates juulikuust väga paljudele tänavu põhikooli, gümnaasiumi või kutseõppeasutuse lõpetanud 16aastastele ja vanematele lastele.

Kui õpinguid jätkatakse samal kalendriaastal õppeasutuses, kus õppimine annab õiguse peretoetustele, siis pärast Eesti Hariduse Infosüsteemist õpingute jätkamise kohta andmete saamist makstakse suvekuudel saamata jäänud toetus välja tagantjärele ning jätkatakse igakuist maksmist kuni õppimise lõpetamiseni või lapse 19-aastaseks saamiseni.

Kui 16-aastane laps asub õppima välismaale, siis peretoetuse saamiseks peab lapse Eestis elav perekonnaliige esitama pensioniametile välisriigi vastava õppeasutuse tõendi, millest selguks, et laps jätkab õpinguid.

Elve Tonts
Sotsiaalkindlustusameti avalike suhete juht

Kontrollige oma ID-kaardi ja passi kehtivust

Aastail 2012-2014 lõppevad korraga kehtivusajad Eesti kodaniku isikut tõendavatel dokumentidel (dokument), mis on väljastatud alates 2002. aastast kümneaastase ja alates 2007. aastast viieaastase kehtivusega. Sel perioodil mitmekordistub kodakondsus- ja migratsioonibüroode teenindustes klientide arv, pikenevad ootejärjekorrad ning võrreldes praegusega ka dokumendi kättesaamise ooteaeg. Eeltoodust tulenevalt palume elanike mõistvat suhtumist.

Ühtlasi palume kontrollida oma dokumentide kehtivusaega ja esitada taotlus uue dokumendi saamiseks aegsasti, soovitatavalt umbes 6 kuud enne selle kehtivusaja lõppemist. Samuti palume dokumendi kättesaamisel arvestada 30-päevase tähtajaga.

Lisaks soovitame 15-aastastele ja vanematele Eesti kodanikele, kellele on varem välja antud Eesti kodaniku pass (pass) või isikutunnistus (ID-kaart), esitada taotlus uue ID-kaardi saamiseks posti või e-posti teel. ID-kaardi taotluse esitamiseks ei pea isik-

likult teenindusse kohale tulema, kuid dokumendi kättesaamiseks tuleb siiski pöörduda teenindusse.

Eesti kodanik saab ID-kaardiga reisida Euroopa Liidu ja Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriikides, pass on vajalik eeskätt reisimiseks väljapoole Euroopa Liitu ning seda posti ega e-posti teel taotleda üldjuhul ei ole võimalik.

Seoses teeninduste töökoormuse kasvuga on eriti oluline, et ka Eestis elavad välismaalased esitaksid elamisloa pikendamise ning elamisloakaardi taotlused õigeaegselt ning võimalusel piisava ajavaruga.

Täpsemat infot dokumentide taotlemise (sh taotlemise võimaluste ja taotluse esitamise) kohta on võimalik saada Politsei- ja Piirivalveameti kodulehelt www.politsei.ee rubriigist teenused, e-posti aadressil teeninduskeskus@politsei.ee või telefonil 612 3000.

Aldis Alus
Ida Prefektuuri prefekt

Väike-Maarja valla konkurss „Kaunis kodu 2011” kustub osalema

Kui Sinu naabril, sõbral, tuttaval, sugulasel või ka Sul endal on kaunis koduaed, üksikobjekt, külaplats või midagi sellist, mida saab näidata või reklaamida teistele, siis anna sellest teada **29. juuliks** Leie Nõmmiste e-posti aadressil: leie@v-maarja.ee või

helistal telefonil 329 5756.

Väike-Maarja valla Kauni kodu konkursil võivad osaleda kõik, kes kolme aasta jooksul ei ole konkursi auhinda võitnud.

Komisjon sõidab ringi augustikuus.

14. juulil täitub Väike-Maarja Põllumeeste Seltsil 115 aastat

Väike-Maarja Põllumeeste Selts asutati 14. juulil 1896.

Põllumeeste seltsi olulisusest paikkonnale on väga tabavalt kirjutanud Eduard Leppik oma raamatu “Väike-Maarja Põllumeeste Selts” eessõnas: “Võtsin käsile Väike-Maarja Põllumeeste Seltsi ajaloo kirjutamise, sest sel

kohalike ärksate meeste ühendusel oli Väike-Maarja kihelkonna elus erakordne osa, valmistades sinneid inimesi majanduslikult, poliitiliselt ja meetoodiliselt ette omariikluse saavutamiseks ja pärast 1918. aastat juba käteväidetud vabaduse kindlustamiseks.”



Väike-Maarja Põllumeeste Selts

Selts aastast 1896

Kodulehekülg: www.v-maarja/vmps. Pilte tegevusest: <http://picasaweb.google.com/vmpselts>. Pärandkultuuri töögrupi materjalidega on võimalus tutvuda: <http://parandkultuur.wikispaces.com>

Sünnitoetuse maksmisest

Vastavalt Väike-Maarja Vallavolikogu 29.juuni 2010.a määruse § 11 alusel makstakse sünnitoetust Väike-Maarja vallas registreeritud vastsündinud lapse vanemale, kui mõlema vanema või lapsega koos elava ema elukohana on rahvastikuregistris märgitud Väike-Maarja vald.

Esimene osa makstakse vanemale pärast lapse sünni registreerimist. Teine osa sünnitoetusest makstakse lapse aastaseks saamisel eeldusel, et mõlema vanema ja lapse või lapsega koos elava ema elukoht on alates lapse sünni registreerimisest olnud 12 kuud järjest rahvastikuregistri järgi Väike-Maarja vald.

Sünnitoetuse teise osa saamiseks peab vanem esitama vallavalitsusele avalduse.

Sünnitoetuse suurus Väike-Maarja vallas on 192 eurot.

Sotsiaalkomisjon

23. juunil algusega kell 20.00 Nadalama külas Kooli talus jaanisimman

Õhtut juhib ja rahvalikke pillilugusid mängib Heino Koosa.

Tantsuks valib muusikat DJ Kalev.

22.00 süütavad Jaanid jaanilõkke.

Jaanimängud suurtele ja väikestele (kotijooks, kummikuvise, mustlasmaadlus, aiakärude ralli ja traktori tõmbamine). Suur jaaniloterii.Keskööoksjon. Avatud puhvet. Võimalus ise grillida

Korraldaja MTÜ Nelikand (info Ene Preem, tel 523 9550)

Pileti hind 1€

Eesti Rukki Selts pidas Väike-Maarjas eesti rukki päeva

14. juunil toimusid Väike-Maarjas Eesti Rukki Seltsi, Baltic Agro ASI, Tartu Mill ASI ja Simuna Ivax OÜ eestvõttel Eesti Rukki suvepäevad ja õppepäev, mis keskendus rukkikasvatamisele suurtel pindadel.

Käidi uudistamas Simuna Ivaxi rukkipõlde. Kohaletunud rääkisid rukki kasvatamisest, sortidest, rukki laiemast kasutamisest - ikka selle eesmärgiga, et meie toidu alustala - rukis - laiemat kõlapinda leiaks.

Avaldame siinkohal Eesti Rukki Seltsi juhatuse esimehe Leonhard Puksa mõtted rukki kasvamisest ja rukki propageerimisest.

Rukis väärtuslikumaks nii toidulaua kui rahvuskultuuris

Eelmine suvepäev toimus Väike-Maarjas kolm aastat tagasi. Siis oli meie meeleolu parem. Korraldasime piduliku rongkäigu vallavalitsuse hoone eest siia rahvamajja. Oli ka põhjust. Eelmisel aastal oli rukki kogusaak 21 tuhandelt hektarilt 65 tuhat tonni, saagikus hektari kohta üle 3 tonni. Niisugust tulemust me enam saanud pole. Küll pole ilm soosinud, küll pole normaalset hinda makstud. Tulemuseks on, et sööme leiba, milles kodumaise rukki osakaal moodustab ainult 50 kuni 75%. Kas nii ka edaspidi peab olema? Tahaks öelda, et ei peaks.

Intensiivsem rukki kasvatamine algas tuhat aastat tagasi

Meenutame ajalugu. Talirukki intensiivsem kasvatamine sai Eestis alguse 11. sajandil, u. 1000 aastat tagasi. Seda kinnitavad Soontagana maalinnusest leitud söestunud rukkiterad 11. sajandist, mis on vanim kindel tõend rukkikasvatusest Eestis. 13.-14. sajandil hakkas talirukis teiste teraviljade hulgas domineerima ning selle saagikus oli isegi enam kui 8 seemet ehk 1-1,5 tonni hektarilt.

Meie rahva toitmiseks tuleks rukist kasvatada 20 tuhandel hektaril

17. sajandiks muutus talirukis valitsevaks põllukultuuriks, moodustades teraviljade külvipinnast 70%. Veel 19. sajandi lõpul oli talirukki all 30% külvipinnast. Kõige suurem talirukki külvipind oli aastatel 1905-1909, kui rukis kasvas 174 000 hektaril. Iseseisvunud Eesti Vabariigi aastatel kasvatati talirukist 135 000 - 153 000 hektaril. 1950. aastal oli rukki külvipind 110 000 hektarit. Leivavilja kasvatajatest peeti ka Nõukogude ajal lugu. Viiekümne aastal aastatel sai esimeseks sotsialistliku töö kangelaseks Eestis Sõmerpalu sohoosi brigadir Karl Isak. Tema kasvatatud rukis andis saagiks üle 3 tonni hektarilt. Kui 1960. aastatel kasvatati rukist 87 000 hektaril, siis edaspidi hakkas kasvupind langema. Veel 1990. aastal oli rukki külvipind 66 000 hektarit aga 2005. aastal ainult 6250 hektarit.

Meie rahva toitmiseks rukkileivaga peaks talirukki külvipind olema vähemalt 20 000 hektarit, et saada ko-



Eesti Rukki Seltsi patroon Arnold Rüütel annab rukkiseltsi tänukirja 2010. aasta parima rukkikasvatatajale Hans Kruusamägi. Foto: Hilje Pakkanen

gusaagiks 60 000 tonni. Käesoleval ajal peaks see jääma meie eesmärgiks.

Rukkileiba tuleks süüa 200 grammi päevas

Rukki selts ei seisa ainult rukkikasvatamise eest. Rukkijahust valmistatud leiba tuleb rohkem süüa, kui me seda praegu teeme. Käesoleval ajal tarbib eestimaalane keskmiselt 100 grammi leiba päevas, optimaalne oleks 200 grammi. Vähene leiva söömine ei mõju meie tervisele hästi, sest rukkileib on asendamatu toiduaine. Leib on meie tervise varaaht, nagu ütleb toitumisteadlane Tartu Ülikooli professor Mihkel Zilmer. Seega propageerib selts 200 grammi leiva tarbimist päevas ja oma kuulsa rukki ajaloo väärtustamist.

Eesti rukis oli hansaaja kuulsaim eksportkaup

Eesti rukis sai kuulsaks hansaajal, kui temast kujunes suurim eksportkaup. Rehetares partel leppapuu suitsu abil külvatud rukis oli väga kuulsus ja nõutav kaup, sest tema kuldsed terad olid haigustest vabad ning väga heade maitse- ja küpsetusomadustega. Rukis toimetati hansalinnade Tallinna ja Pärnu sadamatesse, kust see veeti suurte hansakogedega Lääne-Euroopasse. Mõelda vaid, et mõnel aastal viidi isegi kuni 10 000 tonni rukist Eestimaalt välja.

Oleks meeldiv, kui tänapäeva maaturismis saaks need momendid kajastatud ja meie kuulsusrikas hansakaup seeläbi väärtustatud. Rukki hansatee tuleks kiiresti tuua meie rahvakultuuri lukku. Sellega saaks seostada ka tänapäeva rukkitee, mis võiks alguse saada

Sangastest, meie kultuurrukki sünnikohast ja kulgeda suurimate rukkikasvatajateni. Meie mõte on, et Eesti maaturismi kaardile võiks tuua tänapäeva rukkitee - Sangaste - Eesti Põllumajandusmuuseum - Jõgeva Sordiaaretuse Instituut - Eesti Rukkikuninga rukkikasvatuse Väike-Maarjas. Arendagem seda ideed. Ootame koostööd kõigiga.

Krahv Bergi aretatud Sangaste rukis on maailmaajalooga rukkisort

Mõni mõte Sangastest - seal sündis krahv Friedrich von Bergi aretustöö tulemusena maailma ainus rukkisort, mis on vastu pidanud nii tootmises kui ka sordiaaretuses üle 135 aasta. Tegemist on tõelise reliktiga, mis nõuab enam väärtustamist.

Eesti Rukki Seltsil on idee luua koostöös kõigi huvilistega Sangastesse Eesti, aga võib-olla Euroopa, aga miks ka mitte kogu maailma rukkikultuurikeskus. Kogume praegu ideesid. Aga esimene pääsuke on teel. Nimelt 7. oktoobril 2011 korraldame koostöös Eesti Põllumajandusmuuseumiga rahvusvahelise rukkikonverentsi. Külalistele näitame ka Sangastet ning kogume toetajaid, et nii see saaks olema. Kui me seda, millest eelnevalt kirjutasin, ei tee, oleme tõesti üksikõiksed oma kuulsa rukki ajaloo suhtes. Kutsume kõiki rukkikasvatajaid ja asjast huvitatuid seltsi liikmeteks, et rukkikasvatuse, eesti rukki kuulsus saaks väärikalt jäädvustatud. Selleks kutsume kõiki koostööle. Eesti Rukki Seltsis on kõigile tulijatele tööd, sest innustame kasvatajaid, propageerime rukkileiva söömist, sobitame koostööd kasvataja-töötleja-tarbija, et võidaks tarbija ning püüame igati väärtustada meie rukkikultuuri kui meie rahvuskultuuri ühte tähtsat osa.

Esilinastus dokumentaalfilm

4. juunil 2011 oli juuniküüditamise 70. aastapäev. Tartus Vanemuise teatri väikses majas toimus pidulik ettekandepäev. Üle Eesti kokku tulnud mementolasi, nende lähedasi ja mõttekaaslasi tervitasid Tõnis Lukas, Urmas Kruuse, Andres Pöder. Sisukate ettekannetega esinesid ajaloolased Aigi Rahi-Tamm ja Aadu Must ning Palupera koolinoor Hanna-Liisa Tamm. Mõtlemata pani just noore neiu, Memento ühe parima võistlustöö autori asjalik-meeolukas lugu oma Siberisse saadetud vanaema ja -tädi meenutustest. Kuuldu ärgitas paljusid küüditatute mälestusi jäädvustama, sest veel on meie hulgas neid, kes selle eesti rahvale osakssaanud ränga ülekohtu läbi elasid.

AS Vireen kinkis oma sünnipäeval rahvale kontserdi



C-Jam kirikus vahvaid viise tsellodelt välja võlumas. Foto: Hilje Pakkanen

AS Vireen tähistas 10. aastapäeva oma külalistele ja vallarahvale täiesti uue lähenemisviisiga - pakkudes heategevuskontserdiga muusikaelamust Väike-Maarja kirikus.

Kirikutäiele rahvale esines tsellokvartett C-Jam, kelle repertuaar oli sünnipäeva tähistamiseks lustlik ja rõõmsameelne.

Annetusi kirikutorni taastamise toetuseks kogunes otse kontserdilt 241 euro eest, AS Vireeni sünnipäevakink kogudusele oli kordi suurem ehk üle 830 euro.

EELK Väike-Maarja koguduse juhtkond tänab AS Vireen juhatust meel-

diva koostöö eest!

Soovime kõigile maarjalastele meeldivat suve, rõõmsat meelt, rahu, üksteisemõistmist ja jätkuvat kirikukontsertidel osalemist. Järgmine kontsert on pühendatud mälestuseks Tarmo Pihlapile 17. juulil algusega kell 14, pärast surnuaiapiha, mis toimub sel aastal vanal kalmistul.

Sooduspilet pensionäridele 9 eurot, tavapilet 11 eurot. Pileteid saab osta rahvamajast.

Heli-Liivia Komp

EELK Väike-Maarja koguduse nõukogu liige, juhatuse esimees

Segakoor Helin käis Nõmme kultuurikeskuses vastukülaskäigul



Segakoor Helin Väike-Maarja valla laulu- ja tantsupeol.

2010. a juunikuus külastas Väike-Maarjat kammerkoor Riola ja rahvamuusikud Nõmme Kultuurikeskusest, Tallinnast. 19. juunil toimus rahvakultuuri päev ja simman rahvamajas. Nüüd esitati vastuküllakutse ja 11. juunil viibiski segakoor Helin Tallinnas, Nõmme kultuurikeskuses. Kutsutud oli ka Kuusalu meeskoor.

Kontserdil esines iga koor viie lauluga. Seejärel lauldi kolm ühislaulu. Kontserdi lõpetasid Nõmme Noortemaja rahvatantsijad. Kohal oli ka Eesti Meestelaulu Seltsi esindaja, et õnnitleda meestelaulu seltsi vanimat, 94-aastast liiget Endel Reinbergi, kellel eelmisel päeval oli sünnipäev. Päeva lõ-

petas pidulaud ja tants.

Kooriliikmete sõnul oli päev pikk ja väsitav, kuid tore. Tänu dirigent Valve Libesele, kes meie koorile laulud selgeks õpetas ja Nõmme kultuurikeskusele kutsumast!

Olgu mainitud, et samal päeval esinesid Rakvere linnapäevadel rahvamaja tantsurühmad Kalita ja Tamadur.

Ja veel ka üks eelteade: 9. juulil sisustab Unustatud Mõisate päeva Kilt-si mõisas Väike-Maarja rahvamaja. Jälgige reklaame!

Ville-Markus Kell
Väike-Maarja Valla Rahvamaja direktor

aktust: lipu sissetoomine piduliku lipulaulu saatel, esinemised, intervjuud koolinoortega.

Kes filmi vastu huvi tunneb, võib pöörduda Rakvere Memento Ühingu eestvedaja Aino Kiiveri poole tel. 604 1050 või Eesti Rahva Muuseumis-se.

Siiras tänu kõigile ettekandepäeva korraldajatele Tartus ja Rakveres.
Vaike Sinisalu



Hans Kruusamägi oli rukkikasvatatajatele toonud proovida endatehtud Sangaste rukki tumeat ja heledat õlut. Hilje Pakkaneni foto

Lääne-Virumaa parimad grillimeistrid on Väike-Maarja Õppekeskuses

Pühapäeval, 5.juunil Väike-Maarjas toimunud maakonna grillimise meistri-võistlustel Grillfest 2011 saavutas üldvõidu Väike-Maarja Õppekeskuse võistkond Maarja Grill. Üldvõidu tõi kolmas koht ribi grillimises, esikohad kanafilee grillimises ja fantaasiaroa valmistamises ning fantaasiavooru esitluse preemia.

õpetajad Airi Püss, Aili Vaarik, Anneli Kütt ja erle Kiigemaa ning õpilased Andra Kortin, Rain Vaab, Juljana Baiduža ja Kadri Dieves, väikese rolli täitsid esitluses ka Andrei Nikitin ja Rene Kasemets. Aitäh kõigile osalejatele ja kaasaelajatele!

Võistlusel osales peale Väike-Maarja valla võistkonna veel Tapa vorstifestivali, Rakvere naiskodukaitse, Reformi-



Pildil on Anneli Kütt, Aili Vaarik, Airi Püss, Andra Kortin.

Võistkond Maarja Grill fantaasiavooru võidutöö nimi oli „Kõrva vorst“. Võistkonna kapten Airi Püss selgitas: „Tegime vorsti sea subproduktidest - sea kõrvast, keelest, mis oli soolikasse topitud. Grillisime vorsti ja vorsti otsa tomatit, lisaks küpsetasime pörsakujulise kartulileiva ja esitlesime grillitud vorsti ja leiba suupiste põhimõttel. Joogiks serveerisime ise-tehtud rabarberilimonada. Meie võistkond teeb kõik ise.“

Võidukasse võistkonda kuulusid

erakonna, Türi grillitrio, Maarja Grilli võistkond ning võistkond „LHV - Parim töökoht sinu rahale“.

Võisteldi kolmes voorus: Rakvere searibi, Talleggi kanafilee ja fantaasiaroa küpsetamises. Rakvere searibivoorus oli parim Tapa Vorstifestivali võistkond, Talleggi kanalihavooru ja fantaasiavooru Maarja Grilli võistkond.

Lääne-Virumaa võistluse korraldasid Eesti Grilliliit ja Väike-Maarja Vallavalitsus.

Allikad: lääne-virumaa.grillfest.ee, vmok.edu.ee



Grillimine käib täie hooga



Väike-Maarja valla võistkond esindas humoorikamat poolt, mis andis lõppkokkuvõttes 5. koha. Vasakult: Rein Orupõld, Hans Kruusamägi, Kaja Teder ja Mariella Trei. Fotod: Kütt Niinepuu/ Eesti Grilliportaal

Terve vald oli kokku aetud

Üle pika aja peeti Väike-Maarja laulu- ja tantsupidu „Vaimu ja väega“. Peo üldjuhid Egne Liivalaid ja Ly Ipsberg võivad koos piduliste ja publikuga rahul olla: pidu õnnestus igati.

Kaunis suveilm, rõõmsatujuline rahvas, selgeksõpitud laulud ja tantsud, oma vabaõhulava, publik. Rongkäik Liivi pargist Ebaverre mööda kolme kilomeetri pikkust kergliiklusteed pani proovile esinejate kingad - kas need peavad vastu või tuleb Tallinna minekuks käimiskindlamate vastu välja vahetada.

Egne ja Ly muljeid kodusest peost koos koolinoorte suure peo ootusega siinkohal lugejatele vahendamegi.

Egne: „Lipukandja Indrek Kesküla dikteeris rongkäigu tempot. Alguses oli küll tunne, et anti start Ebaverre kange triatlonile!“ Aimar Türbsal jalgrattal ohjas rongkäiku, vaatas, et mõnes kohas auke sisse ei jääks ega teises kohas inimesed liiga puntrasse kokku ei jookseks. Rongkäigus liikus kaasa ka rahvas, aktiivselt-atraktiivselt näitasid end külade esindused. Neile, kelle jaoks maa jalgsi kõndimiseks liiga pikk, oli käima pandud buss.

Peotule süütasid „vaimu“ poolt esindanud Aino Lukman ja „väe“ poolt Väike-Maarja spordimees Ants Einalu.

Laulude ja tantsude vahel peeti maha humoorikas külade viktoriini. Selle vastu oli väga elav huvi. Mõned sõpruskonnad panid võistkonnad kokku kohapeal, et saaks ka kaasa teha.

Pärast n-ö ametlikumat poolt astusid üles eraldi kavaga mäeveerul mürgeldades mehed.

Enne laupäevast pidu toimusid Ebaveres igal õhtul proovid tantsujoo-

tud valla laulupidusid Müürikul ja ka gümnaasiumil on olnud oma tantsupidude traditsioon. „Koos suurte laulu- ja tantsupidudega on hea ühe soojaga maha pidada ka oma kodune laulu- ja tantsupidu, kus saame näidata, mida oleme õppinud ja tuua koju killuke üleriigilist pidu.“ Igal aastal oma peo pidamisega võib asi maha käia.

Peo toomist alevikule lähemale on seni takistanud sobiva koha puudumine, sest rahvamaja tagune plats oma tasase pinnaga laulu- ja tantsupidudeks ei sobi. Muusika nägemiseks peaks publik seda seal õhust vaatama. Nüüd on meil oma vabaõhulava Ebaveres - koht alevikule lähedal peo pidamiseks olemas.

Ly Ipsbergi sõnul tahavad noored jälle rohkem isetegevust teha, laulda, tantsida, tulakse arvuti tagant ära. Eriti suur tung on väikeste tantsurühmadest. Väikeste lapsi on ka lihtsam laulma panna, nad ei tegele korraga mitme hobia, neil pole veel peas poisse-tüdrukuid. Laulu- ja tantsupeo aasta motiveerib lapsi kõvasti talv läbi proovides käima. Vahepealsetel aastatel kipub motivatsioon pisut langema.

Oma peo laulurepertuaari võtsime lihtsa, kergesti omandatavad laulud, nagu „Kungla rahvas“, „Isamaa hiilgava pinnalla“, „Tütre tänu“. Peo kulminatsiooniks oli Ülo Vinteri „Põhjamaa“ - koorid laulsid ja tantsijad tantsisid nende saatel, ütles Ly. „Olime nagu tänavu Tallinnas, kus laulukaares all esinevad koos nii lauljad kui tantsijad.“

Egne ja Ly lähevad oma kollektiividega suurele peole ka ise kaasa. Juba praegu mõtlevad nad, kuidas kõigil oma lastel silma peal hoida, kui korraga on 30 tuhat lauljat ja 8-9 tuhat tantsijat koos.

Küsimuse peale, mida annab lap-



Egne Liivalaid. Foto: Silvi Aasumets

eestlust. See tunne algab juba rahvariite selgapanekust, kasvab rongkäigus ja saab suureks laulukaare all üheskoos teistega lauldes, kui laul voogab läbi ja üle lauljate kuulajateni, taevani - „vägevail voogudel üle me maa...“ Ja kui sinna juurde veel tantsijad oma tunde lisavad, siis saab „üks väga väike rahvas olla väga suur, kuigi maa tundub väike ja ilm suur“, nagu jutustab „Maa ja ilma“ lugu.

Laulupeol saab laulja kohe kätte selle tunde, kultuurishoki. Tantsijadki kannavad seda tunnet südames. Päril valla ja hardaks muutub tantsija süda aga

Väike Maarja vallast lähevad koolinoorte laulu- ja tantsupeole: Väike-Maarja Gümnaasiumi mudilaskoor ja lastekoor, 3.-4.klassi segarühm, 7.-9.klassi segarühm, C-segarühm ja Väike-Maarja noorteorkester.
<http://maa-ja-ilm.laulupidu.ee>.



XI noorte laulu- ja tantsupeo eelvoorus omistati Väike-Maarja Gümnaasiumi lastekoorile I kategooria. Koori juhendab dirigent Ly Ipsberg. Väike-Maarja laulupeol esinemas. Foto: Ellu Moisa

niste seadmiseks ja kooride liikumise sujumiseks.

Peol olid esindatud kõik Väike-Maarja valla laulukoorid ja tantsurühmad, Pandivere kammerkoor, neile lisaks Virumaa tütarlastekoor ja Koeru segakoor kaugemalt.

„Meie peo muutis uhkeks see, et see toimus just Eesti lipu päeval. Kandisime Vabariigi Presidendi Toomas Hendrik Ilvese poolt 2009.a Otepääl Eesti lipu 125. sünnipäeval laulu- ja tantsukollektiividele kingitud kandelippe. Need lisasid samuti värvi,“ rääkis Egne. Presidendi tõi kingiks oma kandelipu segakoor Helin, Väike-Maarja gümnaasiumi lastekoor, Simuna segarühm, Väike-Maarja pasunakoor ja kaks Tarapita tantsurühma.

Õhtujuhid Raimo Maasik ja Kirke Tobreluts meenutasid esimesi Väike-Maarja laulupidusid. Väike-Maarja kihelkonnas pandi laulupidudele alus 101 aastat tagasi 7. juunil 1910, kui Müüriku mõisa aias peeti 22 koori osavõtul üle 300 lauljaga Väike-Maarja kihelkonna laulupidu. Peo avakõnega astus üles Jaan Tõnisson. Korjandusest saadud raha annetati Väike-Maarja uue koolimaja ehituse algkapitaliks.

Egne Liivalaidi sõnul liikus mõtteid oma laulupeo korraldamise kohta juba sügisel, ettevalmistusi hakati tege- ma talvel. Varasematel aastatel on pee-

sele laulupeol käimine, ütlevad Egne ja Ly otsekui ühest suust: iseotsustamist ja hakkamasaamist, meeskonnatööd, enda eest seismist ja samal ajal teistega arvestamist, hoolivust. Lyl on tänavu kaheksas, Egne neljas kord suurele peole koos kollektiividega minna. Siit ka juhendajate kindel teadmine peo väärtustest.

Väike-Maarja vallast pääsesid peole Väike-Maarja pasunakoor, kolm tantsurühma ja kaks koori. Kokku kolmandik gümnaasiumist e. üle saja lapse, see on üsna kõva sõna. „Me oleme väike riik, mis laulu- ja tantsupeol suureks saab,“ on Egne veendunud.

Muidugi kasvatab laulupidu

telerist kordussaadet vaadates, kui ekraniilt vaatavad vastu kaunid tantsujoonised ja -muusikad.

„Me nägime, mida me peol tegime, mida kujutasime. Nüüd ma saa aru, miks ma pidin kolm tundi ühes ravis kükitama, räägivad lapsed, kui on näinud telerist, milliseid kujundeid - maju, laevu jne, on nad pidanud tantsumurul välja joonistama,“ annab Egne edasi laste mõtteid. „Peo lõppedes on laste esimene küsimus: millal järgmine pidu on!“

Vastus: „Juba 1.-3.juulil Tallinna lauluväljakul koolinoorte laulu- ja tantsupeol „Maa ja ilm!““

Hilje Pakkanen



Pandivere päevad pildis

Küladevõistluse võitis Triigi

Teist aastat olid Pandivere päevade kavas valla küladevahelised võistlused, kokku seitse ala: pidupäevarongkäigust osavõtt, köievedu, naisekandmine, mälumäng, kalapüük, saapaviskamine ning koduõlle, hoidiste ja kodus küpsetatud leiva degusteerimine.

Võistlustele tuli osalema 12 küla, neist neli MTÜ Nelikand koosseisus. Külade võistkondi oli seega kokku üheksa.

Võistlus jagunes kahele päevale. Laupäeval võisteldi köieveos, naisekandmises ja mälumängus ning osaleti pidupäevarongkäigus, pühapäeval püüti Äntu tehisjärvel kala, võisteldi saapaviskamises ja toodi degusteerimisele oma küla parimad leivad, hoidised ja koduõlu.

- Tulemused**
- Köievedu: 1. Triigi, 2. Avanduse, 3. Liivaküla, 4. Eipri, 5. Kiltsi, 6. Nelikand
- Naisekandmine: 1. Avanduse, 2. Triigi, 3. Nelikand, 4. Eipri
- Rongkäik: 1.-3. kohta jagasid Kiltsi, Eipri ja Nelikand; 4. Avanduse, 5.-6. Triigi ja Määri
- Mälumäng: 1. Nelikand, 2.-3. Eipri ja Triigi, 4. Kiltsi, 5. Kärü, 6.-7. Ebavere ja Avanduse
- Saapaviskamine: 1. Liivaküla, 2. Kiltsi, 3. Avanduse, 4. Eipri, 5. Nelikand, 6. Triigi
- Kalapüük: 1. Triigi, 2. Eipri, 3. Avanduse, 4. Kiltsi, 5. Nelikand
- Degusteerimine: 1. Kiltsi, 2. Avanduse, 3. Triigi, 4. Nelikand, 5.



Eipri küla mehel Andres Tomingal pole saabas kogemata tagurpidi jalga satunud. Andres Tomingas seisab Eipri küla hea nime eest külavõistluse saapa viskamise võistlusel. Selleks tuli päästesaabas tagurpidi jalga panna. Foto: Kadri Kopso

Läne-Viru linetantsu maratonil vihuti ühtejutti läbi 70 tantsu



21. mail toimus Väike-Maarja Linetantsu klubi eestvõttel Triigi spordihoones Lääne-Viru linetantsumaratoni, kus 60 tantsijat vihtusidki seitsme tunniga maha 70 tantsu, nagu enne maratoni lubati. Pidul oli tore, sai ka soovilugusid tellida, pärast tantsu saunas käia, lõbusalt koos aega veeta. Üheks populaarsemaks tantsuks oli lõppenud hooajal Kate Sala seatud tants Drip Droppin' edasijõudnutele. Kohal oli Kadrina, Sõmeru, Tam-

salu, Porkuni, Simuna, Laekvere, Rakke, Tapa, Väike-Maarja, Triigi, Saku ja Tallinna linetantsuhuvilised.

Järgmine suurem linetantsijate kokkusaamine toimub juhendaja Sirje Orro sõnul 9.-10.juulil Audrus Eesti linetantsu festivalil, kuhu ka Väike-Maarja linetantsijatel on plaan minna.

Linetantsu kohta vt <http://www.taffos.pri.ee/maarja>

Foto: Eret Tobreluts

Eipri, 6. Määri

Konkurents oli päris tihe. Üldkokkuvõttes tulid kolmeks paremaks Triigi, Avanduse ja Kiltsi. Tihedat konkurentsi pakkusid neile Eipri ja Nelikand (Kurtina, Nadalama, Võivere ja Käräsa) ning tublid olid järgmisedki: Liivaküla, Määri, Kärü ja Ebavere.

Külade võistlustest jäi nii mõndagi eredalt meelde: mitu küla esines rongkäigus väga kauni ja küla iseloomustava sildiga; spordivõistlustel oldi agarad oma küla esindajaid ergutama; degusteerimisvõistlusele toodi välja päris palju hõrgutavaid omaküpsetatud leibu (mõni küla lausa viis erinevat sorti) ja erinevaid hoidiseid ning kolm küla olid maha saanud ka õlleteoga. Pinevust pakus mälumäng, mille küsimused lähtusid eeskätt tänavuste Pandivere päevade motost "Vaimu ja väega".

Võistluste käigus ilmnisid ka mitmed lüngad võistluste juhendis, külade ümarlaual tuleb seda nüüd järgmisteks kordadeks päris palju täpsustada.

Palju tänu küladele, kes võistlustele osalema tulid. Loodetavasti innustavad sellised mõõduvõtmised külasid omavahel tihedamalt suhtlema ja ergutavad vahet ka neid külasid, kes oma esindustega veel välja pole tulnud, järgmistel kordadel osalema.

Ilve Tobreluts



Triigi küla laulupeo rongkäigus - ehk teisisõnu: külavõistlusel arvesse mineval alal. Foto: Kadri Kopso



Väike-Maarja põllumeeste seltsi müügitelgis pakuvad talutoodangut Kai Tomingas, Ülle Metsman, Tiia Uutsalu ja Marju Metsman. Foto: Kadri Kopso

Alumisel pildil Nadalama küla köieveo vastakuti Avanduse küla esindusega. Foto: Ellu Moisa



Korraldajad tänavad kõiki külasid Pandivere päevadest osa võtmast! Kaunist suve kõigile!

Üks retsept

Küladevahelisel võistlusel kavas olnud degusteerimisvõistlusel tunnistas zürri parimaks MTÜ Nelikand hoidised.

Kuna on rabarberihooaeg, siis tasub järele proovida Liivika Harjo rabarberikastet, mis sobib suurepäraselt ketsupi asemel kasutamiseks ja on suurepärase liisand grilliha kõrvale.

- Rabarberikaste tsilliga:**
- 0,5 kg rabarberit
 - 1 punane sibul
 - 1 küüslauk
 - 2 tsillipaprikat
 - 1 kl suhkrut
 - 1 tl soola
 - 0,25 kl õunaäädikat
 - 1 tl paprikapulbrit
 - 0,5 tl valget pipart

Tükelda puhastatud rabarberid paari sentimeetri pikkuseks. Hakki seemnekojast puhastatud tsilli-kaunad. Tükelda peeneks sibul ja küüslauk. Hauta kõiki aineid segades 15 minutit. Võid lisada enne hautamist ka pisut vett. Sega juurde sool, suhkur, äädikas ja maitseained ning hauta veel 15 minutit. Säilitamiseks kasuta väiksemaid purke. Säilita jahedas.

Palju õnne, kallid lõpetajad!

9. klass:

Kiltsi Põhikoolis:

Triinu Hiilaid,
Kevin Hövelson,
Kaspar Kivistu,
Keity Küttis,
Janar Laur,
Ragnar Mednikov,
Kert Napsep,
Jaana Niroda,
Ege Pohlak,
Helen Rahe,
Teele Sein,
Janno Utrov.

Simuna Koolis:

Merike Beljaev,
Kristo Kikerpuu,
Tõnis Klaasmägi,
Getter Koppel,
Triin Lainemaa,
Arno Larionov,
Allan Läll,
Kaivo Martõnov,
Kert Ojasaar,
Karmo Siim.

Väike-Maarja Gümnaasiumis:

Sten Arulaan,
Leaanika Ehlvest,
Dmitri Jegorov,
Jan Juhanson,
Keiti Kannel,
Jörgen Kivila,
Riho Koppel,
Kristi Kuddi,
Rauno Kuusemets,
Sander Kõöp,
Angela Kütt,
Kert Laanemägi,
Aldur Langemets,
Mark Liivalaid,
Märt Lindret,
Egert Luhn,
Keity Loomets,
Hardi Naarits,
Peeter Ott,
Kätlin Paarets,
Gerda Palmits,
Hanno Peipsi,
Johnny Pendonen,
Vergo Pohlak,
Kristin Pool,
Kert Puusta,
Madis Püss,
Sten Randmaa,
Mailen Rummelg,
Aili Reonda,
Alar Riisalu,
Harri Rotka,
Johannes Richard Sepping,
Kätlin Talur,
Thomas Tammus,
Linnar Tark,
Tarmo Tarkusep,
Viktoria Tihhomirowa,
Alvar Urbas,
Sander Uuspõld,
Vallo Veldt,
Rain Vink,
Egert Vinogradov,
Arti Zirk

12. klass:

Karolin Kiik,
Hetlin Kull,
Maiu Kunnberg,
Maarja Künnapuu,
Tanel Laanemägi,
Lee Lepiksoo,
Kaisa Lindret,
Henri Manninen,
Raigo Metsaru,
Helen Nurmsoo,
Joosep Part,
Keili Pohlak,
Kadi Pohlak,
Helina Pärnamägi,
Kristol Püss,
Priit Raimla,
Michael Suursaar,
Marko Tealane,
Taisi Tiimus,
Tarmo Tähiste,
Jaana Udeküll

2010/11. õppeaasta oli Väike-Maarja Gümnaasiumis tegude- ja saavutusterohke

Suvevaheaeg – see kauaoodatud puhkuseaeg on kätte jõudnud. Õppeaasta lõpp on suur kergendus nii lastele, vanematele kui õpetajatele. Lõppevad ju siis tujukad hommikud, väsitavad ja kohustusi täis öhtud.

Täiel rinnal saavad nautida seda kõik, kellel tunnistusel aasta- ja eksaminhinded korras.

9. ja 12. klasside noortel on käimas pingeline eksamiperiood, mis lõppes pidulikult 21. juunil lõpuaktustega nii põhikoolile kui gümnaasiumile.

Põhikoolis teeb lõpusirgel viimaseid pingutusi 44 ning gümnaasiumis 20 noort.

Õppeaasta lõpul õppis Väike-Maarja Gümnaasiumis 374 (eelmisel õppeaastal 397) õpilast, nendest lõpetasid klassi hinnetega „5“ 65 (eelmisel õa 54) õpilast ning hinnetega „4 ja 5“ 104 (eelmisel õa 99) õpilast.

Ka selle õppeaasta lõpus on neid õpilasi, kellel jäi mõnes aines midagi ebaselgeks ning hinne ei kujunenud meelepäraseks. Nendele lastele on antud võimalus täiendada oma teadmisi ning parandada oma hinnet täiendava õppetöö raames kahe nädala jooksul pärast õppeperioodi. Täiendavale õppetööle jäi 27 (eelmisel õa 40) õpilast.

2010/11. õa on olnud väga tegude- ja saavutusterohke. Meie kooli 32 õpilast osalesid edukalt ainealastel olümpiaadidel – geograafia, matemaatika, ühiskonnaõpetuse, bioloogia, informaatika, inglise keele, emakeele ja keemia olümpiaadidel.

Kolmel ja enamal olümpiaadil osalesid Egert Vinogradov (4), Martin Johannes Teder (3) ja Rait Läänemets (3). 7 kohta esikolmikusse saavutasid 5 õpilast: Egert Vinogradov – geograafias III koht (õp Reet Luha), matemaatikas II koht (õp Larissa Käbin) ja ühiskonnaõpetuses II koht (õp Kristi Põdra); Rait Läänemets – inglise keeles II koht (õp Merles Laanemägi); Marek Tealane – matemaatikas II koht (õp Egne Liivalaid); Victoria Mitt – matemaatikas III koht (õp Helve Noorlind); Thomas Tammus – ühiskonnaõpetuses III koht (õp Kristi Põdra).

19 õpilast saavutasid kohad esikümnes.

3. ja 5. kl õpioskuste olümpiaadilt toodi mõlemas vanuseastmes 6. kohad. 3. kl võistkonda kuulusid Karin Klauks ja Alice Veedla (õp Tiiu Valk) ning 5. kl võistkonnas olid Karl-Oskar Õun, Annabel Leiden, Liisa Siirak, Katre Reinart ja Laura Inno (juh Karin Kiik). Peale olümpiaadide toimus veel palju erinevaid võistlusi ja mälumänge. Aasta läbi osalesid meie mälumängurid maakondlikul mälumänguturniiril nii gümnaasiumi kui põhikooli arvestuses. Aasta lõpuks saavutasime põhikoolide arvestuses I koha, võistkond koosseisus: Egert Vinogradov, Thomas Tammus, Keiti Kannel, Johannes Richard Sepping ning gümnaasiumi võistkond saavutas II koha koosseisus Priit Raimla, Marko Tealane, Raigo Metsaru ja Henri Manninen. Jõu, nõu ja energiaga olid noortele abiks Helina Lükk ja Tauno Tihti.

Rohelise Maakonna Õpilaskvinteti liikmed toidid meie kooli tubli 6. koha Mailen Rummelg, Gerda Palmits ja Egert Vinogradov.

Juba aastaid on meie kooli õpilased õpetaja Egne Liivalaidi juhendamisel saavutanud kõrgeid kohti liiklusalastel võistlustel. 2011. a tulemused: piirkondlikul võistlusel Vigurivänt I koht Lehar Madis Metsallik, III koht Karl-Oskar Õun ja Annabel Leiten. III koht maakondlikul liikluskvinteti võistkonnale koosseisus Mark Väinomaa, Pille-Riin Puškina, Carolin Määltsemees, Marek Tealane; maakondlikul võistlusel Vigurivänt I koht võistkonnale, kuhu kuulusid Annabel Leiten (individuaalne II koht), Kerdo Kivivare, Liisa Siirak ja Karl-Oskar Õun (individuaalne I koht) ja II koht võistkonnale koosseisus Katre Reinart, Marti Alt, Alice Veedla ja Lehar

Madis Metsallik.

Osalesime veel maakondlikul keemiaviktoriinil, matemaatikavõistlustel KÄNGURU ja NUPUTA.

Põhikoolide maakondlikul kirjandivõistlusel „Kirjutaja 2011“ märgiti ära Kersti Vettiku (õp Riina Põldmaa) ja Mirjam Savisto (õp Hilja Tomson) kirjatööd. Maakondlikul Liivide etluskonkursil saavutas I koha Johannes Richard Sepping (õp Ülle Lääne). Eesti õpilasetelete riigikonkursi Lääne-Virumaa voorus palvis žürii eripreemia väga hea luuletuse esitamise eest Tarmo Tähiste (õp Ülle Lääne).

Lääne-Virumaa riigikaitset õpetavate koolide laskevõistlusel Gustav Lokotari rändauhinna laekas ka sellel aastal meie 10. klassi noortel edukalt: 4. koht Hellana-Elisabeth Läänemets, 5. koht Kätlin Kaare ja 6. koht Triin Alatsei.

Siinkohal said esile toodud vaid ainealased individuaalsed ja võistkondlikud tulemused, kuid Väike-Maarja Gümnaasiumi tublide õpilaste saavutuste rida spordis ja huviringides on sama pikk. On suur rõõm tõdeda, et meie koolis on väga palju väga tublisid ja andekaid noori inimesi, kes suudavad ja tahavad end teostada ja tõestada erinevates valdkondades.

Loodan, et kõik lõpuklasside õpilased saavad meelepärased eksamitulemused ning järgmisel õppeaastal jätkavad paljud tänased põhikooli lõpetajad Väike-Maarja Gümnaasiumi 10. klassis.

Aitäh kõigile õpilastele ja nende õpetajatele suurepärase töö eest 2010/11. õppeaastal ning tänan lapsevanemaid, kes on alati hoolivad ja osavõtlikud oma lapse ja kooli tegemistes.

Soovin kõigile ilusat suvevaheaega ja kohtumiseni sügisel!

Ly Ipsberg
Väike-Maarja Gümnaasiumi
õppealajuhataja

Comenius kogunes Hööris

18.-22. mail viibis Kiltsi kooli projekt „Once upon a time.“ kümneliikmeline töögrupp külas Rootsi Kuningriigis Hööris. Höör on väike armas linnake (nad ise ütlevad küll küla) Lõuna-Rootsis, piirkonda kutsutakse ka Rootsi Riivieraks, sest seal on kaunis maastik koos väikeste järvesilmadega ja kuuldavasti hea ilmastik. Reis ise algas väikese äpardusega - rong, millele Lars meid Kopenhaagenis pani, Hööris üldse ei peatunud. Õnneks oskavad Rootsis kõik inglise keelt ja on väga vastutulelikud.

Eelnevalt olime tutvunud Eesti muinasjutudega ja joonistanud neist tüüpilisi olukordi, tegelasi ning maagilisi esemeid. Eelmisel töökoosolekul Kiltsis valmistasime ka esimesed käpiknukud - kassi, karu, nõia ja päkapiku - ning projektikoti. Nüüd oli esimeseks tööks

tegelaskujudele näidend kirjutada. Ega nii lihtne polnudki oma ideid inglise keeles kaaslastele selgitada. Pusimist oli esialgu juba üldise tegevuskava kokkupanemisega ja siis veel tegelaskujud rääkima panna! Aga saadud kogemus oli vaeva väärt. Kadus ka viimane võõrustus ja kartus valesti väljenduda. Nukunäidendi algus on kirjutatud, edasi on vaja igal partneril teemat edasi arendada ja esitamisküps peab näidend olema järgmiseks kevadeks töökoosolekuks Ungaris.

Teisel päeval toimus omavalmistatud robotite võistlus - grupi poolt ehitatud ja programmeeritud robot pidi tõstma üles CD-plaadi ning selle võimalikult täpselt sihtmärgile asetama. Isegi tüdrukud üritasid aidata, aga suurem tarkus tuli ikka poiste poolt. Meil oli õn-



Helina Pärnamägi ja Marko Kasepõld kutsuti presidendi vastuvõtule

Teisipäeval, 21. juunil toimus Vabariigi Presidendi ja proua Evelin Ilvese vastuvõtt üldhariduskoolide ja kutseõppeasutuste parimaid lõpetajatele presidendilossi roosiaias. 11 Lääne-Virumaalt on vas-

tuvõtule kutsutud lõpetaja seas on ka kaks meie kooli lõpetajat: Helina Pärnamägi Väike-Maarja gümnaasiumist ja Marko Kasepõld SKA päästekolledži Väike-Maarja päästekoolist.

Kiltsi kooli hoolekogu korraldas perepikniku

31. mail toimus Kiltsi mõisas kooli hoolekogu korraldatud perepiknik.

Alustuseks kuulasid piknikule tulnud tunnipikkust kontserti, mille olid kokku pannud Heli Komp ja Ville-Markus Kell Väike-Maarja rahvamajast. Kontserdil sai nautida nii idamaist tantsu Kalita tantsugrupi esituses (juhendaja Kerli Võrno) kui noorukest lauljat Etheliis Randveeri ja eakamat Juhan Kangurit Rakvere meeskoorist.

Kaunis ja soe ilm soosis pikni-

kupidamist ja nii kuulati mõisa esisel muruplatsil veelgi ilusaid lugusid Juhan Kanguri esituses.

Kiltsi hoolekogu tänab kõiki esinejaid, abilisi, kes olid abiks väga toredate ürituste õnnestumisel. Suur tänu Heli Kompile ja Ville-Markus Kellale, kes kiirsti ja oskuslikult kontserdi kava kokku seadsid.

Kiltsi Põhikooli
hoolekogu
nimel
Reelika Möldre



Väike-Maarja Kiltsi lasteaia rühm lõpupeol.

neks kaasa Richard, kes RoboMikuga vana tuttav. Esimest kohta just võita ei õnnestunud, aga teine tulemus on ka hea.

Koolikorraldus on Rootsis meist erinev. Tund kestab 60 minutit, vahetund on pikem ja üle kuue tunni päevas ei ole. Õpetaja keskendub peamiselt neile, kes tahavad õppida. Hindeid ei panda, antakse ainult suulisi hinnanguid.

Hööri lähedal asuvas loomaaias elavad ainult põhjamaa loomad ja lisaks ka koduloomad. Suurel maa-alal on eksponeeritud loomi alates kahepaiksetest ja lõpetades muskusveise ja põdraga. Pikemaks jääme jälgima kolme pojaga karu. Armsate kaisukarudena tunduvad pojad olid liha söömisega väga ametis ja hääled olid päris hirmuäratavad.

Meil õnnestus külastada Malmöt ja Lundi. Malmö suurimaks vaatamisväärsuseks on hoone, mida kutsutakse Turning Torsoks. Ülikoolilinna Lundi väike armas vabaõhumuuseum oli tulvil näitusi ja põnevaid ehitisi. Saime ülevaate Rootsi eluolust erinevatel ajaloorioodidel. Omapärane oli kaigas, millega kirikus tukkujaid üles äratati.

Eelviimasel päeval tutvustasid projektipartnerid oma kodutöid. Meie poolt oli lavastatud muinasjutt „Kaval-Ants ja Vanapagan“. Tegelesime näidendiga juba eelmisel aastal - võtsime videosse, monteersime, tõlkisime inglise keelde ning varustasime subtiitritega. Tulemus oli täiesti tasemel. Rootslased tutvustasid esitluste abil oma kodukohta. Ungari poolt oli näidend siilist, kes võttis kuningatütre naiseks.

Nädal Rootsis sai kulges liiga ruttu. Jõudsime omavahel headeks tutvavateks saada ja loodame, et tekkinud sõprus kestab pikka aega. Kahju, et kevadel lõpetame kooli ja meie panus projektis õnnestumise sellega otsa saab. Triinu, Jaana, Heleni, Ragnari, Kaspari ja Kerdi muljete põhjal kokku kirjutatud

Merje Leemetsa tekst ja foto

Ürituste- ja osavõturohke teine poolaasta Simuna Koolis

*Oktoobrist 2010 - maini 2011 kestis klassidevaheline mälumäng „Mõtelda on mõnus“.

Võitjad kolmes vanuserühmas: 1. - 3. klasside seas oli võitja 2. klass, 4. - 6. klasside vanuserühmas - võitja 6. klass, 7. - 9. klassidest võitis 9. klass. Võistkonnas oli igast klassist kolm nütikat õpilast.

*6. - 8. klassi õpilased kuulasid projekti „Kaitse end ja aita teisi!“ raames eluks vajalikke loenguid. 10 Simuna Kooli õpilast osales 6. - 8. juunini 2011 KEAT-i laagris Läsnal, õp. Siiri Kanarbik. Seal saavutati „Karuselli“ võistlusel 3. koht.

*Õpilasesindus tegi koostööd Kiltsi kooli õpilasesindusega.

*Allan Läll ja Andreas Ahlberg osalesid maakondlikul etlejate konkursil.

*Allan Läll ja Kristella Luht osalesid Juhan ja Jakob Liivi loomingu esitamise konkursil.

*Triin Lainemaa tuli Virumaa laste luulekonkursil „Oma õpetajat tunnen“ võitjaks.

*Kert Ojasaare tööd „Taadi tõde“ tunnustati Lions klubi kirjutiste võistlusel „Heateugu“.

*Marleen Rivimetsa töö märgiti ära maakondlikul kirjandivõistlusel. Võistlusel osales veel Allan Läll 9. klassist, õp. Siiri Kanarbik.

*Muinasjutte tutvustamisel Väike-Maarjas sai Triin Lainemaa 9. klassist II koha. Osalesid veel Kermo Ojaste 5. klassist ja Erkki Sillamaa 6. klassist, juhendasid õp. Siiri Kanarbik ja õp. Kaja Põldmaa

*Kiltis toimunud luuletuste lugemise konkursil said auhinnalised kohad Jonete Visnapuu, Kristella Luht ja Andris Pent, juhendajad õp. Eda Veski ja õp. Kaja Põldmaa.

*Näitering osales teatrifestivalil „Dooonor on elupäästja“ näidendiga „Roo-sid emale“, juhendas õp. Tiina Larionov.

*Allan Läll saavutas emakeeleolümpiaadil 4. koha, juhendaja õp. Siiri Kanarbik.

*Piirkondlikul bioloogiaolümpiaadil saavutas Andreas Ahlberg 6. klassist 1. koha. Osalesid veel Erkki Sillamaa 6. klassist, Kaarel Niinelaid 8. klassist ja Tõnis Klaasmägi 9. klassist, juhendaja õp. Elle Alber

*Inglise keele olümpiaadil osalesid Jürgen Luht 8. klassist, Kaarel Niinelaid 8. klassist, Arno Larionov 9. klassist, Kert Ojasaar 9. klassist, juhendaja õp. Tiina Larionov.

*5. - 6. klassi õpilased Andreas Ahlberg ja Merily Parko osalesid emakeeleolümpiaadil, juhendaja õp. Kaja Põldmaa.

*5. klass osales õpioskuste olümpiaadil, juhendaja Riina Tüllil.

1. ja 2. klassi õpilased osalesid maakondlikul Looduslooppäeval Laekveres, juhendaja õp. Eda Veski.

*Kaarel Niinelaidi töö on saadetud „Muinasjulle“ võistlusele, juhendaja õp. Siiri Kanarbik.

*Kunderi seltsi noorte autorite tunnustamisüritusele on kutsutud Joonas Aru ja õp. Kaja Põldmaa.

*Vabariiklikul illustreeritud luuletuste konkursil „Valge kassi aasta“ said auhinnalise koha Kaarel Niinelaid, Jürgen Luht, Kirsti Metus ja Greete Ojasaar, ära märgiti Andreas Ahlbergi, Marleen Rivimetsa ja Marian Luht'i tööd, juhendajad õp. Elle Alber ja õp. Siiri Kanarbik.

*Osaleti joonistusvõistlusel „Märgalade linnud“: Tõnis Klassmägi 9. klassist - äramärgitud töö, Rait Vorontsov 8. klassist, Virko Tammemägi 4. klassist, Jonete Visnapuu 1. klassist, Birgit Toming 1. klassist; Kunda Ühisgümnaasiumi joonistusvõistlusel „Joonistan kurbust ja rõõmu“ - Andreas Ahlberg 6. klassist saavutas 3. koha; joonistusvõistlus „Metsapostkaart“; Väike-Maarja gümnaasiumi joonistusvõistlus „Seda tantsu ma tantsisin“ ja „Vee- ja tuleohutuslane loo-

minguvõistlus“, juhendaja õp. Elle Alber.

*Veebruaris toimus värvinädal - igal koolipäeval tegid värvid päeva rõõmsamaks.

*Sõbrapäeval toimus moeshow „Vanast uus“, mille võitis kollektsooni-ga „Sõbralt sõbrale“ 3. - 4. klass, kes esindas meie kooli ka vabariiklikul konkursil Viru SMX, juhendajad õp. Kaja Põldmaa ja õp. Siiri Kanarbik.

*Vastlapäeval toimus klassidevaheline teatevõistlus ja lumejalgpallilahing ning saapa- loomimisvõistlus lumes.

*Naistepäeval üllatasid 9. klassi noor-mehed tüdrukuid ja kõiki naistõetajaid lilled ja kommid ning viksi ja viisaka käitumisega. Päeva laulsid lōbusaks endise Simuna kihelkonnakoolide meesõpetajad.

*III veerandi lõpul ööbis kogu koolipere koolimajas. Toimus kantristiilis „Õölaste ööpidu“.

*Väike-Maarja valla lauluvõistlusel „Popp Tipp Täpp“ saavutasid oma vanusegrupis 1. koha Kristella Luht 4. klassist, Andris Pent 4. klassist ja Mariann Põldra 6. klassist, eripreemia sai Kadri Morozov lasteaiaga Puhhi rühmast. Veel osalesid Maris Nõmmiste 1. klassist, Angeelika Tikka 3. klassist ja Markus Merila Puhhi rühmast, juhendas õp. Angela Raik.

*25. aprillil toimus traditsiooniline jüriöö jooks.

*25. - 29. aprillil toimus „Vana kooli“ nädal. Õpilased kandsid koolivormi, pidid vahetunnil koridoris jalutama, osalema sanitaarkontrollis, läbi tegema rivivõistluse. Külastati nõukaegsete asjade näitust. Aitäh kõikidele headele inimestele, kes näitusele asju saatsid ning kooli toredale kollektiivile, kes ürituse õnnestumisele kaasa aitas!

*29. aprillil, rahvusvahelisel tantsupäeval, esinesid Väike-Maarja Gümnaasiumi tantsijad ja Simuna Kooli 3. - 4. klassi tantsijad, juhendajad õp. Kaja Põldmaa ja lapsevanem Tiia Luht.

*5. mail osales kaks võistkonda Rakveres Heategevusjooksul, õp. Hillar Kasu ja õp. Siiri Kanarbik

*6. mail oli talgupäev - kogu koolipere koristas koolimaja ümbrust.

*11. mail osales 7. - 9. klass Tartus muuseumipäeval.

*5-7-aastased lasteaialapsed osalesid Rakveres toimunud võimlemispeol, õp. Virve Toots, Eve Põldmaa, Margit Kurim ja Eha Kasu.

*20. mail toimus kevadkontsert.

*27. mail Simuna Kooli tublimad Tartus Ahhaa keskuses.

*1. juunil 9. klassil viimane koolikell, paraad ja oksjon.

*2. juuni Simuna ja Kiltsi kooli ühine matkapäev Simuna loodusõpperajal.

*7. juunil oli 3. - 4. klass pääste- ja ohutuslase ringi ekskursioonil Järva-Jaani Tuletõrjeseltsis, õp. Tiina Larionov.

*9. juunil toimus pääste- ja ohutuslase ringi jalgrattamatk Emumäele, õp. Tiina Larionov ja Kaja Põldmaa.

Sport:

Maakonna meistrivõistlustel korvpallis saavutasid Simuna tüdrukud 3. koha.

Maakonna meistrivõistlustel kergejõustikus saavutas Merily Parko palliviskes 3. koha, Kert Ojasaar kõrgushüppes 3. koha ja Kaspar Kukkeljavõistluses 1. koha.

Maakonna meistrivõistlustel rahvastepallis saavutati 2. koht, juhendaja õp. Hillar Kasu.

Osalesime endiste Simuna kihelkonnakoolide korraldatud spordivõistlustel ja Ebaveres toimunud murdmaasuusavõistlusel.

Päikeselist ja teguderohket suve kõigile vallaelanikele!

Õpetajad Siiri Kanarbik ja Kaja Põldmaa

Lõppenud kooliaasta Kiltsi koolis - kolmandik õpilastest on oivikud

Lõppenud kooliaastat võib Kiltsi Põhikoolis igati edukaks pidada - tubli kolmandik õpilastest on oivikud (õpivad väga hästi ja hästi). See on ka nii väikeses koolis loomulik, sest kõigile jätkub õpetaja tähelepanu ja „viilimise“ võimalus enamasti puudub.

Meie lapsed on olnud edukad mitmetel aineolümpiaadidel: matemaatikas 2. koht - Richard Lätt, keemias 3. koht - Triinu Hiilaid, bioloogias kaks 2. kohta - Minna Joor ja Triinu Hiilaid, kodunduses 1. koht - Helen Rahe.

Väga edukad on ka mälumängurid - Sagadis loodusajakirjade viktoriinil 1. koht, Haljala mälumängul 2.koht, Rohelise maakonna viktoriinil 3. koht, informaatikaviktoriinil „Kobras“ vabariiklik 3. koht.

Mainimata ei saa jätta ka treener Lembit Kalteri käealuseid maadlejaid, kes on võistelnud juba rahvus-

vahelistel võistlustel Ukrainas - Anni Pent 3. koht - ja Soomes - Jevgeni Hamidzanov 2. koht. Vaatamata kesistele sportimistingimustele on meie lapsed maakondlikult tublid olnud veel rahvastepallis, kergejõustikus ja murdmaajooksus. Oma panuse kooli sportlike saavutuste osas on andnud Urmas Kullase suusatüdrukud Kadri Reimann, Maris Möldre ja Anu Reimann.

Kolmandat aastat peetakse koolis sportlike tulemuste üle punktiarvestust ja selle aasta tublima sportidüdruku ja spordipoisi karika teenisid oma vanuseklassis välja Minna Joor ja Jaana Niroda ning Carl Zibo ja Kert Napsep.

Kevadel algas maakondadevaheline veeprojekt, milles uuritakse kodukoha veekogu - Põltsamaa jõe - looduslikku seisundit ja majanduslikku tähtsust. Tehakse vaatlusi ja veeanalüüse,



Lastekaitsepäeva paiku toimus Kiltsi ja Simuna koolirahval ühine matk Simuna loodusõpperajal. Pildil otsivad Kiltsi õpilased teadetetahvli küsimustele vastuseid. Hilje Pakkaneni foto.

Uuest õppeaastast algavad karjääriõppekursused töötutele noortele

Projekt „Karjääriõppekursused töötutele noortele Rakvere Ametikoolis, Väike-Maarja Õppekeskuses, Narva Kutseõppekeskuses ning Järvamaa Kutsehariduskeskuses“

Euroopa Sotsiaalfondi meetmest saadud toetusega hakkavad uuest õppeaastast toimuma karjääriõppekursused töötutele noortele Rakvere Ametikoolis, Väike-Maarja Õppekeskuses, Narva Kutseõppekeskuses ning Järvamaa Kutsehariduskeskuses. Projekti juhtpartner on Rakvere Ametikool.

Projekt on ellu kutsutud töötute ja madalama haridustasemega noorte kaasamise eesmärgiga, et innustada neid haridusteed jätkama. Töötu noor vajab tööturule sisenemiseks karjääriteenuseid. Projekti käigus tegeldakse noorte enesekindluse tõstmisega, pakudes neile karjääriõpet, teadmisi suhtlemisioskuse arendamiseks, tööotsinguks ning tutvustatakse noortele edasiõppimise võimalusi.

Üks karjääriõppe kursus kestab kaks nädalat (maht 80 tundi). Esimene nädal koosneb karjääriõppest, suhtlemiskursusest ja vastavalt soovile on võimalik individuaalne nõustamine ja ka karjääritestide sooritamine. Teisel nädalal toimuvad praktilised meistri-klassid kutseõppeasutustes erialadega tutvumiseks professionaalse juhendaja käe all. Valida võib kõigi projekti partnerkoolide erialade vahel. Meistri-

klasside käigus saab proovida praktiliselt järele, kas eriala sobib, missugune valitud töö tegelikult välja näeb ja mis noori huvitab, millisesse kooli võiks minna õpinguid jätkama või millisele tööle kandideerida.

Õppe- ja nõustamistegevus käib paralleelselt neljas koolis, õppijatel on võimalus valida erinevaid erialakursuseid erinevates koolides. Varasem omandatud kutse- või muu haridus või lõpetamata jäänud haridus takistuseks ei saa.

Projekti on kaasatud venekeelsed õppegrupid Narva Kutseõppekeskusest, et tegeleda ka venekeelse noore töötuga. Nemad saavad meistriklassides ka eestikeelse erialadega tutvuda teistes koolides. Seega toimub projekti käigus ka integratsioon ning tähelepanuta ei ole jäänud aspekt, et eesti keele oskus on töö leidmisel äärmiselt oluline. Kaasata saab ka venekeelseid noori teistest maakondadest, kellele leitakse sobivad venekeelsed koolitused Narva Kutseõppekeskuse baasil. Noori kaasatakse Eesti Töötukassa ja maakondade omavalitsuste abiga ning sihtgruppis on neid 456.

Projekti kestvus 31.oktoobrist 2010 kuni 31.juulini 2011.

Ada Vää, Rakvere Ametikooli ja Õie Lööper, Väike-Maarja Õppekeskuse täiendõppeosakonna juhataja



Euroopa Liit
Europe Seitsiaalland



Eesti tuleviku heaks



ESF

milled tulemused kantakse andmebaasi.

Kool omab rahvusvaheliste projektide osas pikaajalist kogemust. Kevadel lõppes Nordplusi raames projektis „*Art is a bridge between cultures*“ koostöö Norra ja Leeduga. Sügisest algas Comeniuse raames uus projekt „*Once upon a time...*“ Ungari, Rootsi ja Austriaga. Lisandunud on veel sidemed Venemaaga, Peterburiga - esimene reis sellesse ajaloolisesse linna on juba toimunud. Oodata on kosmoseteemalise joonistusvõistluse parimate preemiareisi Baikonuri kosmodroomile.

Kohalikest tegemistest on kõige olulisem kooli 90./155. aastapäeva tähistamine vilistlaste kokkutulekuga - kohale tuldi nii lähedalt kui kaugelt.

Augustitormis murdunud püha tamme asemele istutati uus nooruke. Pargikoristustalgutel osales nii õpilasi, lapsevanemaid kui õpetajaid. Oktoobris toimus järjekordne rahvusvaheline konverents „Kiltsi mõis ja selle omanikud“, millest võtsid osa admiral Krusensterni suguvõsa liikmed Saksamaalt, Rootsist ja Venemaalt. Jätkusid edukate ekskursioonid - sel õppeaastal külastasime Paide ajakeskust ja AHHA teaduskeskust. Taaskord toimus võimlemispidu, milles osalesid õpilaste poolt ettevalmistatud kavadega kõik kesk- ja vanemaastme klassid. Põhjalikku ettevalmistust nõudis ka ülekooliline komöödiateatripäev, leidlikkust tervisepäeva „Naeri“ etendus. Isamaaliste luuletuste kirjutamise konkursile julges sel aastal välja tulla üheksa õpilast, järgmisel aastal on neid kindlasti mitu korda rohkem.

Kirjatüki kirjutamise paiku on lõpetajail käsil lõpuksamid. Nende eduka sooritamise järel ootavad meie kooli üheksandikke ees uued väljakutsed. Palju õnne teile edaspidiseks, kalid lõpetajad!

Kogu kooliperele head ja kutsuvat suvepuhkust!

Merje Leemets

Õpirände projekt kutsub osalema!

Väike-Maarja Õppekeskus, Järvamaa Kutsehariduskeskus ja Viljandi Ühendatud Kutsekeskkool alustavad uuest õppeaastast ühise projektiga „*The Best European Vocational Practice and Nationality*“ ehk lühidalt BEVN.

Projekti raames on 49 õpilasel erinevatelt erialadelt võimalus sooritada oma praktika välismaal (Hispaania, Itaalia, Soome, Saksamaa, Türgi, Ungari, Poola). Väike-Maarja Õppekeskusest avaneb osalemisvõimalus arvutite ja arvutivõrkude, autotehnike, puhasusteeninduse ja koka eriala õpilastel.

Projekti kogumaksumus on 110 178 eurot.



Hariduse ja kultuuri
presidektorat

Elukestva õppe programm

Raadio 4 teeb saadet A.J. von Krusensternist ja Kiltsi mõisast

Reedel, 10. juunil käisid Eesti Rahvusringhäälingu venekeelse Raadio 4 toimetajad Andrei Sozinov ja Inga Palmiste ja sama raadio Lääne-Virumaa korrespondent Samuel Golomb Kiltsi lossis tegemas kultuuriloolist saadet A.J. von Krusensternist ja Kiltsi mõisast.

Margikogujana tuntud Samuel Golomb tutvustas saate kuulajatele admiral Krusensternist ja Kiltsist välja antud marke, postkaarte ja ümbrikke koguja seisukohast.

Krusensterni nimelise MTÜ juhatuse esimees Lembit Keerus rääkis venekeelsele raadiole Krusensterni ja Kiltsi mõisa ajaloost, vallavanem Indrek Kesküla andis ülevaate meie valdlast üldisemalt.

“Huvi Krusensterni ja Kiltsi mõisa vastu on meeldival suur,” ütles Lembit Keerus. “Aprillis huvitus Krusensternist ja Kiltsist Pervõi Baltiiski Kanal, kes tegi mitmel päeval filmivõtteid Kiltsis ja Väike-Maarjas tänavu sügisel valmiva filmi ja kooliõpilas-



Lembit Keerus on oma jutuga jõudnud mõsia keldrisse, kus ta pajatab põnevaid lugusid Inga Palmistele, Andrei Sozinovile ja Samuel Golombile.

tele mõeldud CD tarvis.”

Saade “Kõik piknikule!” on eetris laupäeval, 9.juulil kell 10.05.

Raadio 4 on kuulutav sagedusel 95,3 MHz. <http://r4.err.ee/ee>.

Tekst ja foto: Hilje Pakkanen

Purjelaev „Krusenstern“ naaseb Tallinna, meie sõidame laeva vaatama

Euroopa kultuuripealinna aasta südasuvised suursündmused, 15.-17. juulini toimuvate Tallinna Merepäevade väärkaim külaline on neljamastiline parklaev „Krusenstern“. Pärast 20 aastat eemalolekut jõuab „Krusenstern“ oma kunagisse kodusadamasse Tallinna tagasi. Ka väikemaarjastel on plaanis külla minna oma kuulsale meresõitja nimelisele laevale.

Lembit Keerusel Krusensterni nim. MTÜ-st on plaanis tellida buss, millega üheskoos sõidetakse 15. juulil Tallinnasse “Krusensterni” laeva uudistama. Huvilised on oodatud juba nüüd end kirja panema (e-posti aadressil kiltsipk@v-maarja.ee). Registreerimine bussile lõpeb 10.juulil. Bussipilet maksab 10 eurot.

Idee kutsuda „Krusenstern“ oma endisesse kodusadamasse sündis vahetult pärast esimesi Tallinna Merepäevi 2008. aastal.

Pärast mitu aastat kestnud läbirääkimisi sõlmisid SA Tallinn 2011 ning „Krusensterni“ praegune omanik, Venemaa Kalalaevastiku Balti Riiklik Akadeemia 2011. aasta alguses lepingu kunagise parklaeva, nüüdse uurimis- ja õppelaeva naasmiseks Tallinna.

85 aasta eest, 1926. aastal Hamburgi reederfirma Ferdinand Laeisz tellimusel Joh.C. Tecklenborgi laevatehases ehitatud te-raskere ja mastidega purjelaev kandis valmides nime „Padua“.

Enne II maailmasõja puhkemist sooritas laev 15 pikka purjerekke Aust-raalia ja Tsiili vahel, neist kõige kiirem oli 1938-1839 kapten Richard Wendti juhtimisel püstitatud rekord Hamburgist Tsiili kaudu Austraaliasse ja tagasi Hamburgi 8 kuu ja 23 päevaga.

Teise maailmasõja aastatel jäi laeva kodusadamaks ikka Hamburg ning teda kasutati ligisõidus kui kaubapargast ning õnneks ei saanud „Padua“ ka sõjategevuses märkimisväärselt kahjustada. 12. jaanuaril 1946. aastal läks laev sõjareparatsioonina üle Nõukogude Liidu sõjalaevastikule, hakkas kandma nime „Krusenstern“ ja laeva kodusadamaks sai



Riia. Uus nimi anti Eestis Hagudi mõisas sündinud Adam Johann von Krusensterni (1770-1846) auks, kelle juhtimisel sooritati Vene esimene ümbermaailmareis laevadega „Nadežda“ ja „Neva“ aastatel 1803-1806.

Lähemalt merepäevadest: <http://www.tallinnamerepaevad.ee/est.php>

Nagi-fotohuvilised kogunesid Pandivere päevadeks Toomihklile

Suurejoonelised ja hea korraldusega Pandivere päevad meelitasid piirkonda huvilisi üle Eesti.

Toomihkli talu magalas näiteks sai sel ajal peavarju kamp Nagi fotohuvilisi.

Eesmärk oli ühine - nii turismitalu pidajad kui nagistajad tahtsid saada huvitavaid jäädvustusi ümbruskonnast.

Esimese retkena mindi laupäeva hommikul ühiselt rappa. Väga varase ärkamise vaev sai kuhjaga kompenseeritud looduse udupaksu udupeent udumängu vaadates, nõiduslike udufotosid võeti üles suisa seitsme toruga. Varane õhtune magamaminek sääsepininas oli olnud raskemgi kui poole kolme ajal ärkamine. Rabas veireimejaid sääski polnud.

Looduse imelise hommikuvalguse ja udu voogamine haarasid kõiki endasse kui võimas sümfoonia. Uttu kadusid piirid näilise ja tõelise vahel. Õrnhaprad ämblikuvõrgud olid kui värvavad rabarahu ja argise sagimise vahel.

Raba pakkus ka peale päikesetõusu ja udu hajumist hulgaliselt jäädvustamisväärsust.

Peale lõunauinakut ja esmaseid



pilditöötlusti käisid fotohuvilised uudistamas piirkonda kuni Porkuni ja Laekvereni. Saak oli kopsakas: naisekandmisest naerukajakateni. Eks iga autor ise teab, mis jääb ta arvuti kõvakettale peitu ja mis avaldamisele läheb. Laupäeva õhtul oli Toomihklil hea kombe kohaselt külastajatele saun tulikuumaks köetud ning grilliplatsil sõed hõõglvel. Mõnele ei olnud rabast veel küllalt saanud, mindi jäädvusta-

ma ka sealset päikeseselojangut. Pühapäeval jäeti isekeskis ja pererahvaga rõõmsa jälleägemiseni.

Hullult huvitavat materjali jätkus kodutele asunutel pildistamiseks ja suhupistmiseks veel Väike-Maarja pühapäeval grillfestil.

Kõigile nagistajatele jätkus kuhjaga omi unustamatuid mälestusi Pandivere kandist koju kaasa viia.

Ulvi Mehiste

Aastaringne fotokonkurss jätkub

Jätkub Väike-Maarja Vallavalituse ja raamatukogu algatatud fotokonkurss “Meie Väike-Maarja vald”

Ootame pilte Väike-Maarja valla loodusest, ilmastikunähtustest, inimestest, sündmustest, kaunistest kodu-aedadest, samuti meie eluga seotud teemadel: meeleolu, esemed, tegevused, olustikud, emotsioonid ja situatsioonid jne.

Konkursi eesmärgiks on saada huvitavaid pilte vallakodulehe esilehe ja valda tutvustavate materjalide jaoks.

Iga kuu alguses vaadatakse eelmisel kuul saabunud pildid üle. Kõige huvitavam neist leiab koha valla kodulehe esilehel, teistest fotodest pannakse raamatukokku üles näitus.

Kaks korda aastas tehakse konkursist kokkuvõtteid, parimate tööde autoreid austastatakse.

Arvesse lähevad filmi- ja digiparaa-diga tehtud pildid, värvilised või must-valged.

Kodukohaaineline mõistatus sisaldas vaimu ja väge

Pandivere päevade raames on tavaks saanud kodukohaaineliste mõistatuste lahendamine. Neid on olnud küll võtmemõistatustena, küll lihtsalt küsimustikena, küll ristsõnadena, on olnud kergemaid ja raskemaid. Mõne puhul on tulnud muuseumistki läbi käia, et asjadest täit selgust saada, mõne puhul on olnud vaja hästi teada praeguseid tegijaid ja tegusid. Igal aastal on päris paljud võtnud ette kodukoha ainetel mõtisklemise ja toonud oma lahendused Pandivere päevale.

Valdavalt on mõistatused lähtunud kodukandipäevade motost. Tänavu oli sisuks “Vaimu ja väge”. Seekord oli lahendajaid kokku 34.

Huvi raamatulaada vastu oli leige



Pandivere päeval toimus sel aastal juba teine tasuta raamatulaat.

Huvilisi oli, kes endale midagi leidsid, kuid huvi nii vana raamatu vastu, mis laadal pakkuda oli, on hakanud raudgema.

Põhiosa raamatutest moodustas seekord Simuna raamatukogust mahakantav raamatuvara. Kuna Simuna raamatukogu hakkab varsti uutesse ruumidesse kolima, siis vana ja lagunenud kirjandus tuli eelnevalt maha kanda.

Tööd peavad olema esitatud paberil suurusega 10x15 cm, ilma raamita.

Ühelt autorilt võtame vastu maksimaalselt 5-10 pilti. Fotod peavad olema ümbrikus, iga pildi juures sobiv foto allkiri. Ümbriku peal autori tunnusnimi, mille all ta tööd esitab. Samas ümbrikus on teine kinnine ümbrik fotode autori kontaktandmetega (nimi, vanus, aadress, e-post, telefon). Võistlusele ei või esitada teistel konkurssidel auhinnatud töid. Pildi saatja vastutab selle autorsuse ning muude andmete õigsuse eest.

Töid ootame iga kuu viimaseks kuupäevaks.

Õitulumav kevad on ulatunud käe ürituste- ja tegevusrohkele suvele, mis peaksid pakkuma inspiratsiooni ja rikkalikku fotomaterjali. Teravat silma ja hetke tabamist! Ootame aktiivset osavõttu!

Info: Irma Raatma, tel 325 5034

Lahendajate vahel loositi viis auhinda: vallavalituse poolt välja pandud kolm meie kandiga seotud raamatut (Kiltsi mõis, Simuna kihelkonna mõisad, I ja Carl Timoleon Neff, II), kaupluse Maarjalill välja pandud kaunis kristallkauss ja Pandivere Ehituse 25-eurone kinkekaart.

Kõigi nende mõistatuste kokkuseadjaks on Irene Kaldma. Suur-suur aitäh, et suudad ikka ja jälle meie kodukandi kandvamad teemad mõistatustesse kirjutada!

Palju tänu toetajatele, kes ikka leiavad midagi huvitavat, millega lahendajaid rõõmustada!

Ilve Tobreluts

Kahjuks elanike huvi oma riitultel vahetuskaupa tuua jäi suhteliselt tagasihoidlikuks.

Tundub, et kui midagi tasuta antakse, siis see polegi õige asi.

Järgmisel aastal raamatukogud mingeid suuremaid mahakandmisi ei planeeri, seega on väga lahtine, kas tasuta raamatulaata enam korraldada.

Head suve toreda raamatuga sellegipoolest!

Irma Raatma

Noortel algas malevasuvi

6. juunil alustas tööd Väike-Maarja valla töö- ja puhkelaagri esimene vahetus.

Esimese tööpäeva hommikul kogunes 24 noort Ebaevere tervisespordikeskusesse saamaks ülevaadet töölaagris ees ootavast ning et koos üle korrata tööohutusreegleid.

Pärast avamist mindi koos Ebaevere vabaõhulava ümbrust korraldama. Esimene vahetus kestis kokku kümme päeva.

Töö- ja puhkelaager on ka sel aastal jagatud kaheks piirkonnaks: Väike-Maarja ja Simuna piirkonnaks. Peamisteks töödeks on selgi aastal heakorratööd Kiltsi mõisa ümbruses, Väike-Maarja ja Simuna kalmistul jm. Vih-

maste ja ka liiga kuumade ilmadega tehakse tubaseid töid Väike-Maarja lasteaias ja Avanduse mõisas, kus aidatakse raamatukogu kolimisel.

Pärast tööd käidi ujumas ja matkamas, tehti sporti ja veedati üheskoos lõbusalt aega. Esimese vahetuse malevasi kimbutas väga palav ilm, aga selle vastu aitasid vesi, päikesekaitsekreem ja peakate.

Teine kümnepäevane vahetus algab 4.juulil.

Traditsiooniliselt tehakse pärast laagri lõppu ühine ekskursioon. Mullu käidi Rõuges, tänavu minnakse 28.juunil kaheks päevaks Hiiuimaale.

Meeli Veia

Keeleteemadest 2010. aasta Postimehes ja Eesti Päevalehes

Ettekanne Väike-Maarjas aprillis toimunud keelepäeva konverentsilt.

Ettekande aluseks oli uurimuslik töö, milles analüüsisin, kuivõrd kajastasid 2010. aastal keeleteemasid eesti meedias. Maas-tiku kaks arvestatavat päevalehte- Postimees ja Eesti Päevaleht. Püstitasin küsimuse, mil määral pakutakse päevalehtedele kaudu keeleküsimusi laiemale avalikkusele, kitsast spetsialistide ringist kaugemale. Vaatasin läbi Postimehe ja Eesti Päevalehe vastava aastakäigu lehenumbri, mõne teema puhul ka veebiväljaannete materjale ja leitud keelealased artiklid rühmitasin esmalt temaatiliselt. Seejärel tegin igast teemakäsitlest kokkuvõtte.

Üldisematest keeleteemadest 2010. aasta Postimehes ja Eesti Päevalehes

Hinnangud, autasud, preemiad

Nii Postimehes kui Päevalehes ilmus 2010. aasta alguses esimese keelealase artiklina hinnanguiline tagasisaade aastale 2009. Keeleteadlase Mart Rannuti artikkel Postimehes oli kriitiline. Autor leidis näiteks, et eelmine integratsiooniprogramm „läks aia taha“, ilmunud võõrkeelestrateegia „osutus tagasihoidlikuks võõrkeelte õpetamise ülevaateks“, avalikustatud keelesaaduse eelnõu keskendus „keelekeskkonna reguleerimise asemel kirjavigadele!“ Positiivsete keelesündmustena olid artiklis ära toodud Balti riikide keelepoliitikat analüüsiva ning inimõigusi selgitava monograafia ilmumine, täiskasvanud immigrandide loimimise kohanemisprogrammi koostamine ja testimine, edu kirjakeele arendus- ja hoolde-tegevustes.

Keeleteadlase Urmas Sutropi seisukohad Eesti Päevalehele antud intervjuus olid optimistlikumad. Eriti hindas ta keelesaaduse aktiivset arutelu ja aastakümnete uurimistöö tulemusena ilmunud kuueköitelist „Eesti keele seletavat sõnaraamatut“. Halvaks tooniks pidas Urmas Sutrop, et üha enam ettevõtteid on loobunud eestikeelsest nimest. Positiivse näitena tõi aga Kofkini kiirtoidukiosket keti sobimatu nime muutmise: esmase „Originaal Viinivorstid“ vahetas välja „Ehtsad Viini vorstid“.

Eesti Päevalehe vahendusel said lugejad nädalapäevad hiljem ka teada, et Emakeele Selts hindas Alexander Kofkini kiirtoiduketi nime keelelist parandamist koguni sedavõrd kõrgelt, et laskis sellel kandideerida aasta keeletoeks.

Keeletoe peauhinna vääriliseks tunnustati siiski kaalukam saavutus – kihnukeelne „Aabets“. Rahvaauhinna pälvits Sergei Metlev, „kelle puhul hinnati eesti keelt ja Eesti keelepoliitikat toetavate seisukohtade avalikku esitamist ning eesti keele õppimise ja oskamise tähtsust rõhutavaid avalikke seisukohavõtte“, edastas meedia. Nii Postimehes kui Eesti Päevalehes kajastati Viljandi Paalalinna gümnaasiumis emakeelepäeval toimunud pidulikku üritust, kus haridus- ja teadusminister Tõnis Lukas auhinnad üle andis.

Ka Wiedemanni keeleauhinna määramisest avaldati info mõlemas väljaandes. Postimehes ilmus auhinna saanud Ain Kaalepiga intervjuu, milles sõnakasutuse suurmeister ütles: „Isiklikult arvan, et kõige silmapaistvamad minu teened on ehk sõnalooma alal. Mõned olulised sõnad, näiteks „teave“, „teavitama“ ning „loimima“ ja „loimuma“ on minu soovitatud. Need on keeles olemas olnud, aga selles üldises tähenduses soovitasin mina kasutada ja need olid edukad ettepanekud, nende peale olen ma uhke.“

Lühiintervjuu oli Postimehes ka Ain Lutsepega, keda tunnustati Karl Adranimelise preemiaga – korrektses eesti keele, kõnekultuuri ja sõnumi selguse eest. „Sõna jõud jääb püsima, ma olen selles kindel,“ ütles intervjuus Lutsepp.

Lõimumisest

Teadaolevalt on Eestis riiklikult reguleeritud lõimumispoliitika. Selle teostajaks on koos vastavate ministriumidega

eelkõige Integratsiooni ja Migratsiooni Sihtasutus Meie Inimesed (MISA). Oma töös lähtub sihtasutus valdkondlikust arengukavast „Eesti lõimumiskava 2008 – 2013“. Sihtasutuse juhataja Tanel Mätlaku sõnul on lõimumise osas nii edulugusid (näiteks keelekümbelus) kui ka kohti, kus tööpõld veel väga lai (ühise teabevälja kujundamine). Ka on sihtasutuse juhataja ajakirjanduses kinnitanud fakti, et võrreldes kolme aasta taguse ajaga on huvi eesti keele õppe vastu kasvanud, paraku jääb paljude jaoks asi raha taha.

Kinnituseks, et eestivenelased soovivad riigikeelt õppida, oli ka näiteks jaanuaris ilmunud intrigeeriv artikkel sellest, kuidas lasteaia abiõpetaja pörus vaatamata ladusale eesti keele oskusele keeleksamil, mis mõõdab muukeelse eestimaalaste riigikeeleoskust. Postimehes küsiti, kas riiklikul keeleksamil ei esitata liiga suuri nõudmisi. Interneti foorumites avaldasid inimesed seejärel antud teema kohta kommentaare, lehest aga järelikajad ei leidnud.

Urve Palo Postimehes ilmunud arvamusaloo kandev idee oli, et lõimumine algab noortest. „Oleme küll uhked selle üle, et noored eestivenelased oskavad eesti keelt aastast aastasse aina paremini, kuid jätame kahe silma vahele tõsiasja, et enamik eesti ja muu emakeelega noori omavahel kokku ei puutu. Selleks, et usaldus erinevate rahvaste vahel kasvaks, peame igapäevaselt kokku puutuma,“ kirjutas Urve Palo ja argumenteeris oma väiteid uuringute tulemustega, mille põhjal ligi 60 protsenti nii eestlastest kui ka eestivenelastest soovivad, et nende lapsed käiksid koos eestikeelsest lasteaedades ja 18 protsenti vene emakeelega lapsevanematest Eestis sooviksid juba nüüd panna oma lapsed eesti õppekeelega üldhariduskoolidesse.

Pildi, missugune on reaalselt venelaste eesti keele oskus Ida-Virumaal, andis Madis Filippovi reportaaz Narvast. Autor tegi järelduse, et suhtlemisel kasutatakse Narvas valdavalt vene keelt, aga päris hätta eesti keelega ei jää. Enamik venelastest vähemalt püüab eestlasega riigikeeles suhelda.

Ida-Eesti rahvuslik koosseis ongi üks põhjustest, miks ikka ja jälle tõstatatakse nn kakskeelsuse teema. 2010. aastal ilmus ka Postimehes mitu artiklit, milles arutleti selle üle, kas Eestis peaks olema avalike teenuste pakkumine kakskeelne. Mõtteavaldused said hoogu sellest, et Postimees avaldas loo, milles tõi ära ÜRO rassilise diskrimineerimise kõrvaldamise komitee soovitusi Eestile: kaaluda avalike teenuste pakumist kakskeelsena.

Sellest lähtuvalt oli vaja välisminister Urmas Paetil intervjuus selgitada, et tegemist ei ole teise riigikeele ega teise ametliku keele soovitusel. „Komitee hinnang Eestis toimunud ja toimuval integratsioonile on positiivne. Üks soovitus on tõesti kaaluda avalike teenuste osutamist kahes keeles. Kõik peaksid aru saama, et see ei ole teise riigikeele ega teise ametliku keele soovitus,“ vahendas Postimees välisminister Paeti sõnu.

Ajaleht oma juhtkirjas lisas aga omapoolseid kahtlusi: „Lõimumine on väljakutse meie kõigi jaoks. Küsimus on aga selles, kas seda on võimalik edendada Euroopa võrdluses niigi üsna liberaalseid reegleid veelgi leevendades või ikkagi sisulist tööd tehes.“

Oma seisukoha mitmekeelsuse küsimuses avaldas Postimehele ka Tartu ja California Ülikooli emeriitprofessor Rein Taagepera, kelle hinnangul „pole põhjust nõuda, et kõik teenindajad peavad oskama vene keelt, kuid tervishoius võiks mitmekeelsust kasutada küll.“

Tallinna Ülikooli rektor Rein Raud tõi oma artiklis sisse aga hoopis uue, intrigeeriva aspekti. Ta püstitas küsimuse, kas ei peaks Eestis olema kõrgem staatus hoopis inglise keelele. Ta rõhutas, et inglise keele positsiooni tõus võiks aidata kaasa majanduse konkurentsivõime suurendamisele, vähendades samas rahvuskonfliktide ohtu ja seda ilma igasuguse järeleandmiseta mineviku ebaõiglusele.

Emakeeleoskusest ja -õpetusest

2010. aasta alguses kinnitas valitsus oma

määrusega põhikooli ja gümnaasiumi riiklikud õppekavad, millele üleminek algab 2011/12. õppeaastast. Seoses sellega on ette näha ka muudatusi eesti keele õpetamises.

Keeleteadlase Martin Ehala sulest ilmus sisukas ja argumenteeritud arvamusaloo õpilaste lugemis- ja õigekirjaoskuse arendamisest uue - infoühiskonna - tingimustes. Autor tõdes keeleoskuse hindamise uuringust lähtudes, et emakeeleõpetus vajab uuendamist. Ta väitis, et kõige vajalikum on arendada funktsionaalset keeleoskust. Ja samas tegi Martin Ehala olulise ettepaneku hakata emakeeleõpetust korraldama väikestes õpperühmades nagu võõrkeeleõpetuses, kuna praegune emakeeleõpetus ei suuda kõigile gümnaasiumilõpetajatele tagada rahuldavat kirjakeeleoskust ja funktsionaalset keelepädevust. Autor argumenteeris oma väiteid uuringutulemustega, mille järgi ülikoolide esmakursuslaste keeleoskus on väga ebaühtlane: hästi või väga hästi oskab eesti keelt umbes 20 protsenti, rahuldavalt 55 protsenti ja 20 protsenti esmakursuslaste emakeeleoskus on väga nõrk.

Ka Postimehe juhtkirjas jagati Martin Ehala muret, et funktsionaalse keeleoskuse arendamine on olnud seni teisejärguline, ja rõhutati, et kõik õpetajad peavad arendama õpilaste emakeeleoskust, mitte ainult eesti keele ja kirjanduse õpetajad.

Väga huvitava teemavaliku tegi Postimees vahetult enne emakeelepäeva, tutvustades uutset ja põnevat teadusala korpuslingvistikat ja keeletehnoologia teaduri Heiki-Jaan Kaalepi tegemisi. Artiklist selgus, et korpuslingvistika analüüsib internetist võetud tekstikorpuse arvutiprogrammide abil ja nii jõutakse oluliste järeldusteni, kuidas keel on arenenud, kuidas inimesed tegelikult teatud vorme kasutavad ja millises osas tuleks ka grammatika üle vaadata.

Kui Postimehe arvamusiidrite lõunal oli jutuks poliitika keskustelutele kultuur ja kirjaoskus, avaldati lehes Iivi Anna Masso ettekanne, milles politoloog rõhutas, et parim viis „poliitilist kultuuri väetada on arendada kirjaoskust, mis ei tähenda lihtsalt oskust tähti sõnadeks kokku lugeda, vaid ka oskust lugeda, kuulata ja kõnelda mõttega: millist maailma meie sõnad me ümber loovad?“

Eesti keele oskusest aga hoopis teise külje pealt kirjutas Priit Pullerits. Ta tõi näite oma vahetust kogemusest lennukil Milanost Tallinna, kus reisiseltskonnas oli viis nooremapolset eestlannat, kes, nagu selgus, olid pere loonud Itaalias ja oma lastega rääkisid itaalia keeles. „Need itaalia-eesti lapsed paistsid omapärased. Väliselt ei meenutanud nad peaaegu üldse itaallasi, vaid pigem eestlasi. Aga omavahel ja vanematega rääkisid nad eranditult itaalia keelt. Peale vaadates, seega, nagu itaaliakeelsed eestlased,“ tõdes autor ja nimetas neid paariks nädalaks Eestisse tulnud noori peresid murlikult külaliseestlasteks.

„...selle, kes sa oled, mis keeles räägid ja kellena end tajud, määrab ikkagi see, mis keskkonnas pidevalt elad,“ ei usu Pullerits, et mujal elavatel eesti soost lastel side eestlusega säilib.

Kui suhtlustasandil suudavadki need nn külaliseestlased keeleoskust säilitada, siis see on ikkagi kõige algelisem tasand. Nagu on öelnud oma repliigis Rein Veidemann: „Kui keel oleb üksnes suhtlusvahendina, siis ta lamestub. Keel algab tekstist (mõttest ja kujutisest) ja areneb kujutamise kaudu. Seega, me ei pea hoolima lihtsalt keelest, vaid selle väljendus- ja kujutamisevõimest, keelest kui tekstivõimendist.“

Arvan, et need ideaalid jäävad ikka Eestimaal elavate inimeste teostada. Kas sellele aitab kaasa ka uus õppekava ja uutest alustest lähtuv eesti keele ja kirjanduse õpetamine, näitab tulevik.

KEELEKOMMENTAARIDEST JA SÕNAVÕISTLUSEST

Keelekommentaari

Nii Postimehes kui Eesti Päevalehes ilmus 2010. aastal keeletoimetajate kommentaa-



Õp. Ülle Lääne, Kätlin Pohlak, Irma Sild koos laureaadi Tiit-Rein Viitsoga tänavusel keelepäeval Väike-Maarjas. Foto: Hilje Pakkanen

re, kus pöörati tähelepanu levinud keelevigadele: Eesti Päevalehes rubriigis „Keel-mõte“ kirjutasid Maris Makko ja Postimehes Maris Jõks.

Maris Makko tõstas n-ö nime-teema, analüüsisides konkreetseid juhtumeid. Näiteks ei pidanud ta õigeks, et Eestis levitatavas reklaamis kasutatakse Eesti asemel Estonia, mis mõjub eksitavalt ja naeruväärselt. Keeletoimetaja pidi aga tunnustama, et „reklaami avaldamise põhimõtteid näevad ette, et lehetegijad saadud teksti ei muuda ja keeletoimetajad ega korrektorid seda ei loe ega paranda.“ Nii jõuavadki trükiajakirjandusse, aga ka raadiosse ja televisiooni keeleliselt vigased tekstid, sest ju siis reklaamitegijate ja -tellijate keeleoskus pole alati kiita, nii et ühed teevad vigu ja teised ei oska neid näha ega parandada.

Küsimusi on tekitanud ka näiteks Toompeal asuva vene õigeusu kiriku nimevahetus. Miks oli vaja Aleksander Nevski katedraal ümber nimetada Neeva Aleksandri peakirikuks? „Neeva Aleksander võib ju olla eestipärasem, aga kui isikut ja kirikut on seni teatud Aleksander Nevski nime kaudu, siis on see inimeste teadvusse kinnistunud kui kindel märk,“ põhjendas keeletoimetaja Maris Makko seisukohta, et nimemuutus ei toonud selgust, vaid hoopis segadust.

Maris Jõks oma keelekommentaaris juhtis tähelepanu sõnade kuritarvitamisele. Ta tõi välja mõned moesõnad, näiteks täna tähenduses viimasel ajal, praegu, tänapäeval; käivitama/käivituma tähenduses alustama/algatama (näiteks käivituvad kooliaasta, koomiksivõistlus, kinnisvaramull, indeks, euro jne); sõna oluline, mida eelistatakse millegipärast sünonüümile tähtis.

Ka häirib keeleinimest olema + mas-vormi kasutamine: on väitmas, on lootmas, on minemas, on sündimas jne. Lause „Hoone on valmimas“ võib ju sõnastada ka nii: „Hoone hakkab valmis saama“.

Stiiliküsimuste pööras Postimehes tähelepanu Helju Vals. Ta kirjutas, et isegi kõik need keelendid, mida ametlik õigekeelsus lubab, ei kõla alati hästi. „Heakeelsus on õigekeelsusega vahel isegi vastuolus, kuid ta allub stilistikareeglitele, nõnda siis normingule.../ Suur- ja väikeametnikud ning ametnikuhingega haritlased tavatsevad ikka ja jälle kirjutada „vähenenud ressursside tingimustes“, selle asemel, et rääkida mõtetselgelt rahakitsikusest,“ tõi artikli autor tüüpilise näite. Samas artiklis hoiatas H. Vals ka n-ö moesõnade ületarbimise eest ja leidis, et liialdamisena mõjuvad näiteks „mahe-“ ja „öko-“ kasutamine kõikvõimalikes ühendites: ökomes, ökokodu, ökokott, mahelektroonika, mahekasvatatud, mahetoidukomps jne.

Kuigi trükitud tekst peaks olema keeleinimeste - toimetajate, korrektorite - poolt parandatud, jõuavad halvad keelendid ikka ajakirjandusse, dokumentidesse, reklaamidesse jm. On väga hea, kui just päevalehtedes levinud vigadele tähelepanu juhitakse. Küllap siis on ka neid, kes vigadest õpivad.

Uudissõnavõistlus

Sõnaloomet on ergutatud meil sõnavõistlustega. Seekordse sõnavõistluse, mis pühendati Johannes Aaviku ümmargusele sünniaastapäevale, kuulutas Eesti Vabariigi president Toomas Hendrik Ilves välja 20. augustil, taasiseseisvumispäeval.

Sõnu oodati 11 mõiste asendamiseks, mille tähistamiseks eesti keeles kas sõna polnud, oli ainult keerukas sõnaühend või võõrsõna, või tekitas segadust olemasoleva sõna mitmetähenduslikkus. Iga võistleja võis välja pakkuda ka ühe uue enda mõiste. Sõnavõistluse nimetuks sai „sõnaus“, mis on Wiedemanni eesti-saksa sõnaraamatus ja tähendab koosolekut, arutelu, läbirääkimist või võlumist ja nõidumist.

Päevalehed edastasid sõnavõistluse korraldamise ja tingimuste kohta piisavalt teavet, aga veelgi rohkem anti leheruumi kokkuvõtete jaoks. Nii oli Eesti Päevalehe topeitküljel ülevaade sellest, missugune oli võistluse sõnasaak, kes olid tublid keeleuudendajad, kuidas uusi sõnu loodi. Lugeja sai teada, et sõnaloomevõistlusel lõi kaasa 593 inimest ja pakuti 2123 uudissõna. Avalikustati ka, missugused sõnad meeldisid žüriile, ja üldvõitjaks kuulutati Andres Valdre, kes infrastruktuuri asemele pakkus taristu.

Ka Postimees andis sõnavõistluse tulemustest korraliku ülevaate ja intervjuu eestis sõnavalikute töörühma ja Eesti Keele Instituudi juhti Urmas Sutropit, kes selgitas, et keelde sobivat sõna „peab saama käämata, pöörata, sellest tuletisi ja liit-sõnu moodustada.“ Pakutud sõnade hulgast nimetas ta oma lemmikuks kärgpre. „...ma usun, et see jääb elama, ja see sõna on minu absoluutne lemmik! Aga seda ei saanud võitjaks kuulutada, kuna uus sõna pidi olema riigi valdkonnast,“ selgitas ta Postimehe vahendusel.

Üldiselt peeti sõnavõistlust meedias õnnestunuks ja rõhutati, et kuigi pakutud sõnadest tulevad ja jäävad kasutusse vaid mõned, on üldsuse kaasamine keeleuudendusse, elevus ja huvi, mida sõnavõistlus tekitas, väga oluline.

Kokkuvõte

Oma tööd kokku võttes järeldasin, et 2010. aasta Eesti Päevalehes ja eriti Postimehes kajastati tähtsamaid üldsust huvitavaid keeleteemasid, mõnda põhjalikumalt ja mitmekülgsemalt, teist põgusamalt. Näiteks kirjutati korduvalt ja eri vaatenurkadest lähtuvalt lõimumisest, emakeeleoskusest ja õpetusest ning sõnavõistlusest. Infot anti preemiade ja auhindade saajate kohta, edastati hinnanguid keelealastele töödele. Ilmus ka keeletoimetajate kommentaare, kus pöörati tähelepanu keelevigadele, mida ikka ja jälle erinevatest trükistest leida võib.

Et eesti üldsus oleks keeleteemadega kursis ja saaks aktiivselt kaasa mõelda ja võimalusel kaasa rääkida, on väga tähtis, et keeleteemad jõuaksid lisaks erialastele väljaannetele ka päevalehtedesse.

**Kätlin Pohlak
Väike-Maarja Gümnaasiumi
11. klassi õpilane**

Tänavune naisekandmisvõistlus oli mitmekesisem ja lustlikum

4. juunil peeti Väike-Maarjas XIV Eesti esivõistlused naisekandmises. Tänavu oli võistluskavas neli ala, võisteldi võistkondlikus naisekandmises, vaba-stiilis ning naisekandmise sprindis ja maratonis.

Erakordselt soe ja päikesepaisteline suvepäev tõi võistlusrajale 12 võistkonda ning 11 põhivõistluse- ja 12 sprindipaari. Kolmeringilise maratoni distantsi võttis ette neli paari.

Esimese alana oli kavas võistkondlik naisekandmine. Kõigepealt peeti omaette võistlus lihtsustatud ja lustakama juhendi järgi valla külade võistkondadele. Võistlusrajale tuli neli külade esindust. Neile pakkus konkurentsi siin külas olnud sõprusvalla Sonkajärvi võistkond Soomest. Küladevahelises naisekandmises võistles end esimeseks Avanduse, Triigi ja MTÜ Nelikand ees, Eipri jäi neljandaks ja külaliste esindus Sonkajärvilt viiendaks.

Võistkondlikus naisekandmises võistles 7 võistkonda. Taas oli teistest nobedam võistkond Sõbrad - Mauri Zahkna, Marek Zahkna, Renno Remmel ja Merlin Zahkna. Eelmisel aastal saatis neid küll naise kaotamisest tingitud ebaõnn, kuid muidu on nad päris mitmel aastal võidurõõmu maitnud nii Väike-Maarja võistlusel kui ka MM-võistlustel Soomes. Nemad said õiguse Eesti esindamiseks ka tänavustel naisekandmise maailma-meistrivõistlusel. Teise koha sai Sparta klubi võistkond Tallinnast (Laura Reisalu, Mart Kajari, Marek Morozov, Argo Erit). Kolmandale kohale tuli naaber-valla Tamsalu võistkond (Siret Kristel, Rasmus Koitsalu, Lenar Rünk, Oliver Eding). Väike-Maarja valla võistkond koosseisus Kalev Nõmmiste, Raul Kütt, Aimar Tüürsal ja Aule Rehane sai seekord 6. koha.

Võistkonnavõistlusele lisas tänavu värvi ja põnevust mitme tuntud poliitiku ja erakonna esinemine. Võistlusrajale asusid IRLi, Reformierakonna ja Keskerakonna esindused. Neist osutus edukaimaks Reformierakonna võistkond (Hanno Pevkur, Indrek Keskküla, Allar Adamson, Kai Hinnosaar), kes tasavägises võistluses edestas IRLi (Marko Pomerants, Rainer Miltop, Teet Paju, Merle Laud) täpselt

nelja sekundiga. Keskerakond pakkus neile konkurentsi koosseisus Priit Toobal, Raivo Tammus, Hans Kruusamägi ja Siret Kotka.

Põhivõistluses asus võistlusrajale 11 paari, kes olid tulnud Eesti erinevaist paigust: Tallinnast, Viljandist, Pärnust, Järvamaalt ja Kadrinast. Võitjaks tulid Eesti viimaste aastate parimad naisekandjad Alar Voogla - Kristi Viltrop. Nemad said selgi korral õiguse esindada Eestit juulikuul esimestel päevadel Soomes Sonkajärvil toimuvatel naisekandmise maailma-meistrivõistlustel. Võistlusrajale asusid ka valitsevad maailma-meistrid ning eelmise aasta Väike-Maarja võistluse võitjad soomlased Taisto Miettinen ja Kristina Haapanen, kes osalesid Väike-Maarja võistlustel juba viiendat korda. Just nemad olid need, kellel kahe aasta eest õnnestus 11 aastat eestlaste valduses olnud maailma-meistritiitel Soomele tagasi võita. Heas vormis olid nad selgi aastal, aga siiski tuli neil alla vanduda Eesti parimatele Alar Vooglale ja Kristi Viltropile ning leppida teise kohaga. Kolmandale kohale tulid Marek ja Merlin Zahkna Tallinnast. Tubliult esines meie maakonnast Kadrinast pärit paar Tõnis Tulp, Sandra Mark, neil õnnestus tihendas konkurentsis tulla tublile 4. kohale. Soome-Väike-Maarja segapaar Tapio Panttila - Helina Pärnamägi tulid 6. kohale.

Tänavused naisekandmisvõistlused kandsid 14. järjekorranumbrit. Ainukese paarina on kõigil neil kordadel kohal olnud Janno ja Anu Sild Viljandist, kes olid tänavugi noorematele



Meie külade võistkondadele pakkus konkurentsi Sonkajärvi piirkonna külade esindus. Foto: Ekke Vöhandu

Väike-Maarja vald tänab naisekandmisvõistluse toetajaid:

AS Baltic Agro, OÜ Flex Heat Eesti, AS Tartu Õlletehas, Lemminkäinen Eesti AS, AS Fortum Termest, AS Antaates, OÜ Thorsen Grupp, AS Elme Messer Gaas, OÜ

Rademar, AS OG Elektra, AS Hallik, OÜ Joosand, OÜ Reinpaul, Addinol Mineralöl Marketing OÜ, AS Vao Agro, OÜ Müüriku Farmer, AS Eesti Pagar, AS Kaarma KT, AS Diner, AS Pandivere Ehitus.

Pandivere päevad on teel veerandsajanda juubeli poole

Pandivere päevi peeti tänavu 24. korda. Oli nii mõndagi tavapärasest, aga oli ka uut ja huvitavat. Päevade ülesehitus oli eelnevatest mitmeti erinev.

Laupäeval jätkus peoplatsil ja rahvamajas tegevust õhtupoolikuni: oli kontserte, näitemäng, võistlusi ja muid tegevusi. Naisekandmisvõistlus oli sel korral nihutatud ajaliselt varajasemaks. Päeva esimene pool kulmineerus Uku Suviste kontserdiga.

Laat on saanud Pandivere päevade kindlaks osaks. Müüjaid-ostjaid jätkus ja kaubitsemine käis üsna elavalt. Kasutatud raamatute laat sel korral nii elavalt ei läinud. Raamatuid oli pakkumiseks küll päris palju, aga huvilisi eelmisest aastast märgatavalt vähem.

Kõige olulisem uuendus oli laulu- ja tantsupidu Ebavere vabaõhulaval koos rongkäiguga Väike-Maarjast Ebavere. Pidupäevarongkäik oli varasematest mõneti pikem, üle 3 km, aga ilm oli ilus, pidulised rõõmsad, osalejaid palju ja liiguti väga hoogsal sammul.

Laulu- ja tantsupidu ise oli väga tänuväärne ettevõtmine - tore ja nauditav. Meie valla lauljatele, tantsijatele, pillimängijatele lisaks olid esinemas Koeru segakoor, Virumaa tütarlastekoor ja Pandivere kammerkoor. Pärast laulu- ja tantsupeo etteasteid jätkus õhtu tantsudega ansambli Big Jim saatel.

Pühapäeval peeti maakonna meistrivõistlusi grillimises, kus Väike-Maarja Õppekeskuse võistkond Maar-

ja Grill esines väga edukalt ja sai ka üldvõidu. Teine Väike-Maarja võistkond küll kõrgetele kohtadele ei pürginud, aga nautis päeva ise ja pakkus elamusi publikule. Pühapäevale jätkus ka küladevahelisi võistlusi.

Palju tänu Pandivere päevade tegusale korraldustoimkonnale, kõigile abilistele ja toetajatele, esinejatele ja nende juhendajatele ning kõigile pidupäeval osalenutele - igauks andis oma osa ja kodukandipäevad läksid korda.

Tuleval aastal kannavad Pandivere päevad 25. järjekorranumbrit. Vee-randsada on päris auväärne number. Kuidas me neid juubelihõngulisi päevi tähistame?

Pandivere päevade korraldus-

võistlejatele tihedat konkurentsi pakkumas. Esimestel kordadel võistles Anu veel Samartseva nime all, seega mahub naisekandmisvõistluste luku ka nende vahepealne abiellumine.

Sprindis olid teistest nobedamad Mauri ja Merlin Zahkna. Siingi tuli teisele kohale Soome paar Taisto Miettinen - Kristina Haapanen. Kolmandaks tulid põhivõistluse võitjad Alar Voogla ja Kristi Viltrop. Sprindis osales ka kaks Soome-Väike-Maarja ühispaari: Tapio Panttila, Helina Pärnamägi tulid 6. kohale, Rauno Hokkanen, Gaide Ilves 7. kohale. Ainukese päris Väike-Maarja valla paarina sprindiraja läbinud Hans Kruusamägi ja Siret Kotka lõpetasid võistluse üheksanda kohaga. Kenasti kostümeerituna pakkusid nad publikule kogu võistluse vältel toredaid ja lahedaid hetki.

Viljandimaalt pärit Agnes Lõsova jaksas selgi korral 83 kilost Margus Kõivu sprindidistantsil vapralt finišisse kanda. Selle vägitükiga on ta publikule mitmel varasemalgi aastal silma jäänud.

Maratoni raske raja julgus ette võtta neli paari, kes suundusid võistlusrajale ühisstardist. Võitjaks osutusid Ahti Männik ja Moonika Orusalu Järvamaalt. Teisele kohale võistles end Soome ja Väike-Maarja segapaar Tapio Panttila ja Helina Pärnamägi ning kolmandaks Tallinna paar Mart Kajari, Laura Reisalu. Kohalikud võistlejad Hans Kruusamägi ja Siret Kotka läbisid lisaks eelnevatele distantsidele vapralt ka maratoniraja.

Tänavune naisekandmisvõistlus läks igati korda. Palju tänu kõigile, kes selle õnnestumisele kaasa aitasid: aitäh võistlejatele, toetajatele, korraldajatele, abilistele, publikule!

Ilve Tobreluts



Tantsivad noored mehed. Foto ElloMoisa. Alumisel Määri küla rongkäigus. Foto Kadri Kopso.

toimkond kutsus kõiki kaasa mõtlema ja oma ettepanekuid tegema. Mida kodukandipäevadest arvate, mis on hästi, mis halvasti, mis sobib, mis ei sobi, mis kindlasti peaks olema ja mida kindlasti vaja muuta? Küsimusi on palju. Olge agarad

oma mõtteid ja ettepanekuid avaldama. Võite teha seda vallalehe vahendusel, telefonil 329 5759 või e-posti aadressil ilve@v-maarja.ee. Kõik mõtted ja ettepanekud on teretulnud!

Ilve Tobreluts



Pärast naise kandmist on mehel tegija tunne

Naisekandmisvõistlust on peetud Väike-Maarjas nüüd juba 14 korda. Sellele spordialale on tekkinud oma sõpruskond, kes suve hakul üle Eesti Väike-Maarjasse kokku sõidab.

Naisekandmisvõistlus on koht, kus mees saab sõna otseses mõttes nais(tele näidata, et ta on tegija. Naiselgi täitub üks salasoovidest, kui mees teda kätel-külkil kannab.

Janno ja Anu Sild: naisekandmisvõistlus on meie pere traditsioon Janno ja Anu Sild on kõik 14 naisekandmisvõistlust läbi teinud perekond Viljandimaalt.

Janno Sild ütleb, et naisekandmine on pere jaoks traditsioon, mis igal aastal kavva võetakse. Ka järgmisel, juubeliaastal, lubavad mõlemad kohal olla ja selleks ajaks midagi uut välja mõtelda. "Naisekandmine käib meie jaoks väljatöötatud asendiga, kus naine on risti turjal, selline poos sobib hästi mulle ja ka naisele. Poosi me ei kavatse vahetada." Treeningutega on nii, et Janno lubab kohe pärast naisekandmist hakata valmistuma järgmiseks naisekandmisvõistluseks, kuid päev enne võistlust avastab, et pagan, jälle pole olnud aega harjutada ja tuleb vana rasva pealt ala läbi teha!

Anu soovib naisele valida endale selline mees, kes suudab naist kätel kanda.

Kui algusaastatel käisid Janno ja Anu kahekesi, siis mida aasta edasi, seda rohkem tuli lapsi kaasa pakkida. Viimastel aastatel on nad Väike-Maarjas käinud koos tütarde Ade ja Amiga.

Janno sõnul tulevad lapsed perega väga hea meelega kaasa, sest neil on siin huvitav, nad saavad mängida ja vanematele kaasa elada. Praegu tunnevad nad suurt mõnu selles võistluse juures just lastele mõeldud tegevustest. Naisekandmisvõistlusel on kohal igasugu lastele meeldivaid imeatribuute, millele nimegi ei oska anda. "Siin on lõbus, ei hakka igav, saab mängida ja hüpata!" on laste kindel arvamus. Suureks saades lubavad lapsedki naisekandmises võistelda.

Indrek Kesküla: naisekandmine annab hea tuju!

Spordirajal koalitsioonileping ei loe! Poliitikute omavahelise "andmise", kui kasutada Marko Pomerantsi stardijoonel öeldud sõnu, võitis lõpuspuuriga Reformierakonna võistkond. Veetakistuse läbimisel oli kiirem Reformierakonna võistkonnas võistelnud vallavanem Indrek Kesküla, kes viis oma võistkonna IRLi ees juhtima. Vahepeal tegi IRLi võistkond küll ka kiiremaid liigutusi, jõudes viimase takistuse juures reformikate kanda. Sportlik sotsiaalminister Hanno Pevkur aga alla ei andnud ja suutis juua kiiremini ära pudeli vett. Võit!

Indrek Kesküla arvates on naisekandmine Väike-Maarjas väga populaarne spordiala. Päevajutt uuris Indrekult, kuidas selleks võistluseks treenitakse. "Trenni tehakse nii, et lähed ise koos sõpradega korvpalli või jalgpalli vaatama, aga naise saadad metsa kilosid kaotama! Naisekandmise jaoks on väga oluline, et naine oleks hästi kerge."

Kohe pärast võistkondliku naisekandmisvõistluse lõppu iseloomustas Indrek ala



Kaks superpaari Viljandimaalt, kes fännavad naisekandmist täiega: Agnes Lõssova-Margus Kõiv ja Janno Sild - Anu Sild. Pange tähele, mehed toetavad teineteist, et nad oma kallimat vara mitte vette ei pillaks! Foto: Ekke Vöhandu



Läheb andmiseks! lubas stardis Marko Pomerants. Indrek Kesküla lubas samuti jalgadele valu anda.

lähimist järgmiselt: "Jooksed, pulss punases, ootad veetakistust, naise süda tuk-

sub vastu selga. Kui vastane läheneb, siis jooksed veel kiiremini, ikka võidu poole!"

Sporditegemise juures on põhiliselt, et trennis ei saa ära unustada head tuju. "Ka see võistlus annab hea tuju. Kui sul seda veel pole, siis tule Väike-Maarjasse ja sa saad selle!"

Hans Kruusamägi: lõpus on mul täielik tegija tunne! Keskerakonna paar Hans Kruusamägi - Siret Kotka eesmärgiks oli rahvast naerutada. "Ma osalen igal aastal just sellepärast, et teha showd. Show jääb rahvale väga hästi meelde. See (loe: esimese ala läbimine) on alles algus, ma kavatsen kõik alad (sprindi ja maratoni) ka läbi teha. Pärast seda, lõpus, on mul täielik tegija tunne!" ütles Hans Kruusamägi põhiala läbimise järel.

Viimastel aastatel on Hans Kruusamägi võistelnud koos Siret Kotkaga. Ka tänavu. Naisterah-

vast, keda kanda, valib Hans Kruusamägi hoolega. Esimesel aastal leidis ta külast juhatamise peale ühe kergekaalulise tüdruku. "Tüdruk võitis jalgratta ja oli nii õnnelik selle jalgratta üle."

Siret Kotka lisas, et tema võistleb sellepärast, et võistlustele särtsu juurde anda. Koos Hansuga on nad maskeerunud end üheks ja teiseks, ka inglisekeks ja kuradikeks. Tänavu tuli Hans väl- ja ninasarviku kostüümis, keda Siret rajal ohjeldada ja juhatada aitas.

Mauri Zahkna: naisekandmisel leidsin oma tulevase abikaasa!

Mauri Zahkna Tallinnast räägib, et on naisekandmisvõistlustel kuuendat või seitsmendat korda. Tänavu osales ta Sõprade nime kandvas võistkonnas, mis ongi kokku pandud toredatest ja lõbusatest sõpradest: Marek ja Merlin Zahknast ning Renno Rummelst. Sõpruskond käib Väike-Maarjas, kuna see on tore ja lõbus võistlus. Sel aastal lisas võistlusele jumatimeilus ilm, mis on selle võistluse kohta harukordne.

"Sõprade võistkond sai alguse viis aastat tagasi, kui ma ei jõudnud pikal distantsil ükski naist kanda ja kaks sõpra tulid abiks. Sellest naisest - Merlinist on nüüdseks saanud minu naine! Tänu spordile olen leidnud endale naise!"

Merlin Zahkna: naise kaal pole oluline, mehed peavad tugevad olema!

Merlini, viiekordse maailmameistri sõnul on naisekandmise võistluse juures kõige huvitavam ja ka raskem veetakistus. Tänavu oli soe ilm ja päike soojendanud ka vee takistusbaasseinis. "Eelmisel aastal kukkusime puutakistuse juures ja seepärast tänavu neid veidi kartsin, kiljeldab Merlin oma muljeid. Merlin on nagu teisedki võitlnud naised veendunud, et naise kaal ei ole oluline. Mehed peavad tugevad olema"

Mauri on käinud mitu korda Soomes võistlemas. "Seal on tugev konkurents, võistlemas 20-30 paari Ameerikast, Austraaliast ja mujalt Euroopast."

Ka Eestis on naisekandmises tugev konkurents.

Gaide Ilves: kõik mehed on erinevad!

Palju kordi varemgi neil võistlustel kaasa teinud Gaide Ilves võistles seekord Soome-Eesti segavõistkonnas koos Rauno Hokkaneniga. Tänavu nad kukkusid vees. Varem sellist asja pole juhtunud. Naise kaotamise eest saab paar juurde trahvisekundeid.

Gaide muljed meestest, kellega ta koos on võistelnud: "Kõik mehed on erinevad! Seljas olles ei tunne midagi, mõtled: pane aga, saaks lõpuni!"

Esimesel korral võistles ta koos ühe õpilasega, kellega nad said eripreemia selle eest, et nende kaaluvahe oli kõige väiksem. Võistkonnavõistlusel on nad tulnud Soomes korra ka maailmameistriks.

Agnes Lõssova: kui mees ripakile jääb, tassib tugev naine mehe seljas koju!

Paar Agnes Lõssova - Margus Kõiv Viljandimaalt Karksi vallast Lilli külast on koos Sildade perega teine paar, kes on käinud pea kõikidel naisekandmisvõistlustel. Tänavu olid nad siin juba 11. korda. "Aastas võib olla vähemalt see üks päevgi, kus saad rõõmu tunda!" räägib Agnes Lõssova. Et tal mehe seljas eriti hea tunne olla pole, siis võttis ta sprindis hoopis ise oma 83



Mauri Zahkna - mees, kes leidis tänu naisekandmisele ja spordile endale tulevase. Foto: Ekke Vöhandu



Naisekandmisvõistluse põhivõistluse võitis kümne võistlema asunud paari seas Tallinna paar Alar Voogla-Kristi Viltrop Soome paari Taisto Miettinen-Kristina Haapaneni ees. Foto: Ekke Vöhandu



Agnes Lõssova püsib oma meest kandes kindalt jalgel. Foto: Hilje Pakkanen

kilogrammi kaaluva mehe turjale. Oma vägiteo kohta ütles Agnes, et ta ongi tugev naine, kes ei pea naisekandmiseks eraldi trenni tegema. "Naine peabki tugev olema. Kui mees kusagile maha jääb, siis võtad turjale ja viid koju!"

Agnese parim koht on olnud teine, nad on ka Soomes võistlustel käinud. Agnes soovib kõigil Väike-Maarjasse tulla. "Siin on fun! Tuleb mehel lihtsalt turjast kinni võtta kohale tulla!"

Agnese arvates on Eestis selliseid kohti, kuhu saab koos pere ja sõpradega minna, üsna vähe. Väike-Maarja naisekandmine on just paraja suurusega hea koht, kus sõprade ja perega aega lõbusalt aega viita ja veidi sporti teha.

Hilje Pakkanen

Simuna-Laekvere rahvajooks kujunes saja jooksusõbra peoks

Simuna-Laekvere rahvajooks koos ime-ilusa ilmaga meelitasid kohale üle saja jooksusõbra ning mõned käijad. Mees-test võitis jooksu noor jooksutalent Anton Basmanov Viru-Jaagupist ajaga 34.46 oma valla mehe Andrus Leini ees (35.11). Naiste võidu viis Põltsamaale Grete Tõnne (40.47).

Meie valla parimad olid Aimar Tüürsal ja Ellen-Anett Põldmaa.

Sportlik Väike-Maarja vald näitas seegi kord oma sisu: ligemale pooled osavõtjad olid meie vallast! Kauge-malt tulijad olid Tallinnast ja Harjumaalt, Põltsamaalt, Türitl ning Lääne-Virumaalt lisaks naabervaldadele Kad-rinast, Aasperest, Jänedalt, Uhtnast, Rakverest ja selle ümbrusest. Jooksu korraldas MTÜ Simuna Spordiklubi. Simuna pritsumehed organiseerisid rajale jooksjaid kastmas tuletõrjeauto. Tulemused.

Mehed:

M1 vanuseklassis: 6. (üldkoht 29.) ajaga 47.11 Allan Läll (Avanduse). 7. (üldk. 42) 49.41 Alari Uudla (Ao). 8. (üldk 43) 50.13 Kaspar Kukk (Simuna). 10. (üldk.46) 50.52 Erkki Sillamaa Määri. 13. (üldk. 65) 56.29 Jarko Visnapuu (Simuna).14. (üldk. 69.) 57.42 Kerdo Kivivare (V-Maarja).15. (üldk. 70.) 57.45 Eerik Sillamaa (Määri). 17. (üldk. 74.) 59.03 Karl-Joonas Lett (Simuna).18. (üldk. 88.) 1.11.20 Andris Pent (Hirla).

M2 vanuseklassis: 4. (üldk. 13.) 41.35 Madis Sillamaa (Määri). 9. (üldk. 37.) 48.26 Kristjan Hiire (Avanduse). 13. (üldk. 59.) 54.27 Ats Kruusamägi (Avanduse). 14. (üldk. 61.) 55.07 Silver Sillamaa (Määri). 15. (üldk. 67.) 56.57 Madis Pruul (Simuna).16. (üldk. 85.) 1.07.31 Raivo Pruul (Simuna).

M3 vanuseklassis: 3. (üldk. 17.) 44.09 Aimar Tüürsal (V-Maarja). 5. (üldk. 21.) 45.11 Teet Fimberg (Simuna). 6. (üldk. 22.) 45.12 Aivar Põldmaa (Triigi). 7. (üldk. 25.) 46.21 Kalev Nõmmiste (Simuna). 8. (üldk. 35.) 48.00 Tarmo Kaasik (Simuna). 10. (üldk.



41.) 49.41 Koit Põldmaa (Simuna).11. (üldk. 57.) 54.24 Viljar Sillamaa Määri). 13. (üldk. 60.) 54.29 Tauno Ojasaar Määri). 15. (üldk. 71.) 57.47 Raimo Maasik (Simuna).

M4 vanuseklassis: 8. (üldk. 52.) 53.09 Bruno Münter (Kiltsi). 10. (üldk. 84.) 1.06.01 Hans Kruusamägi (Nõmme).

Naised:

N1 vanuseklassis: 5. (üldk. 54.) 53.28 Ellen-Anett Põldmaa (Simuna). 6. (üldk. 62.) 55.35 Egle Pent (Hirla). 8. (üldk. 64.) 55.41 Liis Järvamägi (V-Maarja). 11. (üldk. 89.) 1.12.39 Elina Proosa (Simuna). 16. (üldk. 97.) 1.19.15 Kristina Kaasik (Simuna). 17. (üldk. 98.) 1.19.25 Jonete Visnapuu (Simuna). 19. (üldk. 101.) 1.32.24 Kristella Luht (Simuna).

N2 vanuseklassis: 6. (üldk. 81.) 1.04.08 Hanna Kruusamägi (Avanduse). 7. (üldk. 86.) 1.07.31 Kaire Põldmaa (Simuna). 8. (üldk. 93.) 1.14.40 Signe Kivivare (V-Maarja).

N3 vanuseklassis: 6. (üldk. 73.) 58.40 Leie Nõmmiste (Simuna). 8. (üldk. 77.) 1.01.21 Sirle Aosaar (V-Maarja). 9. (üldk. 78.) 1.03.05 Tiina Larionov (Rahkla). 10. (üldk. 79.) 1.03.30 Tiia Luht (Simuna). 13. (üldk. 99.) 1.19.48 Inna Läll (Avanduse). Allikas: <http://www.laekvere.ee/sport>



Simuna vabatahtlikud pritsumehed jooksjaid kastmas. Mart Pruuli foto.

Ebavere tallide juures võistlesid noored hobused ja -ratsutajad

Pühapäeval, 12 juunil peeti Ebavere ratsatallide juures Väike Maarja ratsutamise takistussõidu võistluste esimene osavõistlus paarikümne Lääne-Viru-, Jõgeva- ja Järvamaa ratsutaja osavõtul.

Võisteldi neljal takistussõidu alal: 60-70, 70-80, 80-90 ja 100-110 sm kõrguste takistustega.

Päeva põhisõiduks kujunes takistussõit 110 sm kõrguste takistustega, mille võitis Raivo Tõnurist Lääne-Virumaalt hobusel Carinda. Madis Niinemets leidis korraldamise kõrvalt mahti ka ise võistelda ja pakkus kõva konkurentsi võistluses esikoha pärast. Niinemets saavutas sama sõidu puhta läbimisega sugutäkul Colins teise koha, jäädes napilt alla Tõnuristile. Kolmas ki koht läks Niinemetsale, seekord hobusel Asterix-P.

Korraldaja Madis Niinemetsa sõnul oli võistluse eesmärgiks pakkuda sportlikku ratsutamist eelkõige noorratsutajatele ja noorhobustele. "Võistluse tulemustega võib rahule jääda. Kuigi ilm oli imeilus, on mõju avaldanud transpordi kallinemine ja seetõttu kannatas ka võistlustest osavõtt," nentis Madis Niinemets.

Võistluste käigus tutvustati ka kaht Ebavere talli kaht sugutätku.

Võistlus jaguneb kaheks osavõistluseks. Teise osavõistluse järel autasustatakse parimaid karikatega.

Võistluste peakohtunik oli Mait Jaanson. Võistlust toetasid Rotaks-R, Aare Kalson, Ivo Randveer, Raivo Valtin, Kaarma KT, Külli Urbas, Jaanus



Reelika Lipp Flamenkol järjekordset takistust ületamas. Foto: erakogu

Mehiste, Mihkel Mehiste, Mehis Valk, Harri Önnemäe, Kartin Lipp, Lea Loddis, Ain Kõiv, Ann Niinemets, Age Miller. Aitäh!

Järgmine osavõistlus toimub juulis, täp-

sem info võistluse kohta avaldatakse portaalis Hobumaailm.

Kohtumiseni teisel osavõistlusel! Jälgige reklaame!

Hilje Pakkanen

Maadlushooaja kokkuvõte: meie maadlejail on üha rohkem asja pjedestaalile

Maadlushooaeg on läbi ja aeg kokkuvõtteid teha. Väike-Maarja rahvaspordiklubi noormaadlejad lõpetasid oma võistlushooaja 31. mail Georgi Pubis kus tehti 2010/2011. aasta kokkuvõtte oma tegevusest, söödi kringlit ja autasutati parimaid.

See maadlushooaeg kujunes meie jaoks küllaltki edukaks. Vahemikus 2010.a 1.september kuni 31.mai 2011 osalesime 43 võistlusel ja tõime koju 193 medalit.

Kõik lapsed, kes alustasid treeningutega septembri algusest, said aastajooksul võistlusriistsed ja enamus ka medalid kaela.

Treenerile teeb see muidugi heameelt, kui tema õpilased näitavad tublit tulemust, kuid treeneri oskuste mõõdupuuk on ikkagi Eesti meistri-võistluste medal. Ka siin on olnud põhjust rõõmustamiseks.

Eesti meistrivõistlustelt saime kokku 38 medalit: sumos 26, klassikalises maadluses 5, vabamaadluses 5 ja naistemaadluses 2

Väike-Maarja noormaadlejad on oodatud võistlejad paljudel tugevatel võistlustel. Üha vähem võistlusi on Eestimaal, kus peale võistlust peame nentima, et meie valla noortel maadlejatel pjedestaalile asja pole.

Rõõmu teeb ka see, et kaks meie noormaadlejat kuulusid sel aastal Eestit koondisse Põhjamaade meistrivõistlustel. Medalit me küll ei saanud, kui hindamatu kogemuse võrra rikka-

lisid lapsevanemaid, kes ei väsinud tooma oma lapsi trenni iga ilmaga vaatamata sellele, et elukohaks on Kiltsi, Simuna või Tamsalu.

Tublimatest vanematest tahaks ära märkida Jaana Seemanni, kes on meil pidev võistluste kaasaelaja ja Väike-Maarja sumofännide eestvedaja.

Lastel on ääretult vahva võistelda, kui hulk lapsevanemaid, pannud end ühtsesse vormi, elab kogu hingest nende võistlustele kaasa. See on loonud küll kuvandi, nagu oleks Väike-Maajas on iga teine elanik sumofänn, aga mis meil selle vastu olla saab.

Kahtlemata ei suudaks me nii suure meeskonnaga võistlustele sõita, kui poleks Helmut Tootsi oma väikese autoga, kes meie suurim maadlusfänn ja transpordi sponsor. Alati on raskeid olukordi lahendada aidanud ka Margo Visnapuu. Väike-Maarja maadluse tugevus peitub paljuski maadlejate lastevanemates, kes innustavad oma lapsi ja aitavad jõudumööda treenerit jõu ja nõuga. Tänu teile!

Tore on, et ka maadlusveteranid on leidnud tee meie treeningutele. Maadlusveteran Rein Orupõld jagas nii mitmelgi treeningul lahkelt meile oma kogemusi vabamaadluses ja näitas ja õpetas uusi võtteid. Kuulasime hooliga ja mõnigi noormaadleja pani need teadmised kõva taha.

Samuti soovin tänusõnad öelda sponsoritele, kes aitasid meie noori sumokaid Euroopa Meistrivõistlustele



Kiltsi kooli noorsportlane, Ukrainas noorte sumo EM-il kolmandaks tulnud Anni Pent oli koos treener Lembit Kalteriga kutsutud 16.juunil Eesti Olümpiakomitee korraldatud pidulikule vastuvõtule Estonia Talveaeda kos teiste esimesel poolaastal Eestile maailma ja Euroopa meistrivõistlustelt medaleid toonud sportlastega. Pildil vasakult: Anni Pent, Riho Rannikmaa, Toomas Braun, Agris Tamjäär, Lembit Kalter ja Oliver Valdre.

maks küll.

Uhkeks teeb seegi, et koos Väike-Maarja valla ja rahvaspordiklubiga suutsime läbi viia tugeva Lurichi mälestusvõistluse, kus sai näha hetke Euroopa tugevaid ja ka eesti paremiku kuuluvaid maadlejaid eesotsas maailmameistri Heiki Nabiga. Vastukajad maadlusringkondades olid igatahes väga positiivsed. Saime hästi hakkama. Tuli ette ka üllatusi, mida ei lootnud oodata.

Saavutasime oma esimese medalid Euroopa sumo meistrivõistlustelt. Pronksmedali saavutas Ukrainas Lutskis toimunud kadettide Euroopa sumo meistrivõistlustelt Kiltsi kooli kasvandik Anni Pent, kes kutsuti tänutäheks Eesti Olümpiakomitee pidulikule vastuvõtule.

Kindlasti poleks me pooltki nii edukad, kui meie seljataga ei oleks tub-

sõita.

Kahjuks meie eelarve ei kannata selliseid väljaminekuid. Meie õnneks leidub firmasid, kes olid lahkelt nõus oma kodukoha sportlast rahaliselt aidama. Suur tänu firmadele Kerro Farmer OÜ eesotsas hr. Raimo Birbaumiga ja K & G Saarelt perekond Põldmaa, kes toetasid omakandi poisi

Jarko Visnapuu sõitu Euroopa meistrivõistlustele. Medalit küll seekord ei tulnud, aga tore teada, et meie kodukandis leidub inimesi kelle jaoks meie noorte tegevused korda lähevad. Selle aasta Väike-Maarja RSK parimateks maadlejateks tunnistati Jevgeni Hamidzanov, Jarko Visnapuu ja Holger Toots

Selleks aastaks siis võistlused võisteldud ja suvi tahab nautimist.

Lembit Kalter
maadlustreener

Meie maadlejate Eesti meistrivõistluste medalid alade kaupa

Sumos: Anni Pent - 3, Károly Seemann - 4, Allan Läll - 1, Jarko Visnapuu - 1. Liis Järvamägi - 2, Merike Järvamägi - 2, Romel Seemann - 3, Robin Baiduza - 1, Rauno Kuusemets - 1, Sergei Makejev - 1, Jörgen Kivila - 1, Sven Zubarev - 2, Holger Toots - 1, Jonete Visnapuu - 2, Maxim Hamidzanov - 1
Klassikalises maadluses: Jevgeni Hamidzanov - 2, Jarko Visnapuu - 1, Rauno Kuusemets - 1, Holger Toots - 1.
Vabamaadluses: Jevgeni Hamidzanov - 2, Jarko Visnapuu - 1, Danil Hamidzanov - 1, Allan Läll - 1.
Naistemaadluses: Liis Järvamägi - 2 medalit.

Kossuäss 2011 - Artiston BC

Simuna kihelkonnapäevade raames peeti Laekveres tänavakorvpalliturniir Kossuäss 2011, mille põhivõistluse võitsid Artistoni BC mehed.

Osales 2 naiskonda, 2 noormeeste võistkonda ja 8 meeste võistkonda.

Naiste omavahelises võistluses astusid vastamisi K-rühm (Signe Kadas-tik, Merit Karm, Kaire Põldmaa) ja Das ist Mega Hyper (Egle Pent, Ellen Anett Põldmaa, Eneken Hiire, Keiri Tamme-mägi). Napilt jäi peale võistkond "Das ist Mega Hyper", kes alistas K-rühma punktidega 8:7.

M1 vanuseklassis asusid parimat välja selgitama Määri küla võistkond (Erkki Sillamaa, Eerik Sillamaa, Kert Oja-saar) ja Artiston noored (Tõnis Klaas-mägi, Karl-Joonas Lett, Karmo Siim, Hans Keskküllä). Finaalis alistas võistkond "Artiston noored" Määri tulemu-sega 12:3.

M2 vanuseklass oli osavõturoh-keim kaheksa võistkonnaga: BC Pesku, Laekvere, Artiston BC, Avinurme, Muu-

ga, Venevere, Pesku/Tuubel ja Rahkla. Poolfinaali jõudsid Artiston-BC ja Pes-ku/Tuubel (11:5) ning Avinurme ja Rahkla (12:1). Esikohamängus alistas Artistoni võistkond Avinurme tulemu-sega 12:11.

Artistoni võistkonnas mängisid: Karlis Karm, Helari Sirelpuu, Kristjan Hiire, Margo Klaasmägi, Avinurme spordiau kaitsesid: Marko Velt, Sven Kaldre, Janek Labe. 3.-4. koha mäng: BC Pesku/Tuubel - Rahkla 8:6, 5.-6. koht: Venevere - BC Pesku 9:6, 7.-8.koht: Muuga - Laekvere 12:11.

Lisaks sellele mängisid naised ja noored mehed tõelise turniiritunde saamiseks lisamänge. Lisamängudes võitsid Artistoni noored Muuga tulemu-sega 10:7 ning Laekvere võistkonna 11:7. Määri oli parem K-rühmast 12:1 ja võistkonnast "Das ist Mega Hyper" 11:9.

Vt: <http://www.laekvere.ee/sport/index.php/voistlused/kossuaess/kossuaess-2011>

Simuna grand sumovõistlusel kaks etappi peetud



29.mail oli Simunas sumovõistlus Grand sumo esimese osavõistlus, mille korraldas Kairi & Fausto Rahvusvaheline Sumokool. Teine etapp toimus 19.juunil samuti Si-munas, seekord suurtes ja lõbusates sumokostüümides. Oli igati tore ja lõbus võist-lus, päris vahva oli noori vaadata nendes massiivsetes kostüümides ukerdamas ja madistamas. Pildil tagareas vasakult: Jarmo, treener Fausto Gobbi, Katrin, Jarko Henry, Jonete, Kerli. Foto: Riina Visnapuu.

Kolmas Kairi & Fausto rahvusvahelise sumokooli Grand sumo etapp toimub 16. juulil Muugal, neljas etapp peetakse 6. augustil taas Simunas. 6.augustil on samas kavas ka K&F International Sumo Open 2011.

Jäätmejaama jäätmete vastuvõtt suvel

Väike-Maarja jäätmejaamas võetak-se vastu ehitusjätmeid, eterniiti, vanau riideid ja jalatseid.

Ehitusjätmed on kipsipõhi-sed ehitusmaterjalid, muu ehitus- ja lammutuspraht, kaablid, põranda- ja seinakatted (linoleum, seinaplaadid jne).

Eterniit on ohtlikku asbesti si-saldav ehitusmaterjal, mida tuleb ko-guda ja käidelda teistest tavajäätme-test eraldi. Asbestikiud ja -tolm võib kahjustada kopse.

NB! Väike-Maarja jäätmejaa-mas on ehitusjätmete vastuvõtt tasu-line, need kaalutakse kohapeal ning tasumine toimub sularahas.

Väike-Maarja jäätmejaama vastuvõtuajad:
N - R 15.00 - 19.00 ja
L - P 10.00 - 17.00

Simuna jäätmejaama vastuvõtuajad:
N - R 14.00 - 18.00 ja
L 10.00 - 14.00

Tänuavaldus

Tänan Kulle ja Gustav Põldmaad OÜ-st K&G Saarelt ja Raimo Birnbaumi Kerro Farmer OÜ-st, kes toetasid minu osalemist noorte sumo Euroopa meistri-võistlustel Ukrainas Lutskis. Saavutasin 18 osaleja seas 10 koha.

Tänu Teile sai minu osa-lemine võistlustel teoks. Äitäh!

Jarko Visnapuu

Väike-Maarja muusika-kool lõpetas



Väike-Maarja Muusika-kooli lõpetasid tänavu 11 usinat õppurit, kellele di-rektor Vallo Taar andis 30.mail kätte lõputunnis-tused.

Palju õnne, tänavused lõ-petajad: klaverierialal: Martha Abner, Simoona Must, Rain Vink ja Gerli Princken (Simuna filiaal), viiulierialal: Anu Limberg, Anet Veia, Tee-le Viliberger, akordionieri-alal Ott Andre, flöödieri-ala Johannes Sepping, tromboonierialal Tarvi Kivipõld ja trompetieri-alal Gert Raidla!

Kosutavat kooli-vaheaega kõigile!

Lastel olid kõik laulud ja tant-sud selgeks õpitud. See val-mistas rõõmu nii lasteaia-õpetajatele ja lapsevanema-tele. Lastelgi oli hea meel, et õpitu välja tuli. Hilje Pakkaneni fotod

Fotomeenusutus Väike-Maarja lasteaia lõpupeolt 27.mail



“Käime koos!” liikumissari suundub Äntu järvede retkele

Üle-eestiline Eesti Spordiseltsi Kalev liikumissari “Käime koos!” kutsub laupäeval, 9. juulil kõiki käimishuvilisi Äntu järvede retkele.

Ebavere mäel on võimalik läbida 1 km, 3 km ja 5 km pikkused rajad, marsruudil Ebavere ☉☉ #@—☉Äntu järved ☉☉ #@—☉Ebavere on raja pikkus kümme-kond kilomeetrit. Igaiüks valib oma võimetele ja enesetundele vastava raja.

Päevakava:
10.30-11.00 - kogunemine Ebavere tervisespordikeskusesse (2,5 km Väike-Maarjast Jõgeva-Tartu suunas maantee ääres)
11.00-14.00 - valitud raja läbimine. Äntu järvede rajal on kaasas loodusgiid.
14.00-15.00 - IVV templid, lõunasöök

(supp, leib, morss)

Osavõtutasu 2 eurot (sisaldab lõunasööki ja loosiauhindu) makstakse kohapeal.
Info Helle Ling, tel 5664 9749, e-posti aadress: helleling@hotmail.com
Lisainfo pesemisvõimaluste ja kepikõnni keppide laenutamise kohta: www.ebaverekeskus.ee

Ebavere mäe kohta on kogutud hulgaliselt legende ja muistendeid. Küll olla see tekkinud Kalevipoja hobuse kraapimisest, küll olla seal talumees mäe sisse ära kadunud, küll olla mäevaim pahandanud...

Äntu järvi on kokku seitse: Sinijärv, Valgejärv, Roheline järv, Kaanjärv, Li-

naleo järv, Umbjärv, Mäetaguse järv. Vesi järvedes on rohekassinise värvusega ja põhjas asuva järvelubja tõttu väga läbipaistev. Radade kõrval mitmes kohas asuvad infotahvlid annavad ülevaate läheduses paiknevate loomade-lindude ning puude-põõsaste-taimede kohta. Äntu järvede kohta käivatest legendidest ja muust põnevast räägib Äntu järve retkele kaasa tulev giid.

Retke korraldab Ebavere tervisespordikeskus koostöös Eesti Spordiseltsiiga Kalev.

Kõik käimishuvilised on oodatud Äntu järvede retkele osalema ning nautima kaunist loodust!
<http://www.kaimekoos.ee/>

“Harjuta terviseks!” punktiseis

Punktiseis 14.juuni seisuga: 364 inimest on osalenud sellel üritusel kokku 2734 korda.
Avaldame 30 usinamat harjutajat: 1. Heino Külanurk (Väike-Maarja) 206 osaluskinda, 20 boonuspunkti. 2. Viivi Kahr (Päästekool) 138 ok, 13 bp. 3. Mall Lepiksoo (V-M) 135 ok, 13 bp. 4. Urve Tobreluts (Väike-Maarja) 135 ok, 13 bp. 5. Aino Saaremäel (KPK) 81 ok, 8 bp. 6. Kätlin Timuska (Väike-Maarja) 74 ok, 7 bp. 7. Siiri Bork 69 ok, 6 bp. 8. Sirle Aosaar (Õppekeskus) 59 ok, 5 bp. 9. Ain Kõiv (FIE) 49 ok, 4 bp. 10. Halar Klaas 46 ok, 4 bp. 11. Heete Ausmeel (TLÜ) 39 ok, 3 bp. 12. Ave Jander (Väike-Maarja) 38 ok, 3 bp. 13. Raili Kõöp (Väike-Maarja) 37 ok, 3 bp. 14. Rita Soidla (Väike-Maarja) 36 ok, 3 bp. 15. Reet Soidla (Väike-Maarja) 34 ok, 3 bp. 16. Malle Kask (Väike-Maarja) 33 ok, 3 bp. 17. Aino Aren (Väike-Maarja) 29 ok, 2 bp. 18. Marko Põdra (Väike-Maarja) 28 ok, 2 bp. 19. Urmas Kopti (Väike-Maarja) 26 ok, 2 bp. 20. Riina Jalast (Väike-Maarja Güm.) 25 ok, 2 bp. 21. Mona Sikkar (Väike-Maarja Güm.) 25 ok, 2 bp. 22. Marje Pomerants (RLK) 25 ok, 2 bp. 23. Maris Kõrgmäe (Väike-Maarja) 23 ok, 2 bp. 24. Malle Võidula (Väike-Maarja) 22 ok, 2 bp. 25. Liili Heinla (FIE) 22 ok,

2 bp. 26. Tiia Liivalaid (Väike-Maarja) 21 ok, 2 bp. 27. Eilike Pedari (Dicro Eesti) 20 ok, 2 bp. 28. Hans Kruusamägi (Simuna Ivax) 19 ok, 1 bp. 29. Viia Kiik (Väike-Maarja) 19 ok, 1 bp. 30. Maiu Talu (Väike-Maarja) 18 ok, 1 bp.
Väike-Maarja valla rahvaspordiklubi eestvõttel toimuv liikumissarjal läheb tänavu 11.hooaeg. Liikumissari on kutstud ellu soovist pakkuda võimalikult paljudele erinevate vajadustega elanikegruppidele võimalusi mitmesuguste liikumisharrastustega tegelemiseks. Igaiüks, vanusest hoolimata, kes liigub kas jalgsi, rattaga või talvel suuskadega Väike-Maarjast umbes kolme kilomeetri kaugusele Ebavere mäele, kus on välja arenemas kohalik spordikeskus, paneb seal kirja oma

Tulemusi maadlusmatilt

Laupäeval ja pühapäeval, 11 - 12.juuli toimus Soomes rahvusvaheline Veiko Rantaneni võistlus klassikalises maadluses. Laupäeval saavutas Väike-Maarja noormaadleja Jevgeni Hamidzanov 2.koha ja pühapäeval kadettide vanuserühmas samuti 2.koha. Igati tubli saavutus!

4.juunil toimusid Tartus rahvusvahelised Georg Hackensmiti mälestusvõistlused kreeka-rooma maadluses. Väike-Maarja noormaadlejad olid tublid ja saavutasid järgmised kohad: Jevgeni Hamidzanov - esikoht (Kiltsi kool), Danil Hamidzanov - 3.koht (Kiltsi kool), Jarko Visnapuu - 3.koht (V-Maarja ÖKK).

Ants Rikberg,
Väike-Maarja Valla
RSK juhatuse esimees

Lembit Kalter

Kalevipoja rattamaratonil saatis edu meie noorrattureid

11. juunil Kuremaal toimunud Kalevipoja rattamaratonil saavutasid häid tulemusi meie noorratturid Sten Arulaan ja Kert Puusta.

M 16 vanuseklassis 27 km distantsil saavutas Sten Arulaan 3.koha. Kert Puusta oli viies ja Saar Tõnis 17. Treener Alar Krulli sõnul tuli noormeestel võistelda raskel maastikul ja põrgukuumuses. Kohal oli kogu oma vanuseklassi Eesti parimik.

Hetkel võistleb Sten Arulaan Eesti noortekoondise koosseisus Saaremaa velotuuril. Nii Arulaan kui Urbas kandideerivad Eesti noortekoondisesse, et võistelda augustikuus Austrias toimuv al noorte velotuuril.

Kahjuks Alvar Urbas haigestus vahetult enne Kalevipoja rattamaratoni ega saanud seetõttu võistlusel osaleda ning tal tuli loobuda ka esmapäeval, 13.juunil alanud Saaremaa velotuurist Eesti noortekoondise koosseisus. Tulemused: <http://www.sportinfo.ee>



SAÄSE AUTOREMONT

AUTODE DIAGNOSTIKA JA – ELEKTRITÖÖD

GENERAATORITE JA STARTERITE REMONT

TURVA- JA LISAVARUSTUSE PAIGALDUS

KONDIITSIONEERI REMONT JA TÄITMINE

AUTOREMONT

REHVIVAHETUS




ETTEHELISTAMISEGA

tel. **58017766**

Sauvälja tee 1, sääse alevik

Sündmuste kalender

Kultuur

22. juunil kell 21.00 Simuna jaaniõhtu rahvamaja taga platsil. Kontsert, rahvalikud mängud. Tantsuks ansambel Svips. Info Auli Kadastik, tel 323 7217

22. juunil toimub Triigi mõisapargis jaaniõhtu. Kell 20.00 rahvalikud mängud ja võistlused, kell 22.00 tantsuõhtu ansambliga Akord.

23. juunil kell 10.30 Võidupüha tähistamine Simuna Vabadussõja mälestussamba juures.

23. juunil kell 11.00 Simuna surnuaiapäeva.

23. juunil kell 11.30 Võidupüha tähistamine Väike-Maarja Vabadussõja mälestussamba juures. Esineb Väike-Maarja pasunakoor.

23. juunil kell 20.00 Nadalama jaanisimman. Õhtujuht Heino Koosa. Korraldaja MTÜ Nelikand. Info Ene Preem, tel 523 9550 või e-post epreem@gmail.com.

23. juunil kell 20.00 Väike-Maarja jaaniõhtu Ebavere tervisespordikeskuses. Kell 19.30 suundub rästastega rongkäik Väike-Maarjast Ebavere, kell 20.00 jaaniõhtu avamine, sportlikud mängud lastele ja täiskasvanutele, laste asfaldijoonistuste võistlus, kell 20.30 esinevad rahvalike lugudega Ülle ja Madis Põltsamaalt, kell 21.30 tule süütamine, loits, kell 22.00 tantsuks Üllar Jõrberg, tantsu vaheaegadel isetegevuslaste esinemised, hiljem plaadimuusika. Info Ville-Markus Kell, tel 326 1837

4.-9. juulini töötab Kiltsi kooli juures 29.Kiltsi loomelaager. Siuks nahatöö, makramee ja viltimine. Gobeläänide kudumine vastavalt soovile. Täiendav info aadressil: <http://www.v-maarja.ee/loome-laager>. Kontakt Merje Leemets, merje@v-maarja.ee.

9.-10. juulil, 30. juulil ja 6.-7.augustil osaleb Kiltsi mõis üle-eestilises külastusmängus Unustatud Mõisad 2011. Külastuspäevadel on mõis avatud kell 10.00-18.40. Külastustasud: pered 3,20 eurot, täiskasvanud 1,60 eurot, õpilased ja pensionärid 0,90 eurot Külastusmängus osaleb 33 mõisat. Igall täistunnil toimub mõisates giidiga jalutuskäik. Avatud on näitused ja kohvikud. Lisaks korraldatakse koolide tugevuse ja mõisate eripära rõhutamiseks kontserte, töötubasid ja

muud huvitavat. Lääne-Virumaalt osalevad külastusmängus Kiltsi, Vasta, Lasila ja Muuga mõisakoolid. Info Lembit Keerus, tel 5557 5301

17. juulil kell 12.00 toimub Väike-Maarja surnuaiapäeva (vanal surnuaial).

17. juulil kell 14.00 kontsert “Ei tea, miks aeg kaob käest” Väike-Maarja kirikus. Esinevad Priit Pihlap (laul, akustiline kitarr), Jassi Zahharov (laul), Meelis Punder (laul, akustiline basskitarr), Margus Kappel (klahvpillid). Juulikuise kontserdisarjaga meenutavad lauljad ja muusikud Tarmo Pihlapit. Laul on see, mis saatis Tarmot kogu elu. Meie elu saadavad tema laulnud laulud tänaseni. Tarmo musikaalsus, laulutämbel ja üldrahvalikud laulud viisid ta Eesti kergemuusikaajaloo tippu. Tulge kuulama suurepäraseid laule Tarmo Pihlapi repertuaarist ja tänaseid esinejaid! Pilet 11 eurot, sooduspilet pensionäridele 9 eurot.

28.-31. juulil toimub Väike-Maarjas üle-eestiline rahvatantsujuhtide suvekursus.

20. augustil tähistatakse Väike-Maarja rahvamajas taasiseseisvumispäeva. Jälgige enne üritust täiendavat reklaami!

Sport

9. juulil 11.00 üle-eestilise “Käime koos!” sarja Äntu järvede käimisretk Ebavere tervisespordikeskuses. Käimiseks on võimalik valida ka 1 km, 3 km või 5 km ring Ebavere mäel või 10 km Ebavere-Antu järved-Ebavere ring. Äntu järvede retkel jagab teadmisi ka loodusgiid. Info Helle Ling, tel 5664 9749

9.-10. juulil toimuvad Rakveres Eestimaa XIII suvemängud.

6. augustil kell 18.00 algavad Väike-Maarja rahvamaja taga valla meistrivõistlused rannavõrkpallis.

27. augustil kell 10.00 Triigis valla meistrivõistlused jalgpallis.

Kairi & Fausto Rahvusvaheline Sumokooli üritused:

16. juulil K&F Grand Sumo III Muugal

6. augustil K&F Grand Sumo IV Simunas

6.augustil K&F international Sumo Open 2011 Simunas

Septembris K&F Grand Sumo

Väike-Maarja valla kultuurimälestised Vikipeediasse!

MTÜ Wikimedia Eesti ja Muinsuskaitseamet kuulutasid mai alguses välja fotovõistluse “Kultuurimälestised Vikipeediasse”, mille eesmärk on täiendada vaba veebientsüklopeediat piltidega Eestis muinsuskaitse all olevatest objektidest ning tuua muinsuskaitseteemasid inimestele lähemale.

Võistlus toimub “Wiki Loves Monuments” nime all 2011. aastal samaegselt terves reas Euroopa riikides ning iga maa parimad fotod konkureerivad lisaks kohalikele auhindadele lõpuks ka üleeuroopalise tunnustuse nimel. Osaleda võib igaiüks ja võistlusele esitatavate fotode arv ei ole piiratud, vastupidi – mida rohkem mälestisi on jäädvustatud, seda suuremad on auhinnasaamise võimalused.

Eestikeelses Vikipeediasse on koostatud kultuurimälestiste riikliku registri alusel loendid, kus on esitatud kõik registris olevad enam kui 27 000 objekti koos asukohainfoga.

Väike-Maarja vallas on kultuurimälestisi 173.

Mälestisi saab leida ka spetsiaalse kaardirakenduse abil. Võistlusel osalemiseks tuleb leida muinsuskaitse all olev objekt, teha sellest foto ja laadida



see septembrikuus üles võistluse kodulehelt leitava vormi abil. Võistlusest võtavad osa fotod, mis on üles laaditud 1.-30. septembril, foto tegemise aeg võib olla ka varasem. Üleslaadija peab olema foto autor ning kõik pildid tuleb avaldada vaba kasutuse litsentsi all.

Laekunud fotosid saab edaspidi vabalt kasutada nii Vikipeedia artiklites kui ka Vikipeediast väljaspool äramärgitud töödest koostatakse rändnäitus.

Lisainfo: www.wikilovesmonuments.ee

Ave Maria Mõistlik
eestikeelse Vikipeedia vabatahtlik toimetaja

Reelika Möldre - sünnist saadik loomaarmastusega

Üks plikatirts armastab loomi ja tahab saada loomaarstiks. Elul on talle pakuda teisi valikuid, mis on aga ikkagi seotud loomadega. Täna mässab Reelika Möldre endiselt loomadega, sest tema jaoks on väga oluline, millist toitu tema pere sööb.

Lastele, omadele ja võõrastele, pakuvad tema hästi peetud loomad lusti ja rõõmu.

Lapsed on loodusest võõrdunud
“Lähme tädi Reelika loomi vaatama!” lunivad Väike-Maarja Kilti lasteaias lapsed kasvatajatelt nõusolekut. Umbes nii võiks see jutuaamine lasteaias aeg-ajalt välja näha, kui loomad jutuks tulevad. Tavaliselt laste soov tähtubki, sest Reelika Möldre näitab oma loomi lasteaiastele meelsasti. “Tänapäeva lapsed on loomadest ja loodusest ju nii võõrdunud. Põgus tutvuski loomadega võib jätta lapse hinge kustumatu kogemuse.” Kõige põnevam loom laste jaoks on olnud Reelika sõnul siga.

Pani vihmaussid ööseks tuttu
Reelika enda loomaarmastus on pärit lapsepõlvest ja kestnud terve elu. “Kuna vanemad mul väiksema lemmikloomaga võtta ei lubanud, siis elasin oma loomaarmastust välja muul moel.” Väikese tüdrukuna viis ta vihmaussid kleidi taskus tuppa lina sisse tuttu, ema avastas nad hiljem pesu pestes. Pidas vannis kokresid; kasvatas purgis herilasi mesilaste pähe ja lasi nad siis korjele, nemad aga tagasi ei tulnudki... Kogu vaba aeg kulus tal Niinemetsa hobuse-tallis hobuste peale.

Mees meelitas linnatüdruk hobusega maale
Reelika paljastab ka saladuse, et ta elas siis veel Rakveres, kui ta tulevane abikaasa Rein teda maale enda juurde elama meelitas. “Ta teadis mu hobusearmastust. Lubas hobuse osta ja... siin ma nüüd olen! Enam ei kujutaks linnaelu ettegi!”

Loomapidamine algaski hobustest.

Tahtis saada loomaarstiks
Reelika tahtis kunagi vetars-tiks saada, aga et keemia polnud koolis kõige tugevam külg, siis sinna see mõte selleks korraks jäi. Loomaarsti temast küll ei saanud, kuid oma praegust tööst räägib ka pigem kui hobist, ehkki see on pikkade päevadega lakkamatu töö. Lehm tahab lüpsmist, loomad hooldamist iga



ja muid loomi juurde tulnud. “Võtsin küülikud, kuna need söövad enam-vähem sama toitu, mis hobusedki. Reelika käis kursustel, sai vastavad paberid ja hakkas sajakonna küüliku perenaiseks. Oma teadmiste ja kogemustega sai üheks paremaks küülikukasvatajaks Ees-

maks saanud ja mõistusega asja võtma hakanud. Söögi tarbeks ma neid ju kasvatangi. Praegu on isegi huvitav sobrada sisikonnas, vaadata, mis seisus oli looma maks või neer.”

Huvituja leiab infot igalt poolt

Kui inimest mingi teema huvitab, siis materjali leiab igalt poolt, kust teadmisi ammutada: internetist, foorumitest. Näiteks lindude pidamine eriti nende ilusate sulgede ja väljanägemise pärast on Eestis kasvav trend. Ja see trend võib ruttu nii mõnegi inimese “haiguseks” saada.



... ja lammastel söögiaeg

tis. Küülikukasvatamise buumi lõpetas aga paar aastat tagasi küülikute seas puhkenud tõsine haigus - mükonatoos. Küülikuid kasvatati eelkõige tema väga maitsva liha pärast, sest küülikuliha on parim saslõkiliha!

Kõnnime Reelika loomafarmis ringi. Loomad on rahulolevad, terve välimusega, puhtad - õnnelikud loomad. Ninna lööb lapsepõlvest tuttavat maakodulauda lõhna, ei mingit kirbet vastikut virtsa- või lägahaisu. “See siin on eesti maatõugu pull Numpul,” sügab Reelika looma pead. Kevadel kanti pull tõuraamatusse. Selleks tuli võtta tema vereproovid geneetilisteks uuringuteks ja spetsialist käis teda visuaalselt vaatlemas.

Reelika arvates on Eesti maatõugu veised huvitava iseloomuga: isepäised, võõraste vastu hästi umbuslikud. “Algul võtsin ühe lehma - jutu peale, et

tõug on tugev ja terve. Algul sai temaga ikka vatti nähtud, üks häda lõppes, kui teine juba algas. Nüüd on mul juba kaks lehma.”

Pull laseb vaguralt perenaisel oma pead sügada. Selle kõrvale räägib Reelika, et tema usub, et ka meie jõuame kunagi Saksamaa tasemeni, kus inimesed ei taha enam juua ainult laudas elavate lehmade piima, vaid eelistavad õnnelike õues käivate lehmade piima. Suurfarmide lehmad ei jõua oma parimat laktatsiooniperioodi ära oodatagi, enne rändavad lihakombinaati, kuna esimese tõsisema tervisehädaiga teda karjas enam ei peeta.

“Minu lehmad on minu ööpoolse eluviisiga leppinud. Esimese lüpsi teen kell kümme hommikul, viimase õhtul kell kümme. Kuna piimaautot meile ei käi, siis pole vaja selle järgi lüpsiaegu sättida.” Loomade juurest koju saab Reelika alles pool üks öösel. Vahepeal käib kodus, teeb söögid valmis, tegeleb lastega, et siis jälle oma loomadega mässata.

Loomapidamine paneb inimese vabadusele teatud piirid, igale poole igal ajal ei saa. Sellele vaatamata pole loomapidamise pärast ära jäänud ükski reis või vajalik muu tegemine. Reelika kuulub Kilti kooli hoolekogusse ja seda ametit on ta tõsiselt võtnud. Tegemisi tuleb lihtsalt nii sättida, nii et nendeski jätkub aega. Aega tuleb planeerida ju töö järgi paljudes teisteski töödes.

Sealtrist meile ükski kärss vastu ei vaata - kõik põõnutavad mõnusaсти, sigadel on käsil pärastlõunane siesta. Eelmisest toidukorrast paistab nende kõht veel täis olevat. Seakartulid on juba potis, kuid nende ninad veel oma lemmikutoidu - keedukartuli lõhna ei haista - vara veel! Milleks siis energiat raisata!

Stressis looma liha on hoopis teise väljanägemise ja maitsega. Lihakombinaadid panevad suurt rõhku sellele, et kombinnaati toodavad loomad oleksid enne tapamajja minekut rahunenud. Selle tõdemuse rääkis mulle kunagi Olle Horm, kui Rakvere lihakombinaadis ekskursioonil käies juhtusin pärima, mis kontrollijaid kõige rohkem huvitab.



Sigadel on siesta aeg

Munemine on tähtis töö

Järgmisest ruumist kostab linnuhääli: lampide all soojendavad end vutid ja pekingi pardid. Vutid on väga stressialtid. “Kui ma nihutaksin siin kõva kolina selle laua teise ruumi, siis see heli tekitaks vuttides nii kõva stressi, et nad jätaaksid munemise mõneks ajaks katki!”

Munadest koorumine on väga emotsionaalne sündmus. Vutid kooruvad peaaegu kõik korraga. “On imetabane kuulata vutipojakeste nokkade toksimist-nagu väike sepipada!” Juba paari tunni pärast on mardikasuured triibulised vutipojad hakkamist täis. Pekingi pardi pojad on pärast koorumist veel järgmisel päeval uimased. “Pekingi pardid võtsin nende kiire kasvu pärast. Kasvatan pardipoegi ka müügiks.”

Munad on pidevalt inkubaatoris. Hauduma pandud mune ei tohi enam maha jahtuda lasta, muidu munadest asja ei saa ja pojad ei kooru.

Peab lugu tervislikust toidust ja soovib seda teistelegi

Reelika peab tervislikku toitu mist väga oluliseks. “Olen rohelise mõlemisega ja minu jaoks on oluline, et minu pere sööks tervete õnnelike loomade liha ja jooks õnnelike lehmade piima.” Loomade talitamise kõval on ta õpinud tegema hallitus- ja toorjuustu, kohupiima, jogurtit, jäätist. “Kord lastele poest jäätist ostes lugesin müügilolevate jäätiste koostist, alla kolme e-aineta ei leidnud ühtegi. Nii saigi otsustatud, et tuleb hakata ka ise jäätist valmistama ja jäätisemasin ostetud.

Saaremaal on juba maatõugu lehmade pidajad hakanud tootma just sellest piimast valmistatud tooteid. Selle tõu piim on hoopis teise maitsega, kui valgekirju lehma oma: magusam ja rammusam.

Hiljuti hakkas Reelika ka ise leiba tegema.

Lõpetuseks ütleb Reelika, et tema on küll seda meelt, et tasuks meilgi vanaemade kombed taas ellu äratada, kasvatada ise juurvilja, pidada mõnd looma enese tarbeks. “Ja kui veel oled noor, terve käed-jalad küljes, ei siis nälga jää!”

Külas käis Hilje Pakkanen



Säutsuvad pekingi pardi pojad ringi siblimas - millise lapse need armsad pardipojakesed külmaks jätavad?!

ilmaga ja iga päev.

Nii mõnelegi loomale on Reelika andnud uue elu: ta on nad võtnud kas varjupaigast või päästnud tapamajja viimisest, kuna olid kehvast seisusest. Vetarsti päästja missioon lööb välja!

Üks hobune, kes oli teise täku käest räside saanud, haige silmaga ja poolest peast paistes hobune oli otsapiid teel loomsete jäätmete käitlemise tehasesse, kui otsustasime ta endale võtta. Ravisime, palju suutsime, hobune jäigi ühest silmast pimedaks, kuid muidu tervenes. Nüüd on ta väga hea hobune ja näeb hästi ka ühe silmaga.

Praegu on Reelikal koplis jalutamast viis hobust. Aktiivse aretustööga tegelemise ajal oli lausa 14 hobust. Ajanappusel on hobuseid vähemaks jäänud

Küülikute kõrvale tulid teised loomad. Praegu vaatavad laudast vastu pardid, vutid, haned, maatõugu lehmad, vasikas, lambad, sead... On olnud ka nutriaid (intelligentsed loomad!), üks sinirebane. Iga looma kohta on Reelikal mitu lugu rääkida, oleks vaid aega kuulata: kuidas loom tema talli jõudis, millise iseloomuga ta on, loomaga juhtunud seiku jne.

Loomapidajal tuleb kokku puutuda ka lihunikutõuga, meeldigu see või mitte. Praegu saab Reelika ka ise selle tööga hakkama, varem tegi seda tööd tema isa. “Aga kuna ta elab kaugel ja iga kord tulla ei saanud, siis tuli mul see töö endal selgeks õppida. Alguses, kui mõni lind või loomake tuli potti panna, siis olin väga õnnetu. Nüüd olen tugeva-

Loomakaitse selts kutsub mobiiltelefonide taaskasutuse raha annetama heategevuseks

Eesti Loomakaitse Selts kutsub kõiki Eestimaa kodanikke, ettevõtteid, organisatsioone, riigiasutusi osalema seltsi poolt korraldatavas pikaajalises kampaanias.

Me elame tehnikasajandil. Igal kolmandal vastutuleval inimesel on mobiiltelefon näpu vahel. Iga päev leitatakse maailmas uusi mudeleid, mis on ekstravagantsed ning kaasaegsed.

Eesti Loomakaitse Selts korraldab pikaajalist kampaaniat, mis on suunatud kahele aspektile.

Esiteks, juhtida ühiskonna tähelepanu keskkonna hoidmisele ehk kokku koguda kodudes ja kontorites kasutuna seisma jäänud mobiiltelefonid ning suunata need taaskasutusse.

Teisest küljest soovime suunata inimeste tähelepanu hättasattunud loomadega seonduvatele probleemidele, luues inimestele võimaluse annetada kasutatud mobiiltelefoni eest saadud raha heategevusse.

Eesti Loomakaitse Selts otsib asutusi, kes soovivad ning leiavad võimaluse levitada kampaaniainfot oma kohalike elanike seas kui ka asutusesis-

selt.

Kampaania käigus soovime Teie abiga koguda kokku kasutult seisma jäänud mobiiltelefonid (ka katkised) ning mobiiltelefonidest saadud tulu annetatakse Eesti Loomakaitse Seltsi tegevusteks (nt loomade abistamiseks, transportimiseks, ravimiseks jne).

Palun andke oma osalemissoovist teada aadressile: merli.juriso@loomakaitse.ee ning me saadame Teile täpsed juhised ning mobiiltelefonide kogumiskarbi (kogumiskoiti) telefonide saatmiseks.

Eesti Loomakaitse Selts
www.loomakaitse.ee

LOOMADE HEAKS

MOBILIRINGLUS

☒ Ära jätta oma vana (või katkist) mobiiltelefoni lausaähtlisse vedelema ees viske seda prügi kasti
☒ Ära reosta keskkonda

☑ Ole toetisõbralik (keskkonnasõbralik ja loomadesõbralik)
☑ Täi tasuta ringlusvõtt endale koju või kontorisse
☑ Mobiilirühase kodulise laenu
☑ Võta Teil2. esinusest tasuta ringlusvõtt
☑ Saada oma mobiiltelefon Mobiilirühasele posti teel TASUTA

ANNETA SAADUD RAHA EESTI LOOMAKAITSE SELTSILE

Eesti Loomakaitse Selts,
Info tel 52 61 11,
www.loomakaitse.ee

Mobiilirühase OÜ, tel: +372 53 42 229,
http://www.mobiiliruhase.ee/

Maakonnaliinide sõiduplaanid

Maakonnaliin nr. 45
Rakvere - Roela - Simuna - Väike-Maarja - Inju – Rakvere
Liiklus toimub iga päev.
Liini teenindab AS GoBus

E - P		E - R	
10.35	Rakvere	15.00	Rakvere
10.40	Lilleoru	15.05	Piira
10.50	Vinni	15.10	Pajusti
10.52	Vinni tee	15.12	Kakumäe
10.55	Kakumäe	15.14	Kehala
10.58	Kehala	15.16	Viru-Jaagupi
11.00	V-Jaagupi	15.18	Voore
11.03	Voore	15.20	Küti
11.05	Küti	15.22	Kulina
11.07	Kulina	15.24	Lähtse
11.08	Lähtse	15.26	Ristiküla
11.10	Ristiküla	15.28	Uusmõisa
11.12	Uusmõisa	15.30	Roela
11.15	Roela	15.33	Saara
11.18	Saara	15.35	Metsavahi
11.20	Metsavahi	15.38	Muuga
11.23	Muuga	15.40	Edivere
11.25	Edivere	15.44	Paasvere
11.29	Paasvere	15.46	Joodiku
11.31	Joodiku	15.50	Laekvere
11.35	Laekvere	15.53	Moora
11.38	Moora	15.57	Padu
11.42	Padu	16.00	Sirevere
11.45	Sirevere	16.05	Simuna
11.50	Simuna	16.08	Rohu rist
11.53	Rohu rist	16.10	Avanduse
11.55	Avanduse	16.13	Määri
11.58	Määri	16.16	Uniküla
12.01	Uniküla	16.19	Avispea
12.04	Avispea	16.21	Triigi
12.06	Triigi	16.24	Eipri tee
12.09	Eipri tee	16.26	Kruusaaugu
12.11	Kruusaaugu	16.30	V-Maarja
12.15	V-Maarja	16.34	Koonu
12.19	Koonu	16.37	Pandivere
12.22	Pandivere	16.43	Lohvardi
12.28	Lohvardi	16.45	Veadla
12.30	Veadla	16.48	Kadila
12.33	Kadila	16.51	Veskimäe
12.36	Veskimäe	16.53	Koeravere
12.38	Koeravere	16.55	Inju
12.40	Inju	16.58	Väljataguse
12.43	Väljataguse	17.00	Vana-Vinni
12.45	Vana-Vinni	17.05	Lilleoru
12.46	Vilgu tee	17.10	Rakvere
12.50	Lilleoru	12.55	Rakvere

Maakonnaliin nr. 40 Rakvere - Väike-Maarja - Kiltsi - Rakke -Kiltsi - Väike-Maarja - Rakvere

Liiklus toimub T, N

T,N		T,N		13.12	Kaarma	14.38
12.30	Rakvere	15.25		13.14	Ebavere	14.36
12.35	Lilleoru	15.20		13.17	Vao tee	14.33
12.41	Vana-Vinni	15.13		13.19	Liivaküla	14.31
12.43	Väjataguse	15.11		13.21	Kiltsi	14.29
12.45	Inju	15.09		13.25	Ilmandu	14.25
12.48	Koeravere	15.06		13.27	Raigu	14.23
12.50	Veskimäe	15.04		13.30	Pikevere	14.20
12.52	Kadila	15.02		13.32	Varangu	14.18
12.55	Veadla	14.59		13.38	Puhmu	14.12
12.57	Lohvardi	14.57		13.40	Liigvalla	14.10
13.03	Pandivere	14.52		13.43	Välja	14.07
13.05	Koonu	14.49		13.47	Ao tee	14.03
13.09	V-Maarja	14.45		13.50	Rakke	14.00
13.10	V-Maarja	14.40				

Maakonnaliin nr. 44 Rakvere - Väike-Maarja - Simuna - Roela - Rakvere.
Liiklus toimub iga päev.

E - P	E - P		
-	20.22	Raudteejaam	13.29 21.11 Rohu rist
12.30	20.25	Rakvere	13.35 21.15 Simuna
12.32	20.26	Side	13.40 21.19 Sirevere
12.33	20.27	Tartu	13.42 21.21 Padu
12.34	20.28	Palermo	13.45 21.24 Moora
12.36	20.30	Tõrma	13.50 21.27 Laekvere
12.38	20.32	Tõrma küla	13.53 21.29 Joodiku
12.41	20.34	Tabani	13.55 21.31 Paasvere
12.45	20.37	Levala	13.58 21.34 Edivere
12.48	20.39	Täru	14.00 21.36 Muuga
12.50	20.40	Koplitaguse	14.03 21.38 Metsavahi
12.53	20.42	Assamalla	14.06 21.40 Saara
12.56	20.44	Kullenga	14.10 21.43 Roela
12.59	20.46	Põllu	14.12 21.45 Uusmõisa
13.02	20.48	Aburi	14.14 21.46 Ristiküla
13.04	20.50	Koonu farm	14.15 21.47 Lähtse
13.05	20.51	Koonu	14.17 21.48 Kulina
13.10	20.55	V-Maarja	14.20 21.50 Küti
13.12	20.56	Kruusaaugu	14.22 21.52 Voore
13.15	20.58	Eipri tee	14.25 21.55 V-Jaagupi
13.18	21.00	Triigi	14.27 21.56 Kehala
13.20	21.03	Avispea	14.30 21.58 Kakumäe
13.22	21.05	Uniküla	14.35 22.01 Pajusti
13.25	21.08	Määri	14.42 22.08 Piira
13.28	21.10	Avanduse	14.50 22.14 Rakvere

Märkused: Rakveresse saabumisel sõitjatele väljumiseks peatus “ Lilleoru” Kl 20.22
väljuv buss alustab raudteejaamast, liin pikeneb 2 km võrra.

Maakonna bussiliin nr. 66 Rakke-Kiltsi-Väike-Maarja-Tamsalu sõidu-plaan
Liiklus toimub iga päev.
Liini teenindab OÜ Kiiker

E-P		E-P
8.05	Rakke	10.10
8.09	Ao	10.06
8.13	Välja	10.02
8.15	Liigvalla	10.00
8.17	Puhmu	9.58
8.21	Varangu	9.54
8.22	Pikvere	9.53
8.25	Raigu	9.50
8.26	Ilmandu	9.49
8.30	Kiltsi	9.45
8.33	Vao tee	9.42
8.36	Ebavere	9.39
8.38	Kaarma	9.37
8.40	Väike-Maarja	9.35
8.42	Ärina	9.31
8.44	Ilumäe	9.29
8.46	Loksa	9.27
-	Porkuni	9.24
-	Vistla	9.21
8.48	Sauevälja	9.20
8.50	Uudeküla	9.18
8.53	Tamsalu	9.15

Maakonna bussiliin nr.52 Rakke-Väike-Maarja-Rakvere sõiduplaan
Liiklus toimub iga päev, v.a. pühapäev.
Liini teenindab OÜ Kiiker

E-L	Peatus	E-L
8.00	Rakke	12.48
8.02	Vallamaja	12.45
8.05	Kamariku	12.41
8.10	Nõmme	12.36
8.16	Ebavere	12.30
8.18	Kaarma	12.28
8.22	Väike-Maarja	12.25
8.25	Koonu	12.21
-	Pandivere	12.19
-	Lohvardi	12.14
-	Veadla	12.12
-	Kadila	12.10
-	Koeravere	12.07
-	Inju	12.05
-	Väljataguse	12.03
-	Vana-Vinni küla	12.00
-	Lilleoru	11.55
8.27	Koonu Farm	-
8.28	Aburi	-
8.30	Põllu	-
8.32	Kullenga	-
8.35	Assamalla	-
8.37	Koplitaguse	-
8.39	Täru	-
8.41	Levala	-
8.45	Tabani	-
8.48	Tõrma Küla	-
8.50	Tõrma	-
8.56	Rakvere	11.50

Maakonnaliin nr. 50 Väike - Maarja - Simuna - Väike-Maarja - Rakvere sõiduplaan

Kehtib alates 1. aprillist 2009.a.

Liiklus toimub tööpäevadel

Liini teenindab AS GoBus

E - R	
6.25	Väike-Maarja
6.28	Kaarma
6.32	Äntu
6.35	Nadalama
6.37	Kurtna
6.39	Võivere
6.45	Simuna
6.48	Rohu rist
6.49	Avanduse
6.51	Määri
6.55	Uniküla
6.58	Avispea
7.01	Triigi
7.04	Eipri tee
7.07	Kruusaaugu
7.10	Väike-Maarja
7.15	Koonu
7.16	Koonu farm
7.18	Aburi
7.20	Põllu
7.24	Kullenga
7.27	Assamalla
7.30	Koplitaguse
7.32	Täru
7.35	Levala
7.39	Tabani
7.42	Tõrma küla
7.44	Tõrma
7.50	Rakvere

Maakonnaliin nr. 52 Rakvere - Väike-Maarja - Tamsalu - Võhmuta sõiduplaan

Kehtib alates 11. mai 2009.a. Liiklus toimub tööpäevadel.

Liini teenindab AS GoBus

E,K,R	T,N	E - R		E - R	E,K,R	T,N
17.05	17.05		Rakvere			
17.11	17.11		Tõrma			
17.16	17.16		Tõrma küla			
17.20	17.20		Levala			
17.23	17.23		Täru			
17.24	17.24		Koplitaguse			
17.27	17.27		Assamalla			
17.29	17.29		Kullenga			
17.32	17.32		Põllu			
17.34	17.34		Aburi			
17.35	17.35		Koonu farm			
17.37	17.37		Koonu			
17.40	17.40		Väike-Maarja			
17.42	17.42		Ärina			
17.44	17.44		Ilumäe			
17.46	17.46		Loksaküla			
17.49	17.49		Porkuni			
17.51	17.51		Vistla			
17.52	17.52		Sauevälja			
17.54	17.54		Uudeküla			
			Ääsi*			
17.57	17.57	12.10	Tamsalu	12.45	18.26	18.35
17.59	17.59	12.12	Uudeküla	12.43	18.24	18.33
18.03	18.03	12.15	Kaeva	12.40	18.20	18.29
18.05	18.05	12.17	Kursi	12.38	18.18	18.27
18.07	18.07	12.19	Herne	12.36	18.16	18.25
18.10	18.10	12.21	Kerguta	12.33	18.13	18.22
18.11	18.11	12.22	Vajangu	12.32	18.12	18.21
	18.14	12.24	Vajangu küla	12.29		18.19
	18.16	12.26	Võhmuta	12.27		18.16

Kell 12.10 väljumisel Tamsalust tagab vedaja kohtumise liiniga nr. 882 Tallinn-Aegviidu-Käravete-Tapa-VäikeMaarja

Maakonna bussiliin nr.10 Rakke-Simuna-Käru-Salla sõiduplaan

Kehtib alates 15.sept. 2006. Liiklus toimub iga päev, v.a. laupäev, pühapäev ja riiklik püha. Liini teenindab OÜ Kiiker

(1.september - 31. mai)

E-R	E-R	Peatus		E-R	E-R
-	15.50	Rakke		-	-
-	15.52	Gümnaasium		-	-
6.45	15.55	Rakke		8.05	17.00
6.47	15.57	Vallamaja		8.03	16.58
6.49	16.00	Lammasküla		8.01	16.56
6.51	16.02	Väike-Tammiku		7.59	16.54
6.56	16.08	Hirla		7.54	16.49
6.58	16.10	Simuna kalmistu		7.52	16.47
7.00	16.12	Simuna		7.50	16.45
-	16.13	Simuna kool		7.49	-
-	16.15	Simuna		7.48	16.44
7.07	16.22	Karaski		7.40	16.37
7.10	16.24	Luusika		7.37	16.35
7.15	16.27	Käru		7.33	16.32
7.17	16.29	Töökoda		7.31	16.30
7.22	-	Salla	7.25	-	

(1.juuni - 31. august)

T,R	T,R	E,K,N	Peatus	E,K,N	T,R	T,R
6.45	15.55	15.55	Rakke	16.30	8.05	17.00
6.47	15.57	15.57	Vallamaja	16.28	8.03	16.58
6.49	16.00	16.00	Lammasküla	16.26	8.01	16.56
6.51	16.02	16.02	Väike-Tammiku	16.24	7.59	16.54
6.56	16.08	16.08	Hirla	16.19	7.54	16.49
6.58	16.10	16.10	Simuna kalmistu	16.17	7.52	16.47
7.00	16.12	16.12	Simuna	16.15	7.50	-
-	16.13	-	Simuna kool	-	7.49	-
-	16.15	-	Simuna	-	7.48	16.45
7.07	16.22	-	Karaski	-	7.40	16.37
7.10	16.24	-	Luusika	-	7.37	16.35
7.15	16.27	-	Käru	-	7.33	16.32
7.17	16.29	-	Töökoda	-	7.31	16.30
7.22	-	-	Salla	-	7.25	-

Maakonna bussiliin nr. 59 Väike-Maarja-Kiltsi Aavere sõiduplaan
Kehtib alates 30.maist 2010. Liiklus toimub iga päev,v.a.laupäev

Liini teenindab OÜ Kiiker

Peatus	E-R	E-N	R	R,P	R,P
Väike-Maarja	6.55	15.55	14.00	16.15	19.15
Kaarma	6.58	15.58	14.03	16.18	19.18
Äntu	-	-	14.08	-	-
Kaarma	-	-	14.13	-	-
Ebavere	7.00	16.00	14.15	16.20	19.20
Vao tee	7.02	16.02	14.17	-	-
Vao	-	-	-	16.25	19.25
Vao tee	-	-	-	16.27	19.27
Kiltsi mõis	-	16.05	14.20	-	-
Vao tee	-	16.07	14.22	-	-
Kiltsi	7.06	16.12	14.27	-	-
Raigu	7.13	16.18	14.33	-	-
Pikevere	7.16	16.21	14.36	-	-
Aavere	7.21	16.25	14.40	-	-
Raigu	7.25	16.29	14.44	-	-
Kiltsi (saabub)	-	16.35	-	16.30	19.30
Kiltsi (väljub)	7.31	16.40	14.50	16.40	19.40
Vao tee	7.35	16.44	14.54	16.42	19.42
Kiltsi mõis	7.38	-	-	-	-

Maakonnaliin nr. 29 Rakvere - Rahkla - Simuna - Roela - Rakvere. Kehtib al. 01.01.2009.a. Liiklus toimub iga päev

E - P	
14.10	Rakvere*
14.14	Lilleoru
14.17	Karkuse tee
14.21	Pajusti
14.24	Kakumäe
14.27	Kehala
14.29	Viru-Jaagupi
14.31	Kalmistu
14.36	Mähka
14.38	Aruküla*
14.40	Rünga tee
14.43	Rünga metsavaht
14.49	Väljaotsa
14.53	Rahkla
14.55	Kellavere tee
14.57	Rohu
15.00	Kissa
15.01	Kopli
15.02	Rohu rist
15.05	Simuna*
15.15	Simuna
15.17	Rohu rist
15.19	Kopli
15.21	Kissa
15.26	Rohu
15.28	Kellavere tee
15.30	Rahkla
15.34	Väljaotsa
15.44	Roela*
15.45	Roela
15.47	Uusmõisa
15.48	Ristiküla
15.50	Lähtse
15.52	Kulina
15.55	Uusaru
15.57	Aruküla
15.58	Aruküla
16.00	Mähka
16.05	Kalmistu
16.07	Viru-Jaagupi
16.09	Kehala
16.12	Kakumäe
16.14	Pajusti
16.21	Lilleoru
16.25	Rakvere
*kontrollpeatused	

Maakonnaliin nr. 20 Rakvere - Väike - Maarja - Tamsalu - Rakvere. Liiklus toimub iga päev. Liini teenindab AS GoBus

E - R	L,P		E - R	L,P
11.00	11.00	Rakvere	13.50	17.25
11.07	11.07	Tõrma	13.43	17.23
11.11	11.11	Karitsa tee	13.39	17.19
11.13	11.13	Jupi	13.37	17.17
11.15	11.15	Inju tee	13.35	17.15
11.20	11.20	Koeravere	13.30	17.11
11.22	11.22	Veskimäe	13.28	17.10
11.24	11.24	Kadila	13.26	17.09
11.26	11.26	Veadla	13.24	17.07
11.28	11.28	Lohvardi	13.22	17.05
11.33	11.33	Pandivere	13.17	17.00
11.36	11.36	Koonu	13.14	16.58
11.39	11.39	V-Maarja	13.10	16.55
11.40	11.40	V-Maarja	13.05	16.52
11.43	11.43	Ärina	13.02	16.49
11.46	11.46	Ilumäe	12.59	16.47
11.48	11.48	Loksaküla	12.57	16.45
11.49	11.49	Kruusmani	12.56	16.44
11.52	11.52	Porkuni	12.53	16.42
11.54	11.54	Vistla	12.51	16.40
11.55	11.55	Sauevälja	12.50	16.39
11.57	11.57	Uudeküla	12.48	16.37
		Ääsi (nõudepeatus)		
12.00	12.00	Tamsalu	12.45	16.35
	12.10	Tamsalu		16.25
	12.12	Uudeküla		16.23
	12.14	Sauevälja		16.21
	12.16	Vistla		16.19
	12.18	Porkuni		16.17
	12.20	Porkuni kool		16.15
	12.22	Käbikuivati		16.13
	12.24	Kullenga		16.11
	12.26	Kullenga		16.09
	12.28	Assamalla		16.07
	12.31	Koplitaguse		16.04
	12.32	Täru		16.03
	12.35	Levala		16.00
	12.39	Tabani		15.56
	12.42	Tõrma küla		15.53
	12.44	Tõrma		15.51
	12.50	Rakvere		15.45

Maakonnaliin nr. 39 Simuna - Väike-Maarja - Laekvere - Rakvere - Väike-Maarja - Tamsalu – Simuna. Liiklus toimub iga päev, v.a. pühapäev, riiklik püha. Liini teenindab AS GoBus

L	E - R		E - L	E - L		E - R
7.35		Simuna	19.25	14.15	Rakvere	5.59
7.40		Võivere	19.29	14.18	Tartu	6.01
7.43		Kurtna	19.31	14.20	Lilleoru	6.03
7.45		Nadalama	19.32	14.26	Vana-Vinni	6.06
7.49		Äntu	19.35	14.28	Väljataguse	6.08
7.53		Kaarma	19.38	14.30	Inju	6.10
7.57		V-Maarja	19.40	14.33	Koeravere	6.14
8.00		V-Maarja		14.34	Veskimäe	6.16
8.02		Ärina		14.37	Kadila	6.18
8.04		Ilumäe		14.39	Veadla	6.21
8.06		Loksaküla		14.42	Lohvardi	6.24
8.08		Porkuni		14.48	Pandivere	6.25
8.12		Vistla		14.51	Koonu	6.25
8.15		Sauevälja		14.55	Väike-Maarja	6.27
8.18		Uudeküla		14.58	Ärina	6.30
8.20		Tamsalu		15.01	Ilumäe	6.31
8.30	8.30	Tamsalu		15.05	Loksaküla	6.34
8.32	8.32	Uudeküla		15.08	Porkuni	6.36
8.34	8.34	Sauevälja		15.10	Vistla	6.39
8.36	8.36	Loksaküla		15.11	Sauevälja	6.42
8.39	8.39	Ilumäe		15.13	Uudeküla	6.45
8.41	8.41	Ärina		15.15	Tamsalu	6.48
8.43	8.43	Väike-Maarja		15.30	Tamsalu	6.54
9.00	9.00	Väike-Maarja		15.34	Uudeküla	6.59
9.02	9.02	Kruusaaugu		15.36	Sauevälja	7.01
9.05	9.05	Eipri tee		15.38	Loksaküla	7.03
9.07	9.07	Triigi		15.40	Ilumäe	7.06
9.10	9.10	Avispea		15.42	Ärina	7.10
9.12	9.12	Uniküla		15.45	Väike-Maarja	7.14
9.16	9.16	Määri		15.50	Väike-Maarja	7.16
9.19	9.19	Avanduse		15.52	Kruusaaugu	7.18
9.21	9.21	Rohu rist		15.55	Eipri tee	7.20
9.24	9.24	Simuna		15.57	Triigi	7.22
9.25	9.25	Simuna		16.00	Avispea	7.25
9.27	9.27	Rohu rist		16.02	Uniküla	7.26
9.29	9.29	Kopli		16.06	Määri	7.29
9.31	9.31	Kissa		16.09	Avanduse	7.33
9.36	9.36	Rohu		16.11	Rohu rist	
9.37	9.37	Kellavere tee		16.14	Simuna	
9.40	9.40	Rahkla		16.15	Simuna	
9.42	9.42	Rahkla küla		16.20	Võivere	
9.44	9.44	Laekvere		16.23	Kurtna	
9.45	9.45	Laekvere		16.25	Nadalama	
9.49	9.49	Rahkla küla		16.28	Äntu	
9.51	9.51	Rahkla		16.33	Kaarma	
9.55	9.55	Väljaotsa		16.35	Väike-Maarja	
10.03	10.03	Rünga metsavaht				
10.07	10.07	Rünga tee				
10.09	10.09	Aruküla	E - L			
10.11	10.11	Mähka	18.35		Tamsalu	
10.16	10.16	Kalmistu	18.38		Uudeküla	
10.18	10.18	Viru- Jaagupi	18.40		Sauevälja	
10.20	10.20	Kehala	18.42		Vistla	
10.23	10.23	Kakumäe	18.45		Porkuni	
10.26	10.26	Pajusti	18.49		Loksaküla	
10.36	10.36	Lilleoru	18.51		Ilumäe	
10.40	10.40	Rakvere	18.53		Ärina	
			18.56		Väike-Maarja	
			19.00		Väike-Maarja	
			19.02		Kruusaaugu	
			19.05		Eipri tee	
			19.08		Triigi	
			19.10		Avispea	
			19.13		Uniküla	
			19.17		Määri	
			19.20		Avanduse	
			19.22		Rohu rist	
			19.25		Simuna	

***Porkuni” ja “Loksaküla” peatuste vahel nõude-peatus “Kruusmani” * “Tamsalu” ja “Uudeküla” peatuste vahel nõudepeatus “ Ääsi”

Piletihindadest maakonnaliinidel

Avaliku liiniveo sõidukilomeetri tariifist ja sõidupileti hinna kehtestamisest Ühistranspordiseaduse § 24 lõike 2 p 3, euro kasutusele võtmise seaduse § 5 lõike 1, § 5 lõike 3 alusel seoses euro kasutusele võtmisega kehtestas Lääne-Viru maavanem sõidukilomeetri tariifid ja sõidupileti hinnad alates 1.jaanuarist 2011 järgmiselt: Avaliku teenindamise lepinguga seotud vedajatele maakonnaliinide liinikilomeetri kõrgeim tariif on 0,0556 eurot (0,87 kr), mis kehtib kuni 20 kilomeetri (kaasa arvatud) sõidu kaugusele. Alates sõidukaugusest 21 kilomeetrit on liinikilomeetri kõrgeim tariif 0,0473 eurot (0,74 kr). Pileti miinimumhind maakonnaliinidel on 0,64 eurot (10 kr) ja tariifide alusel arvestatud kõrgeimaks sõi-

dupileti hinnaks on 2,56 eurot (40 kr). Rakvere linna ja lähiumbruse maakonnaliinidel (liinid 1,2,3 ja 5) on eelnevalt ostetud sõidutalongi hind 0,58 eurot (9 kr) ja autobussist ostetud bussipileti (või sõidutalongi) hind 0,64 eurot (10 kr). Arvestades kohaliku omavalit-suse ja vedaja ettepanekuid, kehtesta-ta maakonna linnaliinide kuupiletite hinnad Rakveres alljärgnevalt: kuupi-let - 15,34 eurot (240 kr), õpilase kuupi-let - 7,67 eurot (120 kr), pensionäri kuupilet - 7,67 eurot (120 kr). Kuna maavalitsused määravad kõrgeima tariifi, kuid vedajad võivad müüa pileteid odavamalt, siis täpset piltihinda tuleb küsida vedajatelt.

Allikas: Lääne-Viru Maavalitsus, info Martin Keskküla, tel 325 8011

Maakonnaliin nr. 49 Rakvere - Väike-Maarja - Kiltsi - Rakke - Kiltsi - Väike-Maarja - Rakvere sõiduplaan. Kehtib alates 1. aprillist 2009.a. Liiklus toimub iga päev v.a. pühapäev ja riiklik püha. Liini teenindab AS GoBus

E - L		E - L
18.15	Rakvere	7.50
18.20	Lilleoru	7.45
18.25	Vana-Vinni küla	7.40
18.27	Väljataguse	7.38
18.30	Inju	7.35
18.32	Koeravere	7.33
18.34	Veskimäe	7.31
18.36	Kadila	7.28
18.39	Veadla	7.25
18.41	Lohvardi	7.23
18.46	Pandivere	7.17
18.49	Koonu	7.14
18.55	Väike-Maarja	7.10
19.00	Väike-Maarja	7.05
19.02	Kaarma	7.03
19.04	Ebavere	7.01
19.07	Vao Tee	6.58
19.09	Liivaküla	6.56
19.11	Kiltsi	6.54
19.15	Ilmandu	6.50
19.16	Raigu	6.49
19.20	Pikevere	6.45
19.21	Varangu	6.44
19.26	Puhmu	6.39
19.27	Liigvalla	6.38
19.29	Välja	6.36
19.33	Ao tee	6.32
19.35	Rakke	6.30

Jaanipühad möödugu turvaliselt

Taas süttivad üle Eesti sajad kui mitte tuhanded jaanilõkked. Et aasta kõige valg-em öö, lõbus jaanipidu ja õnneotsimine õudusunenäoks ei muutuks, säilita kaine mõistus ja käitu ohuteadlikult. Jaanipäeva sagimise käigus, eriti veekogu ääres viibides, ära jäta lapsi hetkekski järelevalveta. Kui jood, ära uju ja ära lase purjus sõpra vette. Lõkke tegemisel ja grillimisel järgi tuleohutus-nõudeid. Metsas sõnajalaõit otsides tee endale selgeks, kus asud, sest abi kohalesaatumise kiirus sõltub teejuhistest. Võta kaasa laetud mobiiltelefon, et vajadusel abi kutsuda. Ürituste korraldajatele tuletame meelde, et kõik avalikud lõkked tuleb kooskõlastada päästeasutusega. Selleks tuleb esitada asukohajärgsele päästeskusele (Ida-Eesti Päästeskuse tegevuspiirkonnas Virumaal oma elukohale kõige lähemal asuvasse päästekomandosse) lõkke kooskõlastamise taotlus, mis sisaldab järgmisi andmeid: - ürituse nimi, aadress ja toimumisaeg; - lõkke tegemise asukoha plaan (lõkke aadress, ligikaudne diameetri suurus, asukoht ja kaugus metsast, hoonetest ja põlevmaterjalidest meetrites); - tuleohutuse tagamise meetmed (lõkkeplatsi ettevalmistamine, tulekustutusvahendite valik ja hulk); - tuleohutuse eest vastutava isiku andmed (ees- ja perekonnanimi, telefon, e-posti aadress). Lõkke tegemise nõuded ja koos-

Olulisemad abi- ja infonumbrid elanikele

Hädaabinumber (kiirabi, pääste) 112, lisainfo: http://www.rescue.ee/182. **Päästeala infotelefon 1524**, lisainfo: http://www.rescue.ee/229. **Politsei 110** (juhtimiskeskus), lisainfo: http://www.rescue.ee/299. **Perearsti nõuandetelefon 1220**, lisainfo: http://www.haigekassa.ee/kindlustatule/perearstid/1220/ **Mürgistusteabeliin 16662**, lisainfo: http://www.16662.ee/ **Lasteabi nõuandetelefon 116111**, lisainfo: http://www.lasteabi.ee/ **Uimastinõustamistelefon 1707**, lisainfo: http://www.narko.ee/nou-jaabi **Usaldustelefon** (vältimatu psühholoogiline abi) **126, 127**, lisainfo: http://www.rescue.ee/1494 **Keskkonnainspektsioon 1313**, lisainfo: http://www.kki.ee/?id=1123 **Eesti Energia rikketelefon 1343**, lisainfo: http://www.rescue.ee/310 **Maanteeinfokeskus 1510**, lisainfo: http://www.rescue.ee/1492 **Lukuabi ja puksiirabi 1880** - 24 h tasuline teenus, lisainfo: http://www.puksiirabi.ee/

Ida-Eesti Päästeskuse kontaktandmed: Ida-Eesti Päästeskus Lai 7, 30328 Kohtla-Järve, tel. 339 1900, faks 339 1939, e-post ida@rescue.ee, http://www.iepk.ee Kõik Ida-Eesti Päästeskuse teenustajate ja päästekomandode kontaktandmed on avaldatud siin: http://www.rescue.ee/ida/ kontakt. **Väike-Maarja politseikonstaabli jaoskonna telefonid:** 337 2188, 337 2187

Ohutusteemaliste veebilehtede lingid: **Eesti turvalisuspoliitika põhisuunad aastani 2015:** http://www.siseministeerium.ee/turvalisuspoliitika-2010/ **Käitumisjuhised/nõuanded elanikele** ohuolukordades: http://www.rescue.ee/669 **Veeohutus:** http://www.veeohutus.ee/ **Kustuti/päästerõngas:** http://www.kustuti.ee/ **Suitsuandurid:** http://www.suitsuandurid.ee/ **Tulekustuti:** http://www.tulekustuti.ee/ **Ohutusõpe:** http://www.ohutusope.ee/index.php **Kodu tuleohutuks:** http://www.kodutuleohutuks.ee

kõlastamise blanketid on kättesaadavad http://www.rescue.ee/36632 Infot tuleohutusnõuete kohta lõkete tegemisel ja grillimisel saab ka ööpäevaringelt töötavalt päästeala infotelefonilt 1524. Õnnetuse korral helista hädaabinumbril 112.

Soovime kõigile turvalisi pühi! Eve Ojala Ida-Eesti Päästeskus avalike suhete büroo juhataja Tel. 5120278, 3391912

Vetarstide kontaktid

Väike-Maarja valla volitatud veterinaarstid: **Kaie Jõesaar** - tel 518 9017 tööpäeviti kl 9-11 ja 14-16, tööpiirkond: Väike-Maarja valla Kiltsi poolne osa. **Maia Vainult** – tel 5017 079, vastuvõtt E-R 9-15, L 10-13 aadressil Pikk 14a, Väike-Maarja, tööpiirkond: Karuvälja farm Väike-Maarja vallas. **Andres Morozov** - tel 5053 372, tööpiirkond ülejäänud osa Väike-Maarja vallast.

Hannes Vainult – tel 514 6773, tööpiirkond OÜ Pandivere L.T. Volitatud veterinaararst väljastab vet. tõendeid, kontrollib farme ja tapamaja, teeb ettekirjutusi ja teostab riikliku loomatauditõrje plaanis ettenähtud töid temale kinnitatud tööpiirkonnas. **Tegevusluba omavad veterinaararstid:** **Jaan Vainult** - tel 505 5970 **Piret Järvamägi** - tel 520 6283 Tegevusluba omav veterinaararst teeb loomade ravitöid



Kalmistumeistrite kontaktandmed
Väike-Maarjas:
Ruth Palmiste,
tel 516 1809
Simunas:
Helvi Vahter, tel 524 7944

Koguduste teated



Väike-Maarja koguduses
Jumalateenistused pühapäeviti kell 12.00.
Kogudust teenib hooldajaõpetajana Enn Salveste. Tel 5345 3967,
e-post: enn.salveste@eelk.ee
EELK Väike-Maarja koguduse aadress:
Tamme 3, 46202 Väike-Maarja, internetis:
http://www.eelk.ee/vaike-maarja/.

Koguduse veebil saab Facebookis liituda grupiga “Taastame Väike-Maarja kiriku!”



Avispea koguduses
Jumalateenistused pühapäeviti kell 10.30.
Koguduse vaimulik on Eerek Preisfreund.
Tel 323 5450.
Koguduse veebileht:
http://avispea.edicypages.com/et
Kiltsi osadusgruppi veab eest Riina Tali,
kokkusaamine toimub igal teisipäeval
kell 18.00 Kiltsi raamatukogus.



Simuna koguduses
Jumalateenistused pühapäeviti kell 14.00.
Koguduse õpetaja on Enn Salveste.
EELK Simuna koguduse aadress:
Allika 3, 46401 Simuna
Tel 5345 3967 või tel/fax 332 8021,
e-post: enn.salveste@eelk.ee

Õpetaja kõnetunnid on laupäeviti kell 12-15, pühapäeval tund enne jumalateenis-
tust. Kiriklike talituste ja hingehoidlikel vajadustel on kokkuleppel õpetajaga või-
malik kohtuda teistel aegadel.

EELK Väike-Maarja koguduse annetusrarve nr 221050284862 Swedpangas,
kuhu saab teha annetusi kiriku taastamiseks.

Avispea Vabakoguduse teated:
26. juunil kell 10.30 koguduse aas-
tapäev, külas Kõrgema Usuteadus-
liku Seminari rektor Margus Kask.
30. juunil kell 19.00 Meego Rummeli
avalik loeng “Armastuse keeled”
Väike-Maarja rahvamajas.
17. juulil kell 14.00 surnuaiapäha
Võnnusvere kalmistul.

Igas õies
on naeratus peidus,
igas õies
üks õnnesoov leidub!
Inge Lehtlaan
Mare Kindel
Elve Rego
Soovime palju õnne juubeli puhul!
Väike-Maarja lasteaia pere

**Kristlik lastelaager Simuna kihelkon-
nas Kärü küla seltsimajas 1.-3. juulil.**
Info tel. 5346 1180 Sirje Aavik. E-post:
enn.salveste@eelk.ee või raija.
hirsvalo@luuku.com.

Leerilaager Virumaa noortele Kadrina
kiriku juures 26.-30. juulil. Leerilaager
2011 meeskonna nimel Meelis-Lauri
Erikson, Kadrina kirikuõpetaja.

Väike-Maarja Hoolekande-
ja Tervisekeskuse (Ravi 1 II
korrus) hooldekodu
päevakeskuse kaudu on
võimalik tellida Inkotoa
pakutavaid
URIINIPIDAMATUSE
ABIVAHENDEID: naha- ja
haavahooldusvahendid,
imavad aluslinad, mähkmed
jm. Isikliku abivahendi
kaardi olemasolul kaup
40% soodsamalt.
Tellitud tooted tuuakse kohale
11. augustil kell 9.30.
Tellimiseks ja infoks helista-
da telefonidel 326 1345
või 5656 4959.

**Anda üürile ruume Väike-Maarja
meiereis.** Info tel 50 50 425

Ostan kangasteljed, võivad ka
remonti vajada. Tel 509 3926 Piret.

Väike-Maarja Valla Infolehe väljaandja: Väike-Maarja Vallavalitsus, Pikk 7, 46202
Väike-Maarja, tel 329 5750, www.v-maarja.ee
Toimetaja: Hilje Pakkanen, tel 329 5757, 522 2294, hilje.pakkanen@v-maarja.ee.
Toimetuse kolleegium: Olev Liblikmann, Krista Ustav, Ellu Moisa, Reet Eesmäe, Hans
Kruusamägi.
Kaastööd ja teated palume saata hiljemalt **5.kuupäevaks.** (Fotod palun saata dokumendi
faiilist eraldi.) Toimetus võib tekste lühendada. Toimetus ei vastuta reklaamide sisu eest.
Trükitud: AS Trükkikoda TRÜKIS, Pargi 27F, 41 537 Jõhvi.
Ilmub kord kuus, kuu lõpunädalal. Juulis lehte ei ilmu. Tiraaz 1000 eksemplari.
Tasuline, 0,20 eurot

Õnnitleme eakaid sünnipäevalapsi!

Õnne tänasteks tegudeks,
õnne homseteks olemisteks,
õnne tuleviku toimetusteks!

Juulikuus:
97 Lucie-Melitta Talvi
92 Richard Pau
91 Erna Raidma
88 Leida Ponder
88 Selma Karming
87 Leida Sirmets
86 Antje-Brunhilde Kaasik
86 Elina Poom
86 Hilda Naggel
87 Uno Mets
85 Hildegard Võsumets
84 Ivan Talbonen
84 Alvin Kallivere
83 Aliide Kuusemäe
83 Juline Kasepere
83 Heino Taaliku
83 Uno Vildersen
83 Ellen Mets
81 Linda Maripuu
81 Vambola Ömmik
80 Ants Haasma

80 Valve Ehatamm
75 Maria Raitshuk
75 Ester Mäe
75 Liili Heinla
75 Per Martin Tvengsberg
75 Mall Võhandu
75 Vilma Heinsaar
70 Ljudmilla Ilves
70 Ennu Aoveer
70 Hans Dengo
Augustikuus:
92 Meta-Marie Põime
89 Ellen Treial
89 Leonida Rebane
89 Michail Metelitsa
87 Anna Nirgi
86 Anna Pakkonen
84 Olga Metelitsa
84 Ellen Kuntor
84 Helgi Meidla

83 Kata Lehiste
83 Leida Kask
83 Eha Jõgi
82 Erich Metspõld
82 Erich Rõngas
82 Hans Kert
82 Viktor Tank
81 Laine Senitsev
81 Ingrid Tammus
80 Valve Pärn
80 Eldor Sirel
80 Juno Alliku
80 Õie Ehasu
75 Viivi Sepp
75 Valve Ustav
75 Jüri Kalvet
75 Kalju Lauringson
70 Mihkel Rohtmets
70 Li-Ann Lehtmets
70 Toomas Kalvet

Soovime palju õnne ja tugevat tervist!
Väike-Maarja Vallavalitsus

NB! Palume inimestel, kes ei soovi, et lehes avaldatakse tema sünnipäeva õnnitlus, teatada sellest toimetaja telefonil 329 5757 või 522 2294.

MTÜ Nelikand pakub Teile erine-
vate ürituste läbiviimiseks **PEO-
TELKI** suurusega 5 x 8 m.
Rendihind 32 eurot/ööpäev,
lisapäev 16 eurot.
Peotelgi broneerimine ja info: tel
523 9550 Ene Preem või e-posti
aadressil: epreem@gmail.com

Arstide numbrid

Perearst Peeter Bakhoff:
Väike-Maarjas, Ravi 1,
Väike-Maarjas igal neljapäeval kell
10.00 - 15.00 endises dr Vilimaa kabi-
netis. Vastuvõtule eelregistreerimine
ja digiretsepti tellimine E 10.00 -
12.00, T, K, N, R kell 14.00-16.00 te-
lefonil 32 91 373 või e-kirjaga
doc13gal@email.com

Perearst Tiia Liivalaid:
Väike-Maarjas, Ravi 1,
tel 326 1247, 5340 1839
Simunas Allee 9-19,
tel 323 7131, 3240 1839
Vastuvõtuajad Väike-Maarjas:
E, K 8.30-13, T 8-12, N 13-18,
R 8-9 (õde 9-16).
Simunas T 14-17, R 10-13.
Telefonikonsultatsioonide ajad:
E, K, R 13-14 ja T, N 12-13
Puhkus: 8.6-1.7.2011, dr Liivalaidi
asendab sel ajal dr P.Bakhoff.
Perearst Mall Lepiksoo:
Väike-Maarjas, Ravi 1,
tel 326 1166, 528 5225

HAMBARAVI
A&K Caritas:
Ravi 1a Väike-Maarja,
tel 325 5633
Dr Kersti Alt, dr Krista Haugas,
dr Pia Lepiksoo
Puhkused: dr Pia Lepiksoo 18.7-
14.8.2011, dr Kersti Alt: 4.7.-
17.7.2011 ja 1.-14.8.2011, dr Krista
Haugas 4.-31.7.2011.a.

Hambaravi Riina
Laanemägi OÜ
Väike-Maarja, Ravi 1,
tel 326 1104
Dr Riina Laanemägi,
dr Külli Sepping
Puhkused: dr Külli Sepping:
20.-22.6.2011, 4.7.-14.8.2011,
dr Riina Laanemägi:
20.-22.6.2011, 4.-31.7.2011.
Simuna hambaravi- ja
proteesikabinet:
Aadress: Allee 9-4, Simuna,
tel 511 8379, dr Kiira Paju
Naistearst dr Liivi Mitt
Ravi 1 Väike-Maarja,
tel 322 0600, 516 8657
Puhkus: dr Liivi Mitt 27.6. - 10.7.
ja 8.- 28.8.2011

Õnnitleme uusi ilmakodanikke!

Toatais päikesekiiri,
sületais sooje sõnu,
peatäis kauneid lilli!

Stenar Sikk - 19.mail
Andreas Irval - 19.mail
Mart Obring - 25.mail

Rõõmsat meelt ja palju armastust!

Surnuaiapähad:
Aos 25.juunil kell 12.00.
Simunas - 23. juunil kell 11. 00
Väike-Maarjas - 17. juulil kell 12 vanal kalmistul
Teenib õpetaja Enn Salveste

Võivere, Kurtna, Nadalama ja Kärsa külade kokkutulek

Suvi on kokkusaamiste aeg. Aeg, mil
korraldatakse suvepäevi ja kokkutule-
kuid. Aeg, mil miski hinges kutsub ta-
gasi vaatama oma juurte ja sünnikoha
poole.
Möödunud on kaks aastat ja
taas kord kutsub MTÜ Nelikand kõiki
Võivere, Kurtna, Nadalama ja Kärsa
külade endiseid ja praeguseid elanikke
ning nende järeltulijaid külade kokku-
tulekule. Tänavune kokkutulek on pü-
hendatud Kärsa küla. Kärsa küla, mis
oli üks neljateistkümnest muistsest Pu-
diviru külast, esmamainimisest möö-
dub 785 aastat ning Kärsa mõisa esma-
mainimisest 555 aastat.
Kokkutuleku raames on plaanis
mitmeid põnevaid ettevõtmisi. Jälgige
reklaami!
Täpsem info Ene Preemilt tele-
fonil 523 9550 või e-posti aadressil
epreem@gmail.com.
Kohtumiseni laupäeval, 23.juu-
lil!
Ene Preem, MTÜ Nelikand juhatuse
esimees

Mälestame lahkunud vallakodanikke
Aeg hetkeks peatub igaviku silal...

Thea Aaret	12.02.1922 - 23.05.2011
Vladimir Kotov	18.08.1939 - 03.06.2011
Valve Toming	26.07.1937 - 09.06.2011

Koera- ja kassitoidud
Väike-Maarja meiereis (Pikk tn.30)
Rotaks-R ladu avatud E-R 8:00 -17:00
Info 32 20 470 & 52 96 792
Toodete tutvustused www.josera.ee
Arutelu facebook
Hooli oma sõbrast andes talle vaid parimat!